

Gazeta Semestralna Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku

ISSN 1427-9061

nr 18, październik 2004 r.

rok założenia 1996

<http://www.wshe.pl>

Wladislavia

foto. Jan Sierczkiewicz

Biblioteka Główna WSHE
zaprasza Czytelników
od 1 października br.
do nowej siedziby,
która mieści się
przy placu Wolności 1

REGULAMIN STUDIÓW WYŻSZEJ SZKOŁY HUMANISTYCZNO-EKONOMICZNEJ we Włocławku

NOWY REGULAMIN

Funkcjonowanie uczelni opiera się na prawie i przyjętych w jego ramach regulaminach. Regulamin studiów należy zatem do najważniejszych przepisów prawa obowiązujących na uczelni, poza prawem ustalonym przepisami ustawy o szkolnictwie wyższym oraz w zakresie nieuregulowanym przez Statut uczelni. Określa m.in. prawa i obowiązki studenta związane z tokiem studiów, precyzuje moment przyjęcia w poczet studentów WSHE, wskazuje podstawowe dokumenty studenckie, określa hierarchie władz uczelni, z uwzględnieniem procedury odwoławczej, a także wskazuje podstawy prawne oraz ogólny cel działalności samorządu studenckiego.

W dniu 3 czerwca 2004 r. Senat Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku zatwierdził nowy Regulamin Studiów. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora Nr 37/2004 z dnia 8 czerwca 2004 r., znowelizowany akt wewnątrzuczelniany obowiązywać będzie począwszy od 1 października 2004 r., w obrębie całej uczelni.

Zmiany w stosunku do dotychczasowej regulacji prawnej wynikały przede wszystkim z blisko 10-letniego doświadczenia w zakresie dydaktyczno-naukowym włocławskiej Alma Mater, jak również podyktowane były rozwojem systemu szkolnictwa wyższego w Polsce, zbliżającego się coraz bardziej do wzorów europejskich. Wychodząc naprzeciw założeniom Deklaracji Bolońskiej, zmierzającej do stworzenia

Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, WSHE uwzględniła w ramach Regulaminu Studiów podstawowe informacje dotyczące wprowadzanego od roku akademickiego 2004/2005 systemu punktów kredytowych ECTS (Europejskiego Systemu Transferu Punktów). Specyfika nowo utworzonych kierunków studiów również wymagała uelastyczenia, a niejednokrotnie zmiany dotychczas obowiązujących przepisów. Prace nad projektem stały się równocześnie pretekstem do udoskonalenia dotychczas obowiązujących przepisów, wypełnienia istniejących luk prawnych oraz dokonania systematyzacji przepisów ujętych w dotychczasowym akcie wewnątrzuczelnianym.

Staraniem władz oraz pracowników uczelni, zaangażowanych w prace nad projektem Regulaminu Studiów, nowa wersja regulaminu uwzględnia zapis dotyczący umowy między studentem a uczelnią, która z dniem 1 października 2004 r. będzie podstawą rozstrzygnięcia wszystkich kwestii spornych w zakresie odbywania studiów.

„Niezajomość prawa szkodzi”! Aby ta znana powszechnie paremia łacińska nie miała zastosowania, każdy student Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku otrzyma egzemplarz nowego Regulaminu Studiów, co pozwoli wkroczyć w nowy rok akademicki z pełną wiedzą na temat uprawnień i powinności wynikających z przepisów obowiązujących na uczelni.

Monika Rucińska

SPIS TREŚCI

M. Rucińska Nowy regulamin studiów WSHE	3
--	---

ARTYKUŁY

A. Strzelecki Kapitał zagraniczny w polskim systemie bankowym	4
--	---

R. Krajewski Odwołanie do Boga w przepisach prawa polskiego	6
--	---

J. Kluczyński Włocławskie wodociągi	8
--	---

B. Moraczewska Szkoły zawodowe prowadzone przez zgromadzenia zakonne we Włocławku w latach 1945–1949	12
---	----

PROGRAMY

OFERTY KOMUNIKATY	14
-------------------------	----

Z WYDZIAŁÓW	19
-------------------	----

OD STUDENTÓW	24
--------------------	----

WYDARZENIA	32
------------------	----

BIBLIOTEKA	36
------------------	----

KRONIKA	41
---------------	----

FOTOKRONIKA	46
-------------------	----

na okładce:

Rozdanie dyplomów na Wydziale Ochrony Środowiska, czerwiec 2004 r.

(1. strona), fot. Ilona Kłoss

Rektorat — widok od strony południowej

(4. strona), fot. Dorota Magier

Adam STRZELECKI

KAPITAŁ ZAGRANICZNY W POLSKIM SYSTEMIE BANKOWYM

Udział kapitału zagranicznego w polskiej bankowości od 1993 r. związany jest ściśle z procesem prywatyzacji sektora finansowego, a jego podstawowym efektem jest systematyczny spadek udziału państwa w strukturze aktywów i pasywów kapitału akcyjnego z jednej strony, z drugiej zaś, systematyczny wzrost udziału banków z przewagą kapitału prywatnego, w tym zwłaszcza dynamiczny wzrost udziału banków z przewagą kapitału zagranicznego. W rezultacie tego procesu, już w 2000 r. udział banków z przewagą kapitału zagranicznego osiągnął blisko 70%, a kapitału akcyjnego 72%¹. Wysuwam na tym tle obawom, czy nie jest to stan zagrażający interesom polskiej gospodarki albo oznaczający utratę suwerenności gospodarczej, trzeba przeciwstawić konieczność pozyskania dla wielu banków inwestorów strategicznych (zwykle w postaci renomowanych banków zachodnich), którzy poza kapitałem zapewnią dostęp do nowych technologii, umożliwią pozyskanie nowych międzynarodowych klientów, pozwolili na przygotowanie się do sprostania silnej konkurencji na Jednolitym Rynku Unii Europejskiej².

Na uwagę zasługuje ekspansja banków z krajów Unii Europejskiej w krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Do najbardziej aktywnych należą tu banki niemieckie, austriackie, francuskie i holenderskie. Węgry, Estonia, Łotwa i Polska są tymi krajami, gdzie obecność kapitału zagranicznego w sektorze bankowym Unii Europejskiej jest największa³. Banki z krajów Unii Europejskiej traktują swoje zaangażowanie w krajach regionu środkowoeuropejskiego jako ważny element swej międzynarodowej strategii nastawionej na pozyskiwanie nowych obszarów działalności, zaś kraje tego

regionu traktują obecność banków zagranicznych jako istotny czynnik przyczyniający się do modernizacji krajowego systemu bankowego i zwiększenia pozycji konkurencyjnej⁴.

Udział kapitału zagranicznego w sektorze finansowym wywołuje silne emocje, daleko wykraczające poza samą jego analizę i wnioski z niej wynikające. Jedynym punktem co do którego większość analityków jest zgodna, to brak w kraju kapitałów. W takich warunkach bariera kapitałowa jawi się wszystkim jako główna przeszkoda w szybkim i zrównoważonym wzroście⁵.

Swobodny przepływ kapitału jest korzystny dla krajów, które mają jego nadmiar. Dopływ kapitału do krajów biednych powinien zwiększać produkt krajowy brutto, wielkość eksportu, zmniejszać bezrobocie. W przeciwnym razie może nie sprzyjać wyrównywaniu różnic między krajami zacofanymi i bogatymi. Dlatego tak ważne jest odpowiednie ukierunkowanie inwestycji zagranicznych i niedopuszczanie do działań inwestorów zagranicznych działających na niekorzyść krajowej gospodarki rynkowej⁶.

Przesłanki udziału kapitału zagranicznego w bankach w Polsce

Ekspansja banków na rynki zagraniczne wynika generalnie z postępujących procesów globalizacji. Charakterystyczne dla tych procesów, według Władysława L. Jaworskiego, są następujące cechy⁷:

- tam gdzie leży kraj banku matki, tam rozwija on swoje interesy przemysłowe i handlowe,
- celem tej ekspansji jest m.in. chęć wsparcia i obsługi macierzystych firm sektora

niefinansowego, wchodzących na rynki danego kraju,

— zasadniczym motywem jest maksymalizacja zysku dla banku matki.

Zarządzanie procesem integracji polskiego rynku finansowego z międzynarodowym rynkiem finansowym pozostawia wiele do życzenia⁸. Rosnący udział inwestorów zagranicznych w polskich instytucjach finansowych nie jest powszechnie akceptowany, postrzegany natomiast bywa jako poważne zagrożenie dla polskiego systemu bankowego⁹. Obawy o monopolizację przez banki zagraniczne sektora bankowego¹⁰, brak ufności w spontaniczny przebieg globalizacji i liberalizacji rynków finansowych¹¹, możliwość kolizji między dążeniami placówek banków zagranicznych i polityką lub naturalnymi preferencjami gospodarczymi kraju będącego ich siedzibą¹² wskazują na potrzebę omówienia przyczyn tak dużego udziału kapitału zagranicznego w polskim sektorze finansowym.

Omawiając przyczyny zaangażowania kapitału zagranicznego w polskie instytucje finansowe, w tym bankowe, zauważyć trzeba, że:

1) Pomimo kilkunastu lat transformacji systemu bankowego, system ten nie jest nadal wystarczająco efektywny i konkurencyjny w stosunku do instytucji kredytowych i finansowych w wysoko rozwiniętych krajach — członków Unii Europejskiej. Nie zakończona została prywatyzacja i trwa jeszcze proces konsolidacyjny banków¹³.

2) Wskutek niedostatecznie jeszcze rozwiniętego polskiego rynku kapitałowego trudno o mobilizację kapitału krajowego, jego optymalną alokację, rynkową wycenę firm. Rola rynku kapitałowego w Polsce jest niewielka, zwłaszcza na rynku obligacji korporacyjnych

i *venture capital*. Redystrybucja kapitału pożyczkowego (kredytów), opierająca się na tradycyjnym systemie bankowym, w znacznie większym stopniu niż rynek kapitałowy, bazuje na tradycyjnych zabezpieczeniach, podczas gdyby kredytobiorcy posiadali aktywa na rynku kapitałowym, mogłyby one znakomicie uzupełnić zabezpieczenie¹⁴.

3) Od czterech lat obserwuje się stagnację aktywności kredytowej banków krajowych w obszarze tzw. złotych kredytów korporacyjnych i umiarkowaną aktywność w obszarze kredytów walutowych. Tej stagnacji towarzyszy znaczny wzrost zadłużenia zagranicznego krajowych przedsiębiorstw. Od 2000 r. jest już ono łącznie większe od wartości kredytów korporacyjnych udzielonych przez banki krajowe, a skala zastępowania długu krajowego przez zagraniczny rośnie¹⁵.

4) Niski jeszcze poziom nasycenia rynku działalnością bankową, wobec dysponowania przez konkurentów zagranicznych większymi zasobami kapitałowymi, bardziej nowoczesną technologią, bogatszą ofertą produktów i lepszym *know-how* jak również tradycjami i doświadczeniem, powoduje, że dla nich rynek obsługi klientów instytucjonalnych i rynek inwestycyjny w Polsce jest bardzo atrakcyjny¹⁶.

5) Tworzy się dopiero, mało ekspansywna jak dotychczas, grupa inwestorów instytucjonalnych, zdolnych w sposób ciągły zasilać gospodarkę gromadzonymi środkami¹⁷. Część z tych inwestorów, do których zaliczyć by należało: fundusze inwestycyjne, fundusze ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne, jest ponadto powiązana kapitałowo z zagranicznymi instytucjami finansowymi.

Podstawy i formy prawne udziału kapitału zagranicznego w bankach w Polsce

W znaczeniu jurydycznym pojęcie banku zagranicznego oznacza bank mający siedzibę za granicą, natomiast w rozumieniu potocznym pojęcie to dotyczy osób zagranicznych, które są jedynymi jego założycielami lub mają w nim przewagę kapitałową nad podmiotami polskimi¹⁸.

Postawy prawne dla tworzenia, organizacji i funkcjonowania kapitału zagranicznego w Polsce wynikają z przepisów ustawy prawa bankowe, bowiem w prawie polskim¹⁹ obowiązuje zasada, w myśl której cudzoziemcy mają w Polsce prawa i obowiązki równe z prawami i obowiązkami obywateli polskich, chyba że ustawy stanowią inaczej. Stąd też, w myśl obowiązującego prawa, możliwe jest tworzenie w Polsce banków przez osoby zagraniczne lub z ich udziałem, a także otwieranie oddziałów banków zagranicznych oraz powoływanie

przedstawicielstw banków zagranicznych. Inwestorzy zagraniczni mają również prawo do nabywania akcji lub prawa z akcji polskich banków, tworząc banki z kapitałem międzynarodowym. Banki z większościowym lub mniejszościowym kapitałem zagranicznym oraz oddziały i przedstawicielstwa banków zagranicznych w Polsce działają więc według prawa polskiego.

Stosownie do postanowień Układu Europejskiego²⁰ zagwarantowane zostały podstawowe wolności gospodarcze obowiązujące na obszarze Wspólnoty, a to oznacza, że osoby fizyczne, posiadające obywatelstwo państw członkowskich Unii Europejskiej, mają prawo do podejmowania i prowadzenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej poprzez zakładanie i zarządzanie podmiotami zależnymi, oddziałami i przedstawicielstwami. Obowiązująca Konstytucja RP w art. 20 wprowadza zasadę wolności gospodarczej jako jedną z podstaw ustroju gospodarczego, której ograniczenie może nastąpić tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Stosownie do postanowień art. 91 Konstytucji RP oraz linii orzecznictwa²¹ do podmiotów z Unii nie będą miały zastosowania przepisy ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym. Spółki te będą miały po wejściu Polski do Unii Europejskiej prawo nabywania, użytkowania, wynajmowania i sprzedaży nieruchomości, a w odniesieniu do zasobów naturalnych prawo dzierżawy²².

Utworzenie w Polsce banków z udziałem osób zagranicznych oraz oddziałów i przedstawicielstw banków zagranicznych, według prawa polskiego przewiduje formę banku jako spółki akcyjnej²³. Wymaga też, aby wkłady pieniężne osób zagranicznych do kapitału założycielskiego banku wnoszone były w złotych. Do utworzenia więc banku przez osoby zagraniczne stosuje się te same wymogi i tryb, jakie obowiązują przy tworzeniu banku w formie spółki akcyjnej przez podmioty krajowe. Jeżeli jednak założycielem banku jest zagraniczny lub krajowy to nie obowiązuje wymóg, aby założycielem banku były nie mniej niż trzy osoby (prawne lub fizyczne).

Kolejną możliwością na gruncie obowiązującego prawa jest nabywanie przez osoby zagraniczne w Polsce akcji lub praw z akcji. Ograniczeniami w tym zakresie adresowanymi do wszystkich podmiotów są wymogi, wynikające z prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi²⁴ oraz z prawa bankowego. Pewne ograniczenia adresowane są wyłącznie do osób zagranicznych i wynikają z ustawy o cudzoziemcach²⁵.

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej mamy do czynienia z konwergencją prawa regulującego status wszelkich banków i paraban-

ków, z podziałem na instytucje kredytowe i instytucje finansowe, zaś ustawy różnicujące pewne rozwiązania prawne w zakresie podejmowania działalności bankowej w Polsce, stosowane wobec podmiotów zagranicznych w sektorze bankowym, przestały mieć rację bytu. Dotychczas obowiązujące przepisy prawa bankowego, ogrywające rolę jako *lex specialis*, powodowały, iż przepisy ogólne o cudzoziemcach i inwestorach zagranicznych nie miały praktycznego zastosowania²⁶.

Z dniem członkostwa Polski w Unii Europejskiej zaczęły obowiązywać przepisy dotyczące podejmowania i prowadzenia działalności przez banki krajowe na terytorium państwa goszczącego oraz przez instytucje kredytowe na terytorium Polski, przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych Komisji Nadzoru Bankowego wobec Komisji Europejskiej oraz zasad nadzoru nad oddziałami instytucji kredytowych, a także przepisy dotyczące przelewów transgranicznych. W stosunku do instytucji kredytowych z innych państw członkowskich Unii Europejskiej, świadczących usługi przez oddział lub transgranicznie na terytorium Polski, Komisja Nadzoru Bankowego będzie miała prawo ich nadzorowania jedynie w zakresie płynności oraz przestrzegania przepisów polskiego prawa (nadzór nad ich działalnością prowadzić będą właściwe władze nadzorcze z państwa macierzystego). Komisja Nadzoru Bankowego będzie natomiast upoważniona do zawierania z tymi nadzorcami porozumień w celu wymiany informacji, pomagających w monitorowaniu płynności i wypłacalności tych instytucji kredytowych. W przypadku naruszenia prawa przez bank krajowy, wykonujący czynności na terytorium państwa goszczącego, Komisja Nadzoru Bankowego będzie mogła zastosować w stosunku do tego banku określone środki, m.in. ograniczyć zakres jego działania lub zawiesić w czynnościach członków jego zarządu²⁷.

Reasumując problematykę dominującego udziału kapitału zagranicznego w polskich bankach²⁸, trzeba zauważyć, iż choć niełatwo będzie w praktyce godzić interesy akcjonariuszy zagranicznych z interesami gospodarki narodowej, to trzeba widzieć również korzyści z udziału kapitału zagranicznego w rozwoju i unowocześnianiu biznesu. Inwestorzy zagraniczni wiedzą doskonale, że banki są istotnym elementem gospodarki narodowej, pod warunkiem, że kierują się interesem danego kraju. Banki o kapitale zagranicznym nie prowadzą w Polsce charytatywnej działalności, bowiem chcą osiągać maksymalny zysk i mieć wpływ na gospodarkę. Stąd też wszystkie kraje Unii Europejskiej dokładnie przypatrują się działalności banków zagranicznych na swoim obszarze. ■

dr Adam Strzelecki

¹K. Szelaąg, *Korzyści i koszty integracji europejskiej dla polskiego systemu bankowego*, „Bank i Kredyt”, 2001, nr 1–2, s. 15.

²Tamże.

³L. Oręziak, *Systemy bankowe krajów Unii Europejskiej*, [w:] *Bankowość na świecie i w Polsce, stan obecny i tendencje rozwojowe*, pod red. L. Oręziak i B. Pietrzaka, Warszawa 2000/2001, s. 119.

⁴Tamże, s. 120.

⁵J.K. Solarz, *Międzynarodowy system finansowy. Analiza instytucjonalno-porównawcza*, Warszawa 2001, s. 188.

⁶W.L. Jaworski, *System bankowy i jego otoczenie*, [w:] *Bankowość. Zagadnienia podstawowe*, pod red. W.L. Jaworskiego i Z. Zawadzkiej, Warszawa 2003, s. 30.

⁷Tamże.

⁸L. Dziawgo, D. Dziawgo, *Integracja czy dominacja*, „Bank i Kredyt”, 2000, nr 1–2, s. 47.

⁹W.L. Jaworski, *System bankowy w Polsce*, [w:] *Współczesny bank*, pod red. W.L. Jaworskiego, Warszawa 1998, s. 85; W.L. Jaworski, *System bankowy w Polsce*, [w:] *Współczesny bank*, wydanie drugie zaktualizowane, Warszawa 2001, s. 82 i n.

¹⁰W.L. Jaworski, *System bankowy i jego otoczenie*, [w:] *Bankowość...*, s. 63.

¹¹J.K. Solarz, *Źródła dokapitalizowania instytucji kredytowych a kierunki przekształceń polskiego sektora bankowego*, [w:] *Banki polskie u progu XXI wieku*, pod red. W.L. Jaworskiego, Warszawa 1999, s. 141.

¹²B. Kosiński, *Banki zagraniczne jako przejaw konkurencji w sektorze bankowym*, [w:] *Banki polskie...*, s. 163.

¹³M. Janicka, *Integracja czy izolacja — kapitał zagraniczny w polskich (?) instytucjach finansowych*, „Bank i Kredyt”, 2001, nr 4, s. 5.

¹⁴L. Pawłowicz, *Niewykorzystany potencjał „Rzeczpospolita” z 21 kwietnia 2004 r. oraz: www.startegializbanska.pl*

¹⁵Tamże.

¹⁶J. Jaromin, *Kierunki zmian w polskim sektorze bankowym*, [w:] *Banki polskie...*, s. 165.

¹⁷M. Janicka, *Integracja czy izolacja...*, s. 5.

¹⁸C. Kosikowski, *Publiczne prawo bankowe*, Warszawa 1999, s. 259.

¹⁹Art. 8 ustawy z dnia 12 listopada 1965 r. Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U., Nr 46, poz. 290).

²⁰Układ Europejski Ustanawiający Stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi a Polską z 16 XII 1991 r.

²¹J. Białocerkiewicz, *Status prawny cudzoziemca w świetle standardów międzynarodowych*, Toruń 1999, s. 315.

²²Tamże.

²³Art. 23 Prawa bankowego.

²⁴Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

²⁵Ustawa z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz.U., Nr 114, poz. 739, zm. 1998, Nr 106, poz. 668).

²⁶C. Kosikowski, *Publiczne prawo...*, s. 258.

²⁷*Analiza zmian w prawie polskim w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej — konsekwencje dla konsumentów i przedsiębiorców*, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Warszawa, marzec–czerwiec 2003 r., s. 340.

²⁸Suma funduszy podstawowych i uzupełniających banków w Polsce z przewagą kapitału zagranicznego według stanu z początku 2000 r. wynosiła 77,5% tych funduszy wszystkich banków w Polsce (źródło: W.L. Jaworski, *System bankowy i jego otoczenie*, [w:] *Bankowość...*, s. 63).

Radosław KRAJEWSKI

Odwołanie do Boga w przepisach prawa polskiego

ostatnio poważne emocje wywołał spór co do kształtu preambuły Konstytucji Europejskiej. W szczególności chodziło o odwołanie do wartości chrześcijańskich, czy też wprost do Boga. W toczącej się dyskusji głos zabrali zwolennicy, jak i przeciwnicy takich zapisów. Byli wśród nich przede wszystkim politycy, przedstawiciele nauki, ale też obywatele zainteresowani tą problematyką. Stało się jednak tak, że Konstytucja Europejska nie odwołuje się do Boga.

Tymczasem warto w tym kontekście przywrócić się przepisom prawa polskiego, a zwłaszcza dostrzec te z nich, które takie odwołanie

zawierają. Chodzi mianowicie o wyraz „Bóg” lub jego odmianę fleksyjną. Trzeba to uczynić przynajmniej z dwóch powodów. Po pierwsze po to, aby pokazać, iż takie rozwiązanie legislacyjne jest możliwe. Po drugie zaś, że może być ono istotne dla osób wierzących, a jednocześnie w niczym zdaje się nie przeszkadzać osobom niewierzącym.

Dla podejmowanego zagadnienia szczególnie istotne wydają się być postanowienia ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania. Art. 1 ust. 1 tego aktu prawnego stanowi bowiem, iż „Rzeczpospolita Polska zapewnia każdemu obywatelowi wol-

ność sumienia i wyznania”, zaś zgodnie z jego art. 10 ust. 1 „Rzeczpospolita Polska jest państwem świeckim, neutralnym w sprawach religii i przekonań”. Konstatować zatem należy, iż jakiegokolwiek odwołanie do Boga ma na celu urzeczywistnienie wolności sumienia i wyznania, przy czym powinno mieć dla adresatów przepisów jedynie charakter fakultatywny, nigdy zaś obligatoryjny.

Odwołanie do Boga występuje w najważniejszym z źródeł prawa, a mianowicie ustawie zasadniczej. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w preambule zawiera bowiem sformułowanie „my, Naród

Józef KLUCZYŃSKI

WŁOCLAWSKIE WODOCIĄGI

Rys historyczny

Bez wody, podobnie jak bez powietrza, niemożliwe jest istnienie organizmów żywych. Należyte zaopatrzenie w wodę jest nieodzownym warunkiem normalnego funkcjonowania zakładów przemysłowych oraz osiedli wiejskich

i miejskich. Ostateczna ilość dobrej jakości wody wpływa przede wszystkim na zdrowotność ludzi i zwierząt. W krainach położonych w strefach klimatu suchego, pustynnego lub półpustynnego woda ceniona była niesłychanie wysoko. Źródła wody podziemnej lub ujmujące ją studnie stawały się ośrodkami osiedli wiejskich i miejskich.

Od najdawniejszych czasów występowała w tych krainach troska o wodę, której wyrazem była celowa, ekonomiczna i oszczędna gospodarka wodna.

Początki techniki wodociągowej sięgają bardzo dawnych czasów. Najstarsza znana budowla wodna pochodzi z około 4500 r. p.n.e. Był to wybudowany przez Sumerów kanał pomiędzy Eufratem a Tygrysem, który służył do nawadniania obszarów bezwodnych (Pazdro, Kozerski, 1990). Podobnie w starożytnych Chinach, Egipcie, Grecji czy Rzymie budowano głębokie studnie. Ujmowano z nich wodę przy pomocy żurawi czy kołowrotów. Wodę transportowano grawitacyjnie na znaczne odległości przewodami otwartymi lub zamkniętymi. Stosowano w tych urządzeniach rury drewniane, metalowe lub kamionkowe.

Do średniowiecza nie poczyniono większych postępów w dziedzinie techniki wodociągowej. Powstawanie w tej epoce większych osiedli, za którymi nie nadążał rozwój techniki sanitarnej, spowodowało pogorszenie się stanu zdrowia. Europę w tym czasie nawiedzały liczne epidemie. Dopiero w wieku XVI i XVII wraz z rozwojem przemysłu zaznaczył się rozwój i postęp w zakresie techniki wodociągowej. Przełom w tej dziedzinie nastąpił w XIX w. Wskutek odkryć Pasteura i Kocha w dziedzinie bakteriologii wzrosły wymagania odnośnie jakości wody, co spowodowało rozwój nowego działu, którym jest oczyszczanie wody.

Również historia wodociągów wrocławskich datuje się co najmniej od połowy XVI w., nie wykluczając ich wcześniejszego istnienia.

W 1565 r. mieszczanin, Wojciech Canhelberg, zwany Kokoszka (stąd nazwa dziel-

Drewniana rura wodociągowa z XVI w. wykopana w ulicy Łęgskiej

nicy Włocławka), zapisał na utrzymanie i naprawienie przewodów wodociągowych pokązną sumę pieniędzy — 200 złotych. W ustawie porządkowej z 7 stycznia 1577 r., zatwierdzonej przez Stefana Batorego, biskup kujawsko-pomorski nadał mieszkańcom prawa korzystania z urządzeń wodociągowych i czerpania drzewa z lasów biskupich na ich konserwację (Czarnecki, 1937). Jak pisał ten autor: „Najprzód kanały, czyli rury, które ze swymi arteriami, do wodociągu dochodzącymi, nie małym kosztem tychże obywateli miejskich założone, z fundamentów na nowo założone zostały, całej gminie z wolnym wyrębem sośniny, na rury tegoż wodociągu zdatnej, z wiedzą i wolą starosty naszego włocławskiego z naszych, czyli kościoła naszego katedralnego lasów i borów dajemy i na wieczne czasy zezwalamy”.

Paweł Czarnecki (1937) w swojej książce wspominał również Mikołaja Kopernika, którego nazwisko jest związane z włocławską szkołą katedralną. W historii budownictwa wodociągów na ziemiach polskich zapisał się M. Kopernik jako humanista, który odznaczał się szerokim horyzontem zainteresowań. Wybudował on wodociągi w wielu miastach ówczesnej Rzeczypospolitej, a mianowicie w Działdowie, Grudziądzu, Lubawie, Toruniu. Posiadał wuja Watzenrodego, który piastował godność kanonika kapitulnego we Włocławku, więc do przyjęcia jest hipoteza, że i włocławskie wodociągi projektował Kopernik, a nie specjaliści z Moraw czy Krakowa [przemyslenia własne].

Rury, którymi doprowadzano wodę, były drewniane i układane na głębokości około 1,7 m. Wiadomo, iż w 1790 r. funkcjonowały źródła wody w punkcie skrzyżowania ulic Łęskiej i Towarowej, skąd doprowadzano wodę do studzien drewnianych usytuowanych na Starym Rynku. Łączna długość rur wynosiła 420 m (okaz fragmentu wodociągu drewnianego wykopanego w ulicy Łęskiej znajduje się w zbiorach Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku, wykopany przez pracowników Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji). Następną zmianą w dziedzinie dostarczania wody mieszkańcom miasta miała miejsce w 1782 r., a mianowicie inżynier powiatowy Fijałkowski drewniane studnie na Starym Rynku zastąpił żelaznymi. Ponadto na Starym Rynku wybudowano studnię artezyjską, która była przedmiotem podziwu mieszkańców włocławskich, którzy z dalekich ulic przychodzili tu po wodę do picia i gotowania potraw.

Przełomowy moment rozstrzygający o powstaniu wodociągów włocławskich przypadł na lata 1930–1935. W tym czasie, pod kierownictwem inż. Romualda Koskowskiego, przystąpiono do budowy ujęcia, stacji pomp i uzdatniania wody na „Krzywych Błotach”, tj. w rejonie, gdzie profesor Jan Lewiński wskazał na ist-

nienie najbardziej bogatych źródeł wody. Odwiercone tam zostały duże studnie do głębokości 80 m, o wydajności około 80 m³/h każda, przy depresji $S = 1,7\text{--}2,0$ m. Orzeczenie prof. J. Lewińskiego odnośnie ujęcia na „Krzywych Błotach” zamykało się w zdaniu: „poziom wodonośny jest najgrubszy i najbardziej przepuszczalny w okolicach Krzywych Błot i tu powinien być on ujęty w szereg studzien usytuowanych w poprzek do kierunku przepływu wody” (Czarnecki, 1937).

Ważnym momentem w historii wodociągów była decyzja Ministerstwa Gospodarki Komunalnej z 1955 r., powołująca od 1 stycznia 1956 r. Jednobranżowe Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji we Włocławku (Materiały MPWiK). Od tego momentu nastąpił także dynamiczny rozwój przemysłu, a w ślad za tym — nowych osiedli mieszkaniowych, co spowodowało gwałtowny wzrost zapotrzebowania na wodę. Początkowo podjęto próby rozbudowy ujęcia „Krzywe Błota” do ośmiu studni, jednakże takie działania nie były wystarczające. Stacja pomp była typu jednostopniowego, rurociągi tłoczne $\varnothing 300$ i $\varnothing 250$ mm nie były w stanie przetłoczyć zapotrzebowanej wody do miasta. Poza tym brak było w mieście niezbędnych magistral wodociągowych, istniała jedynie sieć rozdzielcza.

Włocławek, liczący około 120 tys. mieszkańców, położony jest na lewym, płaskim brzegu Wisły. Jedynie dzielnica Zawisłe ulokowana jest na prawym brzegu rzeki. Zabudowa mieszkaniowa poza Śródmieściem skupiona jest w kierunku południowym (osiedle Południe i Michelin), północno-zachodnim (Zazamcze) i południowo-wschodnim (osiedle Kazimierza Wielkiego). W granicach miasta znaczną część powierzchni zajmują ogrody przydomowe towarzyszące zabudowie jednorodzinnej oraz ogrody działkowe zlokalizowane głównie w dolinie rzeki Zgłowiączki i na wschodnich krańcach miasta.

Zasięg leja depresyjnego wokół ujęcia „Krzywe Błota”

Według danych Polgeol (1992) utworzony wokół ujęcia „Krzywe Błota” lej depresyjny ma kształt zbliżony do owala o dłuższej osi leżącej na kierunku Wschód–Zachód (E–W). Dolna kulminacja depresji znajduje się na rzędnej 54,5 m w odległości około 1100 m na północ (N) od najbliższych otworów eksploatacyjnych i 1300 m od środka ciężkości ujęcia. Graniczne linie prądu po stronie zachodniej przebiegają w odległości około 2000 m od środka ciężkości oraz 3600 m po stronie wschodniej. Zasięg leja depresyjnego od strony południowej wyznaczono analizując wahania zwierciadła wody w otworach obserwacyjnych i porównując je ze zmianami wydajności ujęcia oraz wielkością

opadów atmosferycznych. W otworach obserwacyjnych leżących w obrębie leja depresyjnego zarejestrowano wahania zwierciadła wynoszące od 0,3 do 1,3 m, niezależnie od wielkości opadów atmosferycznych.

Ta wyznaczona granica asymptotycznego zbliżenia zwierciadła dynamicznego do statycznego przebiega w odległości 2200 m na południowy zachód (S–W), 1800 m na południe (S) i 3700 m na południowy wschód (S–E), licząc od środka ciężkości ujęcia „Krzywe Błota”. Szerokość strumienia dopływu wody do ujęcia, liczona po tej granicy, wynosi 6300 m. Przedstawiony zasięg leja depresyjnego został wyznaczony dla średniej wydajności około 1200 m³/h. Eksploatacja ujęcia w wysokości równej zatwierdzonym zasobom, tj. 2050 m³/h, spowoduje jego dalszy rozwój.

Wykorzystując wzór Smrekera (Pazdro, 1977) stwierdzamy, że odległość dolnej kulminacji depresji od środka ciężkości ujęcia ulegnie zwiększeniu do 2200 m.

$$X_0 = \frac{Q}{2\pi \times H \times K \times J} = 2200 \text{ m}$$

gdzie:

- Q — ilość pompowanej wody = 2050 m³/h,
- H — wysokość statycznego zwierciadła wody na podstawie warstwy wodonośnej = 55 m,
- K — współczynnik filtracji = 1,08 m/h,
- J — naturalny spadek hydrauliczny = 0,0025 mm.

Czy Wisła i Zgłowiączka ze swymi zanieczyszczeniami zagrażają wodom podziemnym?

Wisła prowadzi wody silnie zanieczyszczone ściekami, dopływającymi powyżej Włocławka. Oprócz zanieczyszczeń bakteriologicznych woda w Wiśle zawiera okresowo duże ilości fenoli oraz metali ciężkich. Nie jest znana zawartość substancji specyficznych, bardzo trudnych do usunięcia i dyskwalifikujących Wisłę jako źródło wody pitnej. Specyfika budowy geologicznej w rejonie Włocławka powoduje, że dla żadnego z istniejących ujęć wodnych Wisła nie stanowi źródła zasilania i tym samym zagrożenia. Z obserwacji prowadzonych (laboratorium MPWiK) w trakcie eksploatacji ujęcia „Zawisłe” wynika, że wprawdzie obszar oddziaływania tego ujęcia sięga obszarów położonych na przeciwnym brzegu Wisły, jednak duże ciśnienie panujące w warstwie wodonośnej sprawia, że mimo jego obniżenia w trakcie eksploatacji, Wisła nadal stanowi strefę drenażu dla ujętego na ujęciu kredowego piętra wodonośnego. Lustro wody w otworze zlokalizowanym kilkanaście metrów od brzegu Wisły, układało się w 1991 r. na rzędnej 48–49 m n.p.m., podczas gdy lustro wody w Wiśle układało się poniżej rzędnej 45 m n.p.m. (Materiały MPWiK).

Bardziej prawdopodobna jest migracja zanieczyszczeń do czwartorzędowego piętra wodonośnego wód rzeki Zgłowiączki na obszarze oddziaływania ujęcia „Zazamcze”. Być może proces ten zachodzi już obecnie w rejonie ogródków działkowych. Proces ten na pewno jest bardziej intensywny w okresie letnim, gdy są eksploatowane studnie na terenie ogródków działkowych w rejonie ulicy Wysokiej, przed wpłynięciem Zgłowiączki na poziom erozyjny lustra wody w eksploatowanym, czwartorzędowym piętrze wodonośnym.

Zgłowiączka ma więc na tym odcinku charakter drenujący, lecz dalsze obniżenie zwierciadła wody w trakcie eksploatacji może na tym odcinku spowodować dopływ wód rzecznych do warstwy wodonośnej, nieizolowanej na tym rejonie utworami słabo przepuszczającymi.

Aby uniknąć wspomnianych wyżej zagrożeń stworzono wokół ujęć swojego rodzaju „systemy wczesnego ostrzegania” ustawiając strefy ochronne i systemy ich monitorowania.

Ujęcia wód podziemnych ze stacjami uzdatniania wody dla miasta Włocławka

W XXI wiek włocławskie wodociągi wkraczają z idealnymi parametrami w zakresie jakości wody, spełniającej nie tylko wszelkie wymogi polskich przepisów, ale i Unii Europejskiej czy Światowej Organizacji Zdrowia. Włocławska woda jest bardzo dobra, nie wymaga koagulacji, czyli chemicznego wytrącania szkodliwych substancji. Włocławek jako jedno z nielicznych miast w Polsce zaopatrywane jest w wodę pitną wyłącznie z ujęć wód podziemnych. Dla potrzeb miasta eksploatowane są obecnie trzy ujęcia komunalne o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych (Materiały MPWiK).

„Krzywe Błota” $\Phi = 2050 \text{ m}^3/\text{h}$,

„Zazamcze” $\Phi = 455 \text{ m}^3/\text{h}$,

„Zawiśle” $\Phi = 350 \text{ m}^3/\text{h}$.

Ujęcie i Stacja Uzdatniania Wody (SUW) „Krzywe Błota”

Ujęcie wody podziemnej „Krzywe Błota” jest najstarszym i największym ujęciem komunalnym we Włocławku. Zlokalizowano je około 2 km na południe od centrum. Bazą dla pracy całego ujęcia jest czwartorzędowa warstwa wodonośna.

Pozyskiwanie wody odbywa się za pośrednictwem studni głębinowych.

W latach dziewięćdziesiątych podjęto szereg przedsięwzięć zmierzających w kierunku zwiększenia wydajności stacji uzdatniania wody stosownie do założonych wielkości eksploatacyjnych zasobów wód podziemnych.

Jednym z etapów modernizacji stacji uzdatniania wody było wprowadzenie efektywnej

technologii uzupełniającej wydajności filtracji do poziomu $2000 \text{ m}^3/\text{h}$. Efekt ten został osiągnięty dzięki uruchomieniu w pierwszym etapie stacji czterech filtrów Culligana, o wydajności nominalnej $200 \text{ m}^3/\text{h}$, a w drugim dziesięciu filtrów o potencjale produkcyjnym $500 \text{ m}^3/\text{h}$.

Istota technologii filtrów Culligana polega na tym, że katalityczna warstwa filtracyjna składa się z dwóch uszlachetnionych minerałów, które selektywnie absorbują żelazo, mangan oraz inne związki fizykochemiczne znajdujące się w wodzie. Redukcja przekraczających dopuszczalne normy zanieczyszczeń odbywa się drogą utleniania na złożu filtracyjnym uaktywnianym w trybie ciągłym roztworem nadmanganianu potasu (KMnO_4).

Ujęcie i Stacja Uzdatniania Wody (SUW) „Zazamcze”

Eksploatację ujęcia rozpoczęto w 1979 r. Zastwierdzenie zasobów „Zazamcza” jest określone i uwarunkowane położeniem tego ujęcia na terenie obszaru górniczego „Wieniec”, utworzonego decyzją ministra zdrowia i ochrony środowiska dla wód leczniczych i złóż borowin oraz obawą o negatywny wpływ eksploatacji ujęcia na te złoża.

Na ujęciu istnieje 5 studni głębinowych. Sieć obserwacyjna ujęcia składa się z 19 piezometrów. W otworach tych prowadzone są systematyczne pomiary poziomu lustra wody, w oparciu o które sporządza się dokumentację, która jest podstawą do przedłużania decyzji zasobowej.

Obecnie ujęcie „Zazamcze” po modernizacji jest najnowocześniejszym obiektem włocławskich wodociągów. Wszystkie urządzenia technologiczne są wymienione na nowe, m.in. filtry żwirowe zastąpione zostały filtrami Culligana, podobnie jak na ujęciu „Krzywe Błota”.

Z uwagi na sąsiedztwo złóż borowin nie przewiduje się rozbudowy ujęcia i zwiększenia wydobywania wody.

Ujęcie i Stacja Uzdatniania Wody (SUW) „Zawiśle”

„Zawiśle” jest najmłodszym, eksploatowanym ujęciem komunalnym. Zlokalizowane jest na terenie prawobrzeżnej dzielnicy Włocławka — Szpetala Dolnego, w strefie krawędziowej Pojezierza Dobrzyńskiego i Doliny Wisły. Pierwszy otwór na ujęciu odwiercono w 1982 r. (Materiały MPWiK) w celu uzupełnienia wody w zbiornikach retencyjnych przy ulicy Chelmickej. Wobec deficytu wody we Włocławku i pozytywnych wyników badań, podjęto decyzję o rozbudowie ujęcia i przeznaczeniu go na potrzeby komunalne.

W 2003 r. zmieniono technologię uzdatniania wody polegającą na:

— zastosowaniu centralnego mieszacza wodno-powietrznego i dwóch ciśnieniowych zbiorników kontaktowych, dzięki czemu uzyskano optymalne warunki natleniania, hydrolizy i odgazowania uzdatnianej wody;

— wymianie wypełnienia filtrów z zastosowaniem złoża katalitycznego pozwalającej na

Filtry Culligana — Ujęcie Wody „Krzywe Błota”

efektywne odżelazianie i odmanganianie natlenionej wody.

Prowadzone na przestrzeni wieków badania i obserwacje umożliwiły ocenę zasobów i jakości wody, a także wskazanie miejsc lokalizacji ujęć dla Włocławka.

Przedstawione warunki sozologiczne zwracają uwagę na możliwość występowania ogromnych zagrożeń. Wody podziemne są niewidoczną częścią składową cyklu hydrogeologicznego i znajdują się w obiegu. Należy pamiętać o racjonalnym gospodarowaniu zasobami wód podziemnych, które napotyka na opór ze strony lobby przemysłowego. Istotne znaczenie ma też głęboko zakorzenione w świadomości społecznej „eksploatacyjne” podejście do problemów przyrodniczych. Tendencje te można zmienić jedynie przez właściwą edukację ekologiczną, której ważnym elementem jest popularyzacja wiedzy o środowisku i jego reakcjach na antropopresję.

Podstawowe znaczenie ma upowszechnianie założenia, że rozwój zrównoważony nie oznacza braku postępu, a strategia zmierzająca do zoptymalizowania relacji człowiek–środowisko nie jest skierowana przeciwko rozwojowi społecznemu.

Przybywa nam kadry wykształconej i przygotowanej by rozwiązywać problemy naszego środowiska, a fakt związania się naszego kraju ze strukturami Unii Europejskiej ujawnia wielkość i ważność zadań stojących przed nami. Spróbujmy im sprostać. ■

tekst i fot. *inż. Józef Kluczyński*

Banach M., 1988. *Główne procesy a osady w strefie brzegowej zbiornika Włocławka*, „Przegląd Geologiczny”, t. IX, z. 3.

Chudy E. i S., 1979. *Ekologiczne warunki rozwoju podregionu włocławskiego*, PWN, Warszawa.

Chudy S., 1985. *Zmiany w geokompleksie okolic Włocławka wywołane uprzemysłowieniem*, PWN, Warszawa.

Czarnecki P., 1937. *Wodociągi, kanalizacja. Drogi we Włocławku*, Włocławek.

Glazik R., 1978. *Wpływ zbiornika wodnego na Wiśle we Włocławku na zmiany stosunków wodnych w dolinie*, „Dokumentacja Geograficzna”, PAN, z. 2 i 3.

Glazik R., 1987. *Zmiany hydrogeologiczne w obszarze depresyjnym przyległym do dolnej części zbiornika wodnego „Włocławek”*, „Czasopismo Geograficzne”, PTG, z. 3.

Gumiński R., 1948. *Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce*, „Przegląd Meteorologiczny i Hydrograficzny”.

Kondracki J., 1988. *Geografia fizyczna Polski*, PWN, Warszawa.

Materiały Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji — Archiwum MPWiK Sp. z o.o., Włocławek, ul. Toruńska 152.

Pazdro Z., 1977. *Hydrogeologia ogólna*, Wydawnictwo geologiczne, Warszawa.

Pazdro Z., Kozerski B., 1990. *Hydrogeologia ogólna*, Wydawnictwo geologiczne, Warszawa.

Pleczyński J., 1989. *Wymiarowanie stref ochronnych ujęć wód podziemnych*, „Technika Poszukiwań Geologicznych, Geosynoptyka i Geotermia”, nr 1.

Polgeol, 1992. *Studium warunków hydrogeologicznych i sozologicznych wraz z projektem stref ochronnych komunalnych ujęć wody miasta Włocławka* — opracowanie dokonane przez Przedsiębiorstwo Geologiczne w Gdańsku na zlecenie MPWiK Włocławek.

Skorupski S., 1969. *Stratygrafia osadów czwartorzędowych wschodniej części Kotliny Płockiej*, „Biuletyn PJG”, nr 220.

Wróblewski W., 2000. *65 lat wodociągów włocławskich*, Włocławek.

Budynek Ujęcia
i Stacji Uzdatniania
Wody „Krzywe Błota”

Barbara MORACZEWSKA

SZKOŁY ZAWODOWE

prowadzone przez zgromadzenia zakonne
we Włocławku w latach 1945–1949

Najczęściej o szkołach prowadzonych przez zgromadzenia zakonne i Kurię Diecezjalną na terenie Włocławka w okresie Drugiej Rzeczypospolitej i po 1945 r. mówi się o Gimnazjum i Liceum im. Ks. J. Długosza oraz o Szkole Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej. Natomiast stosunkowo mało uwagi poświęca się jakże ważnej działalności edukacyjno-wychowawczej jaką w tym okresie prowadziło Zgromadzenie Braci Sług Maryi III Zakonu św. Franciszka z Asyżu i Zgromadzenie Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi.

Szkola prowadzona przez braci św. Józefa we Włocławku

Bracia Sługi Maryi Niepokalanej przybyli do Włocławka w 1907 r. Bracia przy ulicy Leśnej 29 prowadzili Zakład Rzemieślniczo-Wychowawczy pod wezwaniem św. Józefa, dlatego też wśród mieszkańców Włocławka byli znani jako bracia św. Józefa¹. Ich celem było przyuczenie najbiedniejszych chłopców do wykonywania określonego zawodu, który w przyszłości miał im zapewnić pracę i utrzymanie. Bracia kształcili młodych włocławian w takich specjalnościach, jak: introligator, szewc, krawiec, stolarz, piekarz, ogrodnik². Prowadzili również własny młyn i piekarnię, w której spora część mieszkańców miasta zaopatrywała się w pieczywo. Mieszkańcy Włocławka uważali, iż wyroby z piekarni przy ulicy Leśnej należały do najsmaczniejszych w mieście.

Bracia Sługi Maryi Niepokalanej rozpoczęły swoją działalność edukacyjną po zakończeniu działań wojennych na terenie Włocławka. Kontynuowali prowadzenie Zakładu Rzemieślniczo-Wychowawczego pod wezwaniem św. Józefa przy placu Kopernika 5/6 (obecnie ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 2/4) i przy ul. Leśnej 24. Przygotowywali chłopców z wszyst-

kich środowisk, ale w szczególności z najbiedniejszych rodzin do wykonywania zawodu: szewsko-cholewkarskiego, krawieckiego, stolarskiego, introligatorskiego, piekarniczego i ogrodniczego³. Chłopcy z rodzin najniższej sytuacji mogli pobierać naukę bezpłatnie, jak również mieli zapewnione utrzymanie. Od 1945 r. do zamknięcia Zakładu nauk pobierało średnio 60 chłopców. Zakład Rzemieślniczo-Wychowawczy został zamknięty przez władze oświatowe 14 kwietnia 1949 r., które to nie wyraziły nawet zgody na dokończenie przez chłopców roku szkolnego⁴.

Z uwagi na to, iż Zarząd Miejski w 1946 r. stwierdził pożyteczność na terenie miasta Włocławka działalności Zakładu Rzemieślniczo-Wychowawczego, który szkolił i wychowywał nowe kadry rzemieślników i fachowców, Zakład otrzymał maszyny poniemieckie niezbędne do prowadzenia niektórych warsztatów, a w szczególności stolarskiego i szewsko-cholewkarskiego⁵.

Warsztatem cieszącym się największym zainteresowaniem wśród chłopców był warsztat szewsko-cholewkarski prowadzony przez brata Stanisława Kozioła. Uczyło się w nim średnio 17 chłopców, jednak brak w okresie powojennym skór uniemożliwiał rozszerzenie tego warsztatu⁶. Warsztat krawiecki prowadził brat Jan Burzykowski. Warsztatem introligatorskim kierował brat Aleksander Tartas, warsztat ten prosperował bardzo dobrze, był wręcz przeładowany pracą, której dostarczały urzędy, biblioteki, świetlice i osoby prywatne. Piekarnię kierował brat Stanisław Kowalski. Uczniowie zdobywali praktykę w młynie i piekarni, które należały do braci św. Józefa. Pracownią ogrodniczą kierował brat Szczepan Szymański⁷. Warsztat ogrodniczy wybudował kompleks budynków pod cieplarnią o powierzchni 500 m², w którym zainstalowano centralne ogrzewanie, co jak na ówczesne warunki było wielkim osiągnięciem⁸.

We wszystkich warsztatach młodzież zatrudniona była na 6–8 godzin, pozostałą część (4–5 godzin) spędzała w szkole średniej zawodowej. Warsztaty prowadzone były przez fachowe siły instruktorskie. Na trzech wychowanków przypadał jeden czeladnik, w myśl instrukcji i zarządzenia Izby Przemysłowej⁹. Młodzież po trzyletniej praktyce zobowiązana była do składania egzaminu czeladniczego przed komisją wyznaczoną przez Izbę Rzemieślniczą¹⁰.

Oprócz działalności edukacyjnej Zakład prowadził również bardzo ożywioną działalność społeczną i kulturalną w mieście. Przy Zakładzie działała świetlica, z której oprócz wychowanków mogli również korzystać mieszkańcy Włocławka. Ponadto pracownicy i sympatycy zorganizowali w placówce „Koło Czytelnik”. Młodzież miała więc możliwość korzystania z ruchomej biblioteki, jak również z gazet. Chłopcy, pobierający naukę w Zakładzie, wyróżniali się w mieście inicjatywą. Za zorganizowanie akcji „Zbieramy książki” w 1948 r. Zakład otrzymał pochwałę z Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy¹¹.

Szkola ta w okresie powojennym cieszyła się dużym powodzeniem wśród młodzieży męskiej Włocławka, gdyż przygotowywała do zawodów bardzo potrzebnych i poszukiwanych.

Szkoły zawodowe prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi we Włocławku

Zgromadzenie Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi rozwinęło się dzięki staraniom ks. Wojciecha Owczarka, a założone zostało przez Franciszkę Rakowską, pod kierunkiem o. Sforskiego¹². Zgromadzenie to rozpoczęło swoją działalność w 1910 r. pod nazwą „Stowarzyszenie Kobiet Wspólnej Pracy”, a w 1922 r. otrzymało formalne zatwierdzenie jako zgromadzenie zakonne¹³.

W 1945 r. Zgromadzenie Sióstr Wspólnej Pracy zwróciło się do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Toruniu o zezwolenie na prowadzenie Prywatnego Kursu Kroju, Szycia i Robót Ręcznych we Włocławku przy ul. Leśnej 2, który prowadziły od 1917 r.¹⁴ Kurs ten przyjął nazwę Szkoła Zawodowa dla Dziewcząt o Profilu Gospodarczym¹⁵. Dokładna nazwa jednak tego kursu brzmiała: Prywatny Kurs Kroju, Szycia i Robót Ręcznych przy Zgromadzeniu Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi we Włocławku¹⁶.

W roku szkolnym 1948/1949 na 34 miejsca zgłosiło się aż 58 kandydatek, które musiały spełniać jeden warunek, a mianowicie mieć ukończone 16 lat. Podania osób nieprzyjętych w danym roku przechodziły na następny rok szkolny¹⁷.

Nauka w tej szkole trwała jeden rok i miała za zadanie przygotować dziewczęta do prowadzenia własnych gospodarstw domowych. Celem kursu było ponadto zdobycie wykształcenia zawodowego w zakresie kroju, szycia i robót ręcznych.

Statut działalności kursu zatwierdzony został w dniu 8 listopada 1945 r. przez Kuratorium Okręgu Szkolnego i podpisany przez kuratora dr. Czesława Skorupskiego. Kursy prowadzone były na zasadach zgodnych z ustawą „O szkołach prywatnych zawodowych i wychowawczych”¹⁸. W 1949 r. siostry ponownie zwróciły się do Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego o przedłużenie koncesji na prowadzenie kursu na okres 4 lat¹⁹. Jednak nie

została ona przedłużona i od roku szkolnego 1949/1950 siostry zostały zmuszone do zaprzestania prowadzenia Kursu Zawodowego²⁰.

Siostry Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi od 1945 r. prowadziły również w swoim budynku macierzystym przy ul. Orlej 9, „kurs zawodowy kroju, szycia i modelowania”²¹. Zaprzestały jego działalności od roku szkolnego 1949/1950, kiedy to nie otrzymały koncesji na dalszą działalność edukacyjną w tym zakresie.

W 1950 r. Siostry Wspólnej Pracy zaprzestały również prowadzenia przedszkola i domu dziecka „Pszczółka”, które to placówki na terenie Włocławka działały od 1945 r., prowadząc jakże potrzebną w tym okresie działalność opiekuńczo-wychowawczą.

W domu głównym przy ul. Orlej 9 w 1945 r. siostry otworzyły internat dla młodzieży szkół średnich. Początkowo mieszkało w nim około 85 chłopców z Niższego Seminarium Duchownego i Gimnazjum im. Ks. Jana Długosza. Później nastąpiła wymiana i internat ten został przeznaczony tylko dla dziewcząt szkół średnich. Każdego roku, z uwagi na trudną sytuację materialną polskich rodzin, kilkanaście dziewcząt utrzymywano bezpłatnie²². Liczba dziewcząt każdego roku szkolnego sięgała około 100 wychowanek²³. Do pracy w internacie we Włocławku Zarząd Zgromadzenia skierował 11 sióstr²⁴. Na siostrach spoczywał obowiązek prowadzenia kuchni, stołówki, pralni oraz sprzątania internatu, za wyjątkiem pokoi sypialnych dziewcząt, które sprzątały samodzielnie.

Na początku lat pięćdziesiątych rozpoczęły się kłopoty z utrzymaniem internatu z powodu represji ze strony organów władz państwowych. Siostry nie zgodziły się na przejście pod zarząd Zrzeszenia Katolików „Caritas” dlatego też usunięto je z budynku przy ul. Orlej 9 z końcem czerwca 1952 r.²⁵ Władze państwowe chciały zająć budynek internatu we Włocławku, ale Zgromadzenie wydzierżawiło budynek Włocławskiemu Seminarium Duchownemu. Od 1954 r., na prośbę ordynariusza, włocławskie siostry przyjęły członków Zgromadzenia Marianów (usuniętych z Warszawy na Bielanach), oddając im do bezpłatnego użytku były internat. Jednak i tak budynek przy ul. Orlej 9 w końcu został przekształcony na instytucję świecką i stancję dla dziewcząt.

Z ramienia „Caritasu” od 1945 do 1947 r. przy ul. Seminarnej 7 (obecnie ul. Prymasa Stanisława Karmkowskiego), siostry ze Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy prowadziły internat dla dziewcząt pod kierunkiem ks. Władysława Szafrąńskiego²⁶. Internat ten przeznaczony był dla biednych i niezamożnych dziewcząt z Włocławka i okolic.

Obecnie siostry ze Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy nie rozstały się zupełnie z działalnością edukacyjną i wychowawczą, bowiem prowadzą w Michelinie „Przechowalnię dla Dzieci Matek Pracujących”, powszechnie nazywaną „Żłobkiem”. Nie prowadzą natomiast na terenie Włocławka żadnej szkoły, kursu zawodowego czy internatu. ■

dr Barbara Moraczewska

¹W. Frątczak, *Kościół rzymskokatolicki we Włocławku w okresie Drugiej Rzeczypospolitej*, [w:] *Włocławek. Dzieje miasta*, t. II, *Lata 1918–1998*, pod red. J. Staszewskiego, Włocławek 2001, s. 234.

²Archiwum Kurii Diecezjalnej we Włocławku (dalej: AKDW), Akta Zgromadzenia Braci Sług Maryi, zak. I, 20, k. 59; W. Frątczak, *Kościół rzymskokatolicki we Włocławku...*, s. 234.

³K. Rulka, *Kościół w życiu miasta*, [w:] *Włocławek...*, s. 711.

⁴AKDW, „Biuletyn Wewnętrzny Zgromadzenia Sług Najświętszej Maryi Panny 3-ego Zakonu św. Franciszka z Asyżu” (dalej: „Biuletyn Wewnętrzny”), nr 30 z listopada 1959 r. Maszyny pozostawiono w zakładzie zgodnie z zarządzeniem Urzędu Miejskiego we Włocławku. Wydział Ogólny nr I. 01.16/1946 z dnia 9 kwietnia 1946 r., podpisał je ówczesny prezydent miasta Włocławek J. Kubecki; K. Rulka, *Kościół...*, s. 712.

⁵AKDW, „Biuletyn Wewnętrzny”, nr 37, wrzesień–październik 1960 r.

⁶AKDW, „Biuletyn Wewnętrzny”, nr 24, z lutego 1959 r.

⁷Tamże.

⁸Tamże.

⁹Tamże.

¹⁰Tamże.

¹¹AKDW, „Biuletyn Wewnętrzny”, nr 34, marzec–kwiecień 1960 r.

¹²W. Frątczak, *Kościół rzymskokatolicki we Włocławku...*, s. 235.

¹³Tamże.

¹⁴Archiwum Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy we Włocławku (dalej: AZSWPW, teczka nr 54 bez sygn.). Pismo do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Toruniu z dnia 30 października 1945 r., podpisała M. Tucholska, przełożona generalna.

¹⁵AZSWPW, Kursy Zawodowe, teczka nr 54 bez sygn.; B. Gromada, *Szkoły Sióstr Nazaretanek w okresie Polski Ludowej*, Lublin 2000, s. 30.

¹⁶W niektórych dokumentach sprawozdawczych Siostry Wspólnej Pracy umieszczały Roczny Kurs Zawodowy w wykazie Szkół Zasadniczych Zawodowych prowadzonych przez Zgromadzenie.

¹⁷AZSWPW, Kursy Zawodowe, teczka nr 54 bez sygn.

¹⁸Tamże.

¹⁹AZSWPW, Kursy Zawodowe, teczka nr 54 bez sygn. Pismo z dnia 28 sierpnia 1949 r., skierowane do Ministerstwa Oświaty przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego, podpisała je przełożona generalna, Stanisława Ambrożek.

²⁰AZSWPW, Zarządzenie Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego z dnia 7 września 1949 r.; AZSWPW, teczka nr 54 bez sygn. Pismo Kuratorium Okręgu Szkolnego do Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy, w którym możemy przeczytać: „Prawo do organizowania kursów przysługiwało tylko społecznym zakładom pracy oraz ich zrzeszeniom, związkom

zawodowym, samorządom gospodarczym i instytucjom szkoleniowym, takim jak: Liga Kobiet, ZNP oraz innym zarejestrowanym zrzeszeniom”.

²¹Archiwum Państwowe w Bydgoszczy, „Caritas” sygn. 54, 452, 541; „Wiadomości Charytatywne Związku Diecezjalnego «Caritas» we Włocławku”, R. 2, 1947, nr 7, s. 5; S. Librowski, *Materiały do dziejów diecezji włocławskiej czasu wojny 1939–1945*, seria 1 — ogólna, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, t. 38, 1979, s. 362–363, 381.

²²AZSWPW, Księga protokółów z posiedzenia Zarządu Generalnego 1945–1946. Protokół z 16 października 1945 r., sygn. prot. 2; M.L. Jędrzejczak, Zgromadzenie Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi w latach wojny 1939–1945, rozprawa doktorska napisana pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. S. Librowskiego na Wydziale Teologii KUL w Lublinie 1982 r., s. 312.

²³AZSWPW, W. Burysiewicz, Zgromadzenie Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi w latach 1945–1972, praca magisterska napisana pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. A. Weissa na Wydziale Teologii KUL — Filia Gdańska, Gdańsk–Lublin 1996, s. 27.

²⁴AZSWPW, Korespondencja z władzami świeckimi w latach 1945–1949. Pismo z 12 marca 1951 r., sygn. koresp. II, 1.

²⁵AZSWPW, Akta luźne.

²⁶„Kronika Diecezji Włocławskiej”, t. 39, 1945, s. 105; K. Rulka, *Kościół...*, s. 704.

WSHE W RANKINGACH SZKÓŁ WYŻSZYCH 2004

Redakcje kilku wiodących na polskim rynku medialnym czasopism w roku 2004 ogłaszały w odstępie kilku tygodni swoje rankingi szkół wyższych. Ten rodzaj klasyfikacji z jednej strony cieszy się coraz większym zainteresowaniem sporej grupy odbiorców rynku usług edukacyjnych, z drugiej zaś — zbiera wiele krytycznych uwag nie tylko ze strony metodologów badań społecznych.

Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku pojawiła się w bieżącym roku m.in. rankingach polskich uczelni wyższych dziennika „Rzeczpospolita”, miesięcznika „Perspektywy”, tygodnika „Polityka” oraz tygodnika „Wprost”.

I. WSHE w rankingu „Perspektyw” i „Rzeczpospolitej” — kwiecień 2004 r.

Ranking ogłaszany jest od 2000 r. i przygotowywany jest oddzielnie dla uczelni państwowych i niepaństwowych. W tegorocznej edycji klasyfikacja ta obejmowała:

- ranking 79 najlepszych uczelni w Polsce obejmujący wszystkie (za wyjątkiem uczelni artystycznych) szkoły wyższe w Polsce posiadające uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora,
- ranking 67 najlepszych niepaństwowych uczelni magisterskich,
- ranking 58 najlepszych niepaństwowych uczelni licencjackich.

Przyjęte kryteria oceny i przyznane wagi dla uczelni niepaństwowych:

Prestiż (waga 30%) mierzony liczbą wskazań uczelni w badaniu ankietowym wśród firm i kadry profesorskiej (profesorowie tzw. belwederscy mianowani w trzech ostatnich latach).

Siła intelektualna (waga 40%) uprawnienia doktorskie, uprawnienia magisterskie, nasycenie kadr, akredytacje (EQUIS, UKA, KAUT, SEM Forum lub SRIZUN), dobór jakościowy, sposób

rekrutacji na studia, rozpiętość oferty kształcenia, aktywność wydawnicza, publikacje kadry naukowej, projekty KBN, projekty własne.

Warunki studiowania (waga 30%) dostępność kadr wysoko kwalifikowanych, zasoby biblioteczne, dostępność miejsc w czytelni, komputeryzacja biblioteki, czasopisma polskie, czasopisma zagraniczne, baza dydaktyczna (udział powierzchni własnej dydaktycznej w stosunku do całkowitej powierzchni dydaktycznej wykorzystywanej przez uczelnię), powierzchnia na studenta, kontakty ze środowiskiem lokalnym, dostępność uczelni dla studentów zamieszkałych w innych częściach kraju, kontakty naukowe ze światem i umiędzynarodowienie studiów, wielokulturowość, możliwość rozwijania zainteresowań naukowych, możliwości rozwijania zainteresowań kulturalnych. Osiągnięcia sportowe — sukcesy w ostatnich Mistrzostwach Polski Szkół Wyższych organizowanych przez ZG AZS stanowiły nowe kryterium oceny. W Rankingu Niepaństwowych Uczelni Magisterskich 2004 uwzględniono te szkoły wyższe, które miały co najmniej dwa roczniki absolwentów.

Najwyższe oceny dla WSHE wg kryteriów (pow. 50%):

- nasycenie kadry osobami o najwyższych kwalifikacjach,
- projekty własne,
- komputeryzacja zasobów bibliotecznych,
- baza dydaktyczna,
- kontakty ze środowiskiem lokalnym,
- wspieranie absolwentów,
- ocena jakości kształcenia.

II. WSHE w rankingu tygodnika „Polityka” — kwiecień 2004 r. (piąta edycja)

Ranking dotyczy wybranych kierunków studiów: ekonomia–zarządzanie, pedagogika, informatyka, politologia, socjologia, prawo, psychologia. Przygotowywany jest on łącznie

Pozycja WSHE w rankingu „Perspektyw” i „Rzeczpospolitej”

Rok	Miejsce
2000	47
2001	70
2002	35
2003	31
2004	30

Pozycja WSHE w rankingu „Polityki”

Ekonomia:

Rok*	Miejsce
2001	84
2002	71
2003	70
2004	33

* w 2000 r. Wydział Ekonomii nie podlegał ocenie ze względu na brak wymaganej liczby roczników absolwentów.

Pedagogika:

Rok	Miejsce
2001	33
2002	31
2003	31
2004	32

Pozycja WSHE w rankingu „Wprost”

Rok	Miejsce
2000	12
2001	11
2002	12
2003	16
2004	16

dla uczelni państwowych i niepaństwowych. W przypadku WSHE ocenie poddane były kierunki — pedagogika oraz ekonomia.

Przyjęte kryteria oceny i przypisane wagi:

Pozycja akademicka (waga 25 pkt.) uprawnień (licencjackie, magisterskie, doktorskie), posiadana kategoria KBN, przeprowadzone przewody doktorskie i habilitacyjne, udział studentów studiów magisterskich wśród ogółu słuchaczy studiów dziennych, liczba uzyskanych grantów krajowych i zagranicznych, posiadanie akredytacji.

Potencjał kadrowy (waga 20 pkt.) proporcja liczby wszystkich nauczycieli akademickich do liczby studentów, proporcja liczby samodzielnych pracowników nauki do liczby studentów, uzyskane stopnie naukowe itp.

Orientacja na studenta (waga 20 pkt.) zakres i formy indywidualizacji studiów, liczba publikacji dydaktycznych, proporcja słuchaczy studiów dziennych do ogólnej liczby studentów, liczba godzin przeznaczona na seminaria dyplomowe i magisterskie, zakres i regularność ocen zajęć przez studentów, formy i zakres pomocy materialnej dla studentów, formy pozadydaktycznej aktywności studentów, materiały dydaktyczne w Internecie, skala nauczania języków obcych.

Kontakty z otoczeniem (waga 15 pkt.) proporcja liczby nauczycieli akademickich wyjeżdżających za granicę do ogólnej liczby nauczycieli, proporcja liczby studentów wyjeżdżających za granicę w stosunku do ogólnej liczby studentów studiów dziennych, proporcja goszczonych pracowników i studentów z zagranicy do liczby nauczycieli akademickich, liczba programów dydaktycznych w językach obcych, funkcjonujący system punktów kredytowych ECTS, zinstytucjonalizowane formy kontaktu z absolwentami i wspierania ich karier, udział osób z województwa, gdzie znajduje się uczelnia, skala studiów podyplomowych, obowiązkowość staży, własne czasopismo, własna seria wydawnicza, własne wydawnictwo i jego skala.

Selekcyjność (waga 10 pkt.) proporcja liczby kandydatów do liczby przyjętych na studia, formalne wymagania rekrutacji na I rok studiów dziennych oraz w innych trybach, liczba dopuszczalnych poprawek oraz wpisów warunkowych, proporcja studentów skreślonych z listy do ogółu studentów.

Infrastruktura (waga 10 pkt.) proporcja liczby miejsc dydaktycznych do liczby studentów, poziom infrastruktury (np. powierzchnia sal wykładowych), proporcja liczby miejsc w akademikach do liczby studentów, biblioteka i jej ranga, liczba komputerów dostępnych dla studentów, liczba abonowanych czasopism polskich, liczba abonowanych czasopism zagranicznych, liczba miejsc w czytelni do liczby studentów dziennych, udział powierzchni własnej w całości powierzchni dydaktycznej, biblioteka.

Zeszłoroczny ranking był ostatnim, w którym na jednej skali pojawiały się uczelnie państwowe i niepaństwowe. W tegorocznej edycji twórcy rankingi podzielili wszystkie uczelnie ekonomiczne bądź te prowadzące kierunek ekonomia na uczelnie państwowe i niepaństwowe. Wydział Ekonomii WSHE uplasował się w 2004 r. na 33. miejscu wśród uczelni niepaństwowych.

Wydział Pedagogiczny WSHE uplasował się w 2004 r. na 7. miejscu wśród uczelni niepaństwowych.

III. WSHE w rankingu tygodnika „Wprost” — maj 2004 r.

Ranking przygotowany jest oddzielnie dla uczelni państwowych i niepaństwowych, w tym uwzględnia różnice wśród ww. uczelni. WSHE znalazła się w rankingu niepaństwowych szkół niebiznesowych.

Przyjęte kryteria oceny:

Ocena „zapleczka intelektualnego” szkoły (waga 40 pkt.) typ kształcenia na kierunkach i wydziałach — uprawnienia doktorskie i magisterskie, programy MBA, posiadane akredytacje, obronione prace doktorskie, habilitacyjne, nominacje profesorskie, staże i wykłady zagraniczne, publikacje w pismach o międzynarodowym zasięgu, przyznane granty, udział w międzynarodowych programach badawczych.

Ocena procesu kształcenia (waga 40 pkt.) jakość programów nauczania, umiejętności dydaktyczne kadry, zaplecze informatyczno-biblioteczne (w tym dostępność do Internetu), praktyki, staże, programy własne, warunki i skuteczność nauczania języków obcych.

Ocena szans kariery zawodowej oraz warunków studiowania (waga 20 pkt.) popyt absolwentów na rynku pracy, ocena absolwentów przez pracodawców, „ścieżki kariery”, jakość i wielkość bazy materialnej, koszt kształcenia, system stypendiów i nagród, baza rekreacyjno-socjalna.

Lokaty WSHE w tegorocznych rankingach potwierdzają jej ustabilizowaną pozycję z wyraźną tendencją prorozwojową (szczególnie w przypadku pozycji w rankingu „Perspektyw” i „Rzeczpospolitej”) w gronie polskich uczelni niepaństwowych. Pojawienie się w trzeciej dziesiątce wśród prawie 70 najlepszych uczelni niepaństwowych magisterskich zasługuje na uwagę oraz konstatację o efektywnych decyzjach dotyczących rozwoju wrocławskiej uczelni.

W tegorocznych edycjach rankingów uczelni potwierdza pozycję lidera wśród uczelni niepaństwowych regionu kujawsko-pomorskiego, dystansując pod względem jakości kształcenia i warunków studiowania również uczelnie działające na wrocławskim rynku usług edukacyjnych.

Monika Jabłońska

PAKIETY PROMOCYJNE SYSTEM WSPARCIA FINANSOWEGO STUDENTA

Obok różnorodnej oferty kształcenia obejmującej dziesięć kierunków studiów, a także doskonałej bazy dydaktycznej, istnieje system wsparcia finansowego, którego celem jest stworzenie korzystnych warunków studiowania jak najszerszej liczbie osób pragnących podnieść swoje kwalifikacje zawodowe. Tym samym realizowana jest społeczna funkcja uczelni wyższej działającej w określonym kontekście gospodarczo-demograficznym.

Pomimo tego, iż czesne w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Wrocławiu jest najniższe w regionie kujawsko-pomorskim (w gronie uczelni niepaństwowych) i, jak podaje „Rzeczpospolita” z kwietnia br. — studia w WSHE należą do najtańszych w Polsce, władze uczelni podjęły decyzję o wdrożeniu systemu wsparcia finansowego studenta obejmującego dwa pakiety: PAKIET SOCJALNY ŻAKA I PAKIET SUPER ŻAK. W przeważającej części porządkują one funkcjonujące od lat mechanizmy wsparcia i motywacji dla osób podejmujących studia w WSHE; wprowadzają też nowe elementy. Odbiorcami systemu są zarówno kandydaci na studia, jak i osoby posiadające już status studenta.

Charakterystyka pakietów promocyjnych:

PAKIET SOCJALNY ŻAKA, obejmuje:

- Stypendia socjalne przyznawane zgodnie z obowiązującymi przepisami ministerialnymi.
- Z rokiem akademickim 2004/2005 tego rodzaju wsparcie finansowe otrzymują również studenci studiów zaocznych.
- Zasiłki losowe przyznawane zgodnie z obowiązującymi przepisami WSHE.
- Obniżone czesne z racji podjęcia kształcenia na studiach wyższych w WSHE przez studenta pozostającego w relacji prawno-rodzinnej z kandydatem na studia: rodzeństwo, rodzice-dziecko, małżeństwo.
- Obniżone czesne na I roku studiów dziennych dla studentów rozpoczynających kształcenie na nowym kierunku studiów (w rekrutacji 2004/2005 — pielęgniarstwo i wychowanie fizyczne).

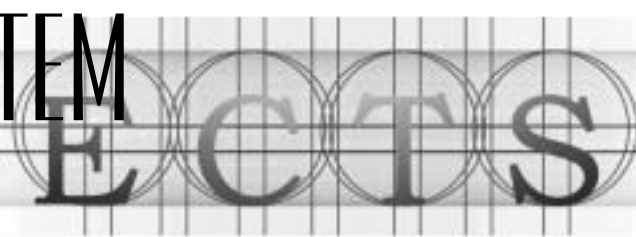
PAKIET SUPER ŻAK, obejmuje:

- Stypendia naukowe przyznawane zgodnie z obowiązującymi przepisami WSHE.
- Coroczne nagrody „Primus Inter Pares”.
- Obniżone czesne na I semestrze studiów dziennych dla kandydatów posiadających średnią ocen na świadectwie dojrzałości, co najmniej 4,5 (dotyczy tegorocznych maturzystów).
- Stypendia sportowe rektora WSHE dla studentów uzyskujących wysokie lokaty: minimum rekord Polski, mistrzostwo Polski.
- Obniżone czesne z racji udziału w Chórze Akademickim „Arioso”.
- Obniżone czesne dla studentów aktywnie działających w zakresie promocji rekrutacji.

Monika Jabłońska

EUROPEJSKI SYSTEM TRANSFERU PUNKTÓW

Wyjazdy polskich studentów do zagranicznych ośrodków akademickich, do niedawna jeszcze sporadyczne, ustawicznie zwiększają się. Mobilność studentów jest bowiem jedną z charakterystycznych cech kształtującej się Europejskiej Przestrzeni Szkolnictwa Wyższego. Wymaga to jednak uregulowań prawnych i organizacyjnych dotyczących organizacji studiów.

Wychodząc naprzeciw założeniom Procesu Bolońskiego, zapewniającym większą elastyczność i mobilność oraz ułatwiających indywidualizację procesu zdobywania wykształcenia, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Wrocławiu stara się aktywnie uczestniczyć w tworzeniu Europejskiej Przestrzeni Szkolnictwa Wyższego. Jednym z przejawów tej aktywności jest fakt wdrożenia w uczelni, począwszy od roku akademickiego 2004/2005, ważnego narzędzia służącego zwiększeniu mobilności, tj. Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS). Program Europejskiego Systemu Transferu Punktów (European Credit Transfer System), będący częścią programu Socrates/Erasmus, służy ujednoczeniu sposobu studiowania w Europie, a tym samym prowadzi do pełnego uznawania okresu studiów odbywanych za granicą i w Polsce.

Narodowa Agencja Socratesa zaakceptowała wniosek złożony przez WSHE, przyznając uczelni grant na wprowadzenie systemu ECTS, w tym przygotowanie i rozpowszechnienie katalogu kursów ECTS oraz wizyty w celach informacyjno-szkoleniowych, na kierunkach: administracja, ekonomia, informatyka, filologia polska, historia, ochrona środowiska i pedagogika, pod warunkiem zachowania rocznego okresu przygotowania Katalogu Kursów.

Prace nad wdrożeniem systemu ECTS faktycznie trwały jeden rok akademicki i obejmowały szereg działań związanych z kompletowaniem materiałów niezbędnych do przygotowania Pakietu Informacyjnego, zgodnie z restryktywnymi wymogami Komisji Europejskiej. Koncentrując się na wytycznych programu Socrates/Erasmus, działania podzielono na kolejne etapy, przy czym nad całością projektu nadzór sprawował dr Paweł Churski, prorektor ds. organizacji dydaktyki, a od strony techniczno-administracyjnej poszczególne zadania koordynował Dział Dydaktyki, odpowiedzialny również za przygotowanie części opisowej uczelni. Znaczna część pracy przypadła na wyznaczonych przez dziekanów koordynatorów wydziałowych ECTS, którzy przy współpracy z pracownikami wydziału przygotowali charakterystykę wydziału, przyporządkowali punktację ECTS oraz przygotowali opisy poszczególnych przedmiotów. Dużym przedsięwzięciem było również

koordynowane przez mgr Joannę Skibę, koordynatora uczelnianego ECTS, tłumaczenie informatora na język angielski, jak również korekta polonistyczna oraz łamanie tekstu, dokonane przez pracowników Działu Wydawnictw WSHE. Ostatni etap prac miał natomiast charakter techniczny i dotyczył wdrożenia praktycznego wraz z opracowaniem elektronicznym informatora ECTS-u, które uczelnia uznała za formę bardziej elastyczną, stwarzającą możliwość szybszej modyfikacji i większej dostępności dla studentów.

JAK DZIAŁA SYSTEM ECTS?

ECTS, zapoczątkowany w późnych latach osiemdziesiątych, opracowany został z myślą o ułatwieniu dostępu do informacji o programach studiów w uczelniach zagranicznych oraz usprawnieniu wymiany studentów między uczelniami. Punkty ECTS są liczbą przyporządkowaną poszczególnym przedmiotom. Stanowią czytelne odzwierciedlenie ilości pracy, jaką student musi włożyć, by zaliczyć przedmiot, w relacji do całkowitej pracy niezbędnej do ukończenia studiów i obejmują udział w wykładach, ćwiczeniach (konwersatoriach, seminariach), praktyki, własną pracę w bibliotece, w domu oraz egzaminy lub inne formy oceny. Aby uzyskać stopień magistra, przy pięcioletnim systemie studiów, student musi zdobyć 300 punktów. W roku akademickim musi on zatem uzyskać 60 punktów, a w semestrze około 30. Punkty za przedmioty odzwierciedlają wysiłek, jaki student musi włożyć w zaliczenie konkretnego przedmiotu, w stosunku do całkowitego wysiłku, koniecznego do uzyskania stopnia magistra. Nie wskazują one wagi przedmiotu, ale jego „uciążliwość”.

Punkty przyporządkowane są przedmiotom i stają się „własnością” studenta wtedy, gdy spełnił wszystkie wymagane dla danego przedmiotu rygory. Punkty ECTS są relatywnym miernikiem ilości pracy, ponieważ odnoszą się do konkretnego kierunku czy wydziału i nie muszą być identyczne dla tych samych przedmiotów na innym kierunku, a tym bardziej na całej uczelni. Uzyskanie w semestrze około 30 punktów jest warunkiem zapisania na semestr następny. Oceny uzyskane z zaliczeń i egzaminów nie mają związku z punktami. Oceny służą do obliczania średniej i mają wpływ na stypendium za wyniki w nauce. Znaczy to, że wystarczy zaliczyć czy zdać egzamin na ocenę dostateczną, by otrzymać przewidzianą dla danego przedmiotu ilość punktów.

ZASTOSOWANIE SYSTEMU ECTS

Stosowanie systemu ECTS opiera się na trzech podstawowych dokumentach:

Pakiet Informacyjny, który jest przewodnikiem po uczelni, wydziale, kierunku studiów, programach nauczania, regulaminie studiów, zasadach przyjęcia oraz przepisach wewnętrznych uczelni. Zawiera niezbędne informacje do studiowania, świadomego kierowania swoim rozwojem naukowym. Adresowany jest do studentów w uczelniach partnerskich, by pomóc w wyborze odpowiedniego programu zajęć i zaplanowaniu studiów. Pakiet, dostępny w formie elektronicznej, aktualizowany jest w każdym roku akademickim.

Porozumienie o planach i programach zajęć, jest porozumieniem indywidualnym dla każdego studenta, przed odbyciem przez niego studiów poza macierzystą uczelnią. Student, po wybraniu uczelni, w której zamierza odbyć pewien okres studiów, wypełnia specjalny formularz zgłoszeniowy. W porozumieniu z koordynatorem ECTS ustala, na podstawie Pakietu Informacyjnego uczelni przyjmującej, program własnych zajęć. Po przyjęciu wniosku studenta przez uczelnię przyjmującą, student oraz uczelnia macierzysta i przyjmująca podpisują porozumienie o programie zajęć, w jakim student ma uczestniczyć oraz liczbę punktów ECTS, jaka ma być przyznana za ich zaliczenie.

Wykaz zaliczeń, stanowi potwierdzenie faktu odbycia studiów za granicą. Student, po odbyciu okresu studiów w uczelni przyjmującej, otrzymuje podpisany przez koordynatora ECTS wykaz zaliczeń. W wykazie tym zaznaczone są wszystkie przedmioty i zajęcia, w których uczestniczył student wraz z uzyskaną liczbą punktów oraz ocenami przyznanymi, zgodnie ze skalą ocen stosowaną w danej uczelni.

Uczelnia wysyłająca i przyjmująca przygotowuje dla każdego studenta biorącego udział w ECTS wykaz zaliczeń przed jego wyjazdem na studia do innej uczelni. Uczelnia macierzysta uznaje liczbę punktów i oceny uzyskane za konkretne przedmioty w partnerskich uczelniach i wówczas punkty za przedmioty zaliczane są w miejsce tych, które student winien zdobyć w swojej uczelni.

KILKA UWAG PRAKTYCZNYCH

Koordynator uczelniany

W Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Wrocławiu koordynatorem programu jest mgr Joanna Skiba, pełnomocnik rektora ds. współpracy z zagranicą (international@wshe.pl).

Uczestnicy

W wymianie mogą brać udział studenci, którzy przejdą procedurę kwalifikacyjną.

Nasi partnerzy w programie Socrates/Erasmus: University College of Borås, Szwecja;

SŁUŻBA WOJSKOWA STUDENTÓW

OBOWIĄZEK INACZEJ, NOWA PRZYGODA CZY PATRZENIE W PRZYSZŁOŚĆ?

Po raz kolejny wrocławska WSHE w roku akademickim 2004/2005 realizuje założenia nowego systemu służby wojskowej studentów i absolwentów szkół wyższych. Studentom, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2002/2003 i później stworzono dogodne warunki — z jednej strony uregulowania stosunku do służby wojskowej do zakończenia studiów, z drugiej zaś przygotowania się do odbycia przeszkolenia wojskowego.

Obowiązek regulacji stosunku do służby wojskowej jest (szczególnie dla mężczyzn) dość oczywisty. Nowe są jednak uwarunkowania, w których płęć męska braci studenckiej może ten obowiązek zrealizować. Wbrew pozorom także studentkom założenia nowego systemu służby wojskowej studentów i absolwentów szkół wyższych stwarzają wiele, dotychczas nie praktykowanych możliwości.

Ustawodawca, biorąc pod uwagę aspekty obowiązku służby wojskowej przez określoną część obywateli, potrzeb sił zbrojnych, a także restrukturyzacji szkolnictwa wojskowego, stworzył prawne podwaliny dla nowego systemu służby wojskowej studentów i absolwentów szkół wyższych, nowelizując 13 września 2002 r. ustawę o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Rozdział 4 tej ustawy określa tryb i zasady służby wojskowej studentów i absolwentów szkół wyższych. Daje delegacje szefom resortów: obrony narodowej, edukacji narodowej i sportu, a także zdrowia, stworzenia wykonawczych aktów prawnych (rozporządzeń) normujących organizację i funkcjonowanie systemu, o którym wyżej mowa. W odniesieniu do tej ustawy minister obrony narodowej w dniu 26 maja 2003 r. wprowadził rozporządzenie w sprawie przeszkolenia wojskowego studentów i absolwentów szkół wyższych (Dz.U. z dnia 11 czerwca 2003 r.). Minister edukacji narodowej i sportu wraz z ministrem zdrowia wprowadzili rozporządzenie wspólne w dniu 2 października 2003 r. w sprawie sposobu przeprowadzenia przysposobienia obronnego studentów i studentek (Dz.U., Nr 174 z 2003 r., poz. 1686).

Komentując przedstawione wyżej akty prawne warto podkreślić zalety, jakie z zapisów tam zawartych wynikają bezpośrednio dla studentów i studentek, a także absolwentów szkół wyższych:

- 1) Możliwość odbycia „przysposobienia obronnego” dla studentów i studentek ochotników.
- 2) Możliwość uregulowania przez studentów stosunku do służby wojskowej do zakończenia studiów (w letniej przerwie wakacyjnej).
- 3) Skrócenie odbywania służby wojskowej z 12 do 6 tygodni (poprzez przeszkolenie wojskowe).

4) Możliwość przeniesienia do rezerwy bez odbywania służby wojskowej (tzw. przeszkolenia wojskowego).

5) Możliwość uzyskania po przeszkoleniu wojskowym stopnia wojskowego „kapral podchorąży”.

6) Zwiększona możliwość uzyskania kontraktu na różnego rodzaju stanowiskach w korpusach osobowych podoficerów i oficerów w czynnej służbie wojskowej.

Warto w tym miejscu podkreślić, iż to studenci, studentki oraz absolwenci szkół wyższych sami podejmują decyzję czy skorzysta właśnie z takiej formy odbycia służby wojskowej czy też (w przypadku kobiet) poznania czegoś zupełnie nowego i przeżycia nowej przygody. Mężczyznom, którzy nie skorzystają z takiego sposobu uregulowania stosunku do służby wojskowej, pozostawia się oczywiście możliwość wywiązania z tego obowiązku (nie później jednak niż do 18 miesięcy od ukończenia studiów wyższych).

W przypadku akceptacji takiego sposobu odbycia służby wojskowej studenci i studentki I semestru II roku studiów licencjackich oraz inżynierskich powinni:

- 1) Do dnia 31 października 2004 r. złożyć wniosek do rektora o odbycie przysposobienia obronnego.
- 2) Nie później niż 31 marca 2005 r. zdać egzamin testowy z przysposobienia obronnego.
- 3) W ciągu jednego miesiąca od zdania egzaminu zgłosić się do właściwej dla miejsca zamieszkania Wojskowej Komendy Uzupełnień z wnioskiem o możliwość odbycia przeszkolenia wojskowego.

Z punktu widzenia właściwej realizacji zapisów rozporządzenia MENiS istotnym jest, iż uczelnia ma obowiązek zorganizowania minimum dwóch godzin konsultacji oraz egzaminu, o którym wyżej mowa.

W roku akademickim 2003/2004 władze Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej wyszły naprzeciw oczekiwaniom studentów i studentek w zakresie zorganizowania i realizacji przysposobienia obronnego. Na każdym wydziale studentom i studentkom II roku studiów dziennych i zaocznych w formie wykładu przedstawiono wszystkie aspekty wynikające z wprowadzenia w życie nowego systemu służby wojskowej studentów i absolwentów szkół wyższych. Dla ochotników przeprowadzono 10 godzin wykładów, podczas których omówiono zagadnienia określone w programie, zawartym w załączniku do rozporządzenia MENiS. Rektor WSHE wyznaczył komisję, która przyjęła egzamin z przysposobienia obronnego. Wobec powyższego 70 żaków otrzymało stosowny wpis do indeksu oraz

dokument potwierdzający zdanie egzaminu z przysposobienia obronnego.

Warto dodać, iż z możliwości zdania egzaminu z przysposobienia obronnego w WSHE skorzystało także ośmiu studentów z PWSZ we Wrocławku, która w tej sprawie zawarła z WSHE stosowne porozumienie. Przygotowana dla studentów obecna forma odbywania służby wojskowej spełnia niewątpliwie oczekiwania studentów, studentek i absolwentów szkół wyższych. Szkolnictwo wojskowe przeszło głęboką restrukturyzację i właśnie absolwenci cywilnych szkół wyższych będą stanowili narybek dla kandydatów do kontraktów czynnej służby wojskowej w korpusach osobowych oficerów.

Na zakończenie warto dodać, iż badania socjologiczne wykazały, że w ostatnich latach wzrosło zainteresowanie zawodową służbą w siłach zbrojnych. Jest to niewątpliwie szansa dla młodych absolwentów szkół wyższych, którzy po uzupełnieniu wiedzy wojskowej i specjalistycznej mogą pracować na różnych stanowiskach w wojsku. Trzeba jednak, wychodząc naprzeciw, już teraz przyjąć i realizować założenia nowego systemu służby wojskowej studentów i absolwentów szkół wyższych.

dr inż. Adam Rejmak

dokończenie ze str. 16

Universidade Nova de Lisboa, Portugalia; University of National State and World Economy, Bułgaria; Dumlupinar University, Turcja; Università di Genova, Włochy; Universidad de Cantabria, Hiszpania; Pole Universitarie Europeen de Toulouse, Francja.

Prawa i obowiązki uczestnika programu:

- minimalny okres studiowania to trzy miesiące, a maksymalny jeden rok akademicki,
- status studenta Erasmus przysługuje tylko jeden raz,
- uczelnia macierzysta zobowiązuje się do uznania okresu studiów odbytych w uczelni partnerskiej pod warunkiem zrealizowania przez studenta uzgodnionego przed wyjazdem programu studiów (Learning Agreement),
- w systemie ECTS pełny rok akademicki odpowiada 60 punktom, a semestr około 30 punktom,
- student po powrocie rozlicza się z przedmiotów i egzaminów u koordynatora wydziałowego ECTS.

Zgodnie z raportem Komisji Europejskiej, w ramach programu Socrates/Erasmus, ponad 120 tys. studentów rocznie realizuje część programu studiów na uczelni zagranicznej. W liczbie tej jest ponad 5400 polskich studentów. Wierzymy, że wprowadzenie i stosowanie systemu punktów ECTS zwiększy mobilność studentów WSHE. Z szansy, jaką stwarza system ECTS oraz posiadana przez uczelnię Karta Erasmusa, powinni skorzystać wszyscy młodzi ludzie, którzy nie obawiają się konfrontacji z nieznanym, potrafią porozumiewać się w językach obcych i są gotowi na podejmowanie nowych wyzwań.

Monika Rucińska

OSRODEK EGZAMINACYJNY BRITISH COUNCIL

Przy Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Wrocławku został uruchomiony ośrodek egzaminacyjny British Council na egzaminy Key English Test (KET), Preliminary English Test (PET) oraz Business English Certificates (BEC).

Rozmowy organizacyjne trwały kilka miesięcy i obejmowały również inspekcję WSHE pod względem technicznych możliwości przeprowadzania egzaminów. We wrześniu ubiegłego roku taką wizytę złożył Chris Scott-Barrett z Cambridge University, dyrektor rozwoju na Europę Środkową.

Egzaminy te są skierowane do studentów wrocławskiej uczelni oraz Szkoły Językowej EuroClub WSHE. Pierwsza sesja planowana jest na grudzień 2004 r. Egzaminy British Council są najbardziej popularne na całym świecie wśród osób uczących się języka angielskiego. Przy współpracy z prestiżowym Cambridge University opracowywane są testy oraz materiały pomocne przy nauce na wyznaczonym poziomie.

Obok współpracy z Instytutem Goethego (egzaminy Zertifikat Deutsch) to kolejna oferta dotycząca międzynarodowej certyfikacji dostępnej na wrocławskiej uczelni.

Joanna Skiba

PIERWSZY STUDENT MIĘDZYNARODOWEGO PROGRAMU SOCRATES/ERASMUS W WSHE WE WROCŁAWKU

Po przejściu przez złożoną z kilku etapów procedurę kwalifikacyjną, student Wydziału Pedagogicznego Tomasz Strzelecki, jako pierwszy reprezentant WSHE, kontynuuje obecnie studia na uczelni partnerskiej w University College of Borås w Szwecji. Procedura obejmowała test językowy oraz badanie ogólnych predyspozycji kandydata do studiowania za granicą (pod uwagę brano m.in. średnią ocen).

W ramach umowy bilateralnej zawartej między uczelniami określone jest, że studia na uczelni szwedzkiej są dla naszych studentów bezpłatne. Dodatkowo ze źródeł programu Erasmus student otrzymuje grant na pokrycie części kosztów utrzymania.

W roku akademickim 2004/2005 pojawią się dla wszystkich studentów kolejne propozycje atrakcyjnych stypendiów zagranicznych. W planach organizacyjnych wyjazdów będzie możliwość studiowania na Uniwersytecie Ekonomicznym w Sofii (Bułgaria) w semestrze letnim oraz uczestniczenie w zajęciach Międzynarodowej Ekonomicznej Szkoły Letniej zorganizowanej przez jedną z partnerskich uczelni.

Procedura kwalifikacyjna rozpocznie się 1 października 2004 r., a regulamin jej umieszczony jest na stronie www.wshe.pl

Joanna Skiba

SOCRATES/ERASMUS WSPÓLPRACA Z GAZI UNIVERSITY, TURCJA

Od marca 2004 r. Turcja oficjalnie przystąpiła do programu Socrates/Erasmus. Wiele tureckich wyższych uczelni otrzymało już Kartę Erasmusa, co uprawnia je do formalnego podjęcia współpracy i organizacji wymiany międzynarodowej.

Jedną z tych uczelni jest GAZI UNIVERSITY w Ankarze, która wyraziła chęć podjęcia współpracy z WSHE we Wrocławku. Uczelnia ta powstała w 1923 r. z inicjatywy Mustafy Kemała Atatürka, reformatora, twórcy Republiki i pierwszego prezydenta kraju. Obecnie uczelnia ma 25 wydziałów, kształci ponad 50 tys. studentów i zatrudnia 3 tys. pracowników.

Wizyta przygotowawcza, którą z ramienia WSHE złoży w Ankarze Joanna Skiba, kierująca współpracą zagraniczną we wrocławskiej uczelni, odbędzie się w listopadzie. Organizacyjnie wizyta pozwoli na spotkanie z władzami uczelni, wydziałowymi koordynatorami ECTS oraz z pracownikami Działu Współpracy Zagranicznej. Planowane już obecnie na kolejny rok akademicki działania obejmują wymianę kadry i studentów oraz organizację Szkół Letnich przy udziale również innych uczelni partnerskich. Umowa bilateralna między Gazi University i WSHE wejdzie w życie w marcu 2005 r.

Joanna Skiba

INTERNETOWA KSIĘGARNIA EDUKACYJNA

Czytelnicy książki naukowej, popularnonaukowej, podręczników akademickich, poradników wydawanych przez uczelnie wyższe mogą korzystać od sierpnia br. z nowego źródła informacji o ofertach wydawniczych.

Fundacja Innowacja przy udziale własnej telewizji EDUSAT oraz Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Warszawie zorganizowała telewizyjno-internetową księgarnię książki edukacyjnej. Oferta księgarni zawiera także publikacje wydawnictwa naszej uczelni.

Zapraszamy do zapoznania się ze stroną internetową www.ksiegarniaedukacyjna.pl

UMOWA O NAUKĘ

W Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Wrocławku, poza prawem ustalonym przepisami ustawy o szkolnictwie wyższym, obowiązywały dotychczas następujące przepisy prawa: Statut, Regulamin Studiów, zarządzenia i regulacje ustanowione przez organy uczelni lub przez założyciela. Od roku akademickiego 2004/2005 niniejszy katalog został poszerzony o nowy dokument — umowę o naukę.

Główną przesłanką wprowadzenia umowy o naukę była konieczność sprecyzowania zasad i warunków prowadzenia przez uczelnię działalności edukacyjnej. Zasadniczym celem działalności uczelni jest bowiem kształcenie studentów w ramach stworzonego przez uczelnię środowiska naukowo-dydaktycznego, prawnego i materialnego, na podstawie zezwoleń Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu.

Z uwagi na niepubliczny charakter wrocławskiej uczelni, wraz z nowym rokiem akademickim, uczelnia i studenci realizować będą powyższy cel w oparciu o zawartą, stosowną umowę o usługi edukacyjne, przy czym celem studenta jest zdobycie w sposób odpłatny wykształcenia, a celem uczelni umożliwienie zdobycia wykształcenia przez studentów.

Przedmiotowa umowa o naukę obejmuje obszar prawa cywilnego i na takim gruncie strony niniejszej umowy będą mogły rozwiązywać spory stąd wynikłe. Dokument precyzuje zasady odpłatności za naukę, realizowanej na zasadzie usługi edukacyjnej oraz wskazuje inne dokumenty integralnie z nią związane. W obszarze uregulowanym przez umowę o naukę znajduje się również zapis o sposobie realizacji przez uczelnię procesu dydaktycznego, zgodnie z harmonogramem roku akademickiego oraz planami zajęć poszczególnych wydziałów uczelni.

Poza koniecznością uwzględnienia zapisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, władze uczelni są przekonane, że nowe rozwiązanie prawne ułatwi, zarówno studentom, jak i kandydatom na studentów, zrozumienie zapisów dotyczących odpłatności za usługi edukacyjne, uporządkuje kwestie rozliczeń wzajemnych oraz przybliży specyfikę funkcjonowania uczelni niepublicznych na rynku usług edukacyjnych.

Monika Rucińska

Komunikat

SZKOŁA JĘZYKOWA EUROCLUB WSHE

W ramach nauki popołudniowej na kursach oferujemy języki: angielski, niemiecki, rosyjski, hiszpański włoski oraz francuski.

Grupy 10-osobowe, zajęcia prowadzone w pracowni multimedialnej Studium Języków Obcych (pakiet EuroPlus +, Internet oraz telewizja cyfrowa).

Zapisy dla studentów WSHE na spotkaniu organizacyjnym 28 października (czwartek), godz. 15.00, sala 205 Collegium Maius.

Kontakt: e-mail: studiumjezyk@wshe.pl

Joanna Skiba

DZIAŁALNOŚĆ WYDZIAŁU EKONOMII W ZAKRESIE PROMOCJI TRANSFERU TECHNOLOGII

Na naszych oczach rozgrywa się trzecia rewolucja przemysłowa. Wyznacznikiem pierwszej było wynalezienie maszyny parowej, drugiej — silnika spalinowego, tak znakiem trzeciej jest przesunięcie nacisku z przemysłu o wysokim stopniu kapitałochłonności na przemysł o wysokim zapotrzebowaniu na wiedzę¹. Po raz pierwszy pojęcia technologia użył w swojej pracy *Wprowadzenie do technologii czyli do znajomości rzemiosł, fabryk i manufaktur, szczególnie takich które stoją w ścisłym związku z rolnictwem, polcją i nauką kameralną* Johann Beckman około 1790 r. Termin ten obejmował, jak to wynika z samego tytułu książki, wiedzę o metodach wytwarzania w różnych rzemiosłach². Na dzień dzisiejszy technologia jest najpilniej strzeżoną tajemnicą, gdyż decyduje o powodzeniu działalności gospodarczej prowadzonej na jej podstawie. Jednocześnie niepowstrzymana fala kapitału zagranicznego, który to, począwszy od drugiej połowy lat dzie-

więdziesiątych, przepływa pomiędzy gospodarkami narodowymi łącząc je w jeden system o zasięgu globalnym, przynosi i zaszczenia technologie na nowych gruntach. Transfer technologii jest to działanie polegające na wykorzystaniu w jednym kraju wiedzy technicznej, która jest lub była poprzednio wykorzystywana w innym kraju³. Zgodnie z definicją przyjętą przez UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development) może się on odbywać poprzez⁴:

- przepływ książek, magazynów i innych publikowanych informacji,
- migrację osób pomiędzy krajami,
- edukację i szkolenie,
- wymianę informacji i personelu poprzez programy współpracy technicznej,
- zatrudnienie obcych ekspertów i konsultacje,
- import urządzeń i maszyn oraz towarzyszącej literatury,

— zawieranie umów licencyjnych na procesy produkcyjne, zastosowanie znaków towarowych, patentów itp., bezpośrednie inwestycje zagraniczne.

Jak gdyby wpisując się w trzeci z ww. kanałów, którymi przepływa technologia, Wydział Ekonomii WSHE we współpracy z warszawskim Biurem UNIDO (organizacja działająca w strukturach ONZ i zajmująca się wspieraniem procesów transformacji gospodarczej, promując konkurencyjną gospodarkę, tworzenie nowych miejsc pracy i zdrowe środowisko naturalne poprzez ułatwienie dostępu do nowoczesnych technologii, pomocy technicznej i wiedzy z zakresu produkcji oraz zarządzania i marketingu⁵) oraz Kujawsko-Pomorskim Klubem Eksportera z Bydgoszczy zorganizował w dniach 25–26 maja 2004 r. konferencję naukową nt. „Rola uczelni wyższych we wspieraniu innowacyjności przedsiębiorstw” oraz seminarium naukowe „Prowadzenie działalności eksportowej na Jednolitym Rynku Europejskim”.

Uczestnicy konferencji „Rola uczelni wyższych we wspieraniu innowacyjności przedsiębiorstw”, 25 maja 2004 r.

Pierwszym punktem w programie wspomnianej konferencji był wykład dr Elżbiety Wojnickiej z Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową w Gdańsku nt. „Innowacyjność polskich przedsiębiorstw na tle innych krajów członkowskich Unii Europejskiej — rola edukacji”. W pierwszej części swojego wystąpienia dr Wojnicka przedstawiła koncepcję gospodarki opartej na wiedzy oraz systemu innowacyjnego. Podstawą działalności gospodarczej stała się w ostatnich latach wiedza, a najcenniejszą umiejętnością pracowników — umiejętność uczenia się. Obrazem tego zjawiska są dwa fakty. Pierwszy z nich to „podwajanie się” wiedzy w coraz krótszym czasie, drugi to „okres połowicznego zaniku” wartości wiedzy naukowców i inżynierów już po pięciu latach od ukończenia studiów, o ile nie uzupełniają oni swojej wiedzy na bieżąco⁶. Kolejnym punktem wykładu dr Wojnickiej była prezentacja wyników badań przedsiębiorstw w Polsce pod kątem tego co wpływa na innowacyjność oraz jak innowacyjność przekłada się na konkurencyjność. System innowacyjny nie mógłby istnieć bez kapitału intelektualnego, który stymuluje wzrost gospodarczy. Dowodem na to jest jeden z wniosków do jakich doprowadziły wspomniane wyżej badania, a mianowicie, że małe i średnie przedsiębiorstwa wysokich technologii ze ściany Wschodniej i Zachodniej Polski, współpracujące ze sferą naukowo-badawczą są bardziej innowacyjne i cechuje je wyższa rentowność obrotu netto. Unia Europejska, dostrzegając rolę wiedzy we współczesnym życiu gospodarczym, zawarła w Strategii Lizbońskiej koncepcję Gospodarki Opartej na Wiedzy poprzez zdefiniowanie pojęcia społeczeństwa informacyjnego (w tym również narzędzi służących jego realizacji, tj. Plany e-Europe: e-samozarząd, e-nauka, e-zdrowie, e-biznes, e-integracja; w Polsce realizowany jest program e-Polska 2006; a także powołanie do życia Europejskiej Agencji ds. Ochrony Informacji i Bezpieczeństwa Sieci Internetowej) oraz Europejskiego Ob-

szaru Badań i Innowacji. Ostatnim zagadnieniem poruszonym przez dr Wojnicką było porównanie osiągnięć Polski z Unią Europejską w zakresie funkcjonującego w naszym kraju systemu innowacyjnego oraz wyzwania jakie przed nim stoją, w związku z przynależnością naszego kraju do Unii Europejskiej, co stanowiło ukazanie wysoko postawionej poprzeczki jaką musimy pokonać.

Zgodnie z programem konferencji kolejną osobą, która zabrała głos, był dr Tadeusz Trocickowski. Wykład nt. „Możliwości wykorzystania funduszy pomocowych Unii Europejskiej na wspieranie innowacyjności w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw” przybliżył przybyłym na konferencję szanse i możliwości jakie w postaci strumienia euro mogą napłynąć do małych i średnich przedsiębiorstw, a jego rozmiary określają sami zainteresowani poprzez składanie wniosków do trzech komponentów w ramach Phare 2002, tj.:

- Sektorowy Program: Małe i Średnie Przedsiębiorstwa i Innowacyjność, a w nim:
 - Rozwój i modernizacja przedsiębiorstw w oparciu o nowe technologie,
 - Finansowanie rozwoju przedsiębiorstw,
 - Ścieżka od innowacji do biznesu,
 - Dostęp do usług innowacyjnych;
- Bezpieczeństwo i higiena pracy w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw;
- Regionalny Program Wsparcia Małych i Średnich Przedsiębiorstw — Przedsiębiorczość w Polsce, a w nim:
 - Program Rozwoju Przedsiębiorstw,
 - Program Rozwoju Przedsiębiorstw Eksportowych,
 - Technologie Informatyczne dla przedsiębiorstw,
 - Fundusz Dotacji Inwestycyjnych.

Ostatnim punktem obrad plenarnych w dniu 25 maja 2004 r. było przedstawienie programu przedmiotu Zarządzanie Technologią i Negocjacje w Transferze Technologii (ZT/NTT).

Składa się on z pięciu modułów:

- 1) Sygnały do zmian,
- 2) Strategia technologiczna,
- 3) Pozywanie technologii,
- 4) Wdrożenie technologii,
- 5) Uczenie się jak doskonalić zarządzanie technologią.

Uczestnicy tej części obrad plenarnych mogli zapoznać się z jego realizacją w pięciu dotychczasowych edycjach w Wyższej Szkole Ekologii i Zarządzania.

Drugim etapem w konferencji była dyskusja panelowa, w której wzięli udział przedstawiciele uczelni realizujących program ZT/NTT, w tym m.in. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Politechniki Białostockiej i Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Mając na uwadze fakt, że połączenie wiedzy akademickiej z praktyką gospodarczą przynosi największy plon, osoby uczestniczące w tej części konferencji zapoznały się z doświadczeniami w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem innowacyjnym w Polsce na przykładzie MEDCOM Sp. z o.o. Przedstawiciel omawianej firmy zdefiniował ją jako przedsiębiorstwo o charakterze „niszowym” (głównie ze względu na ograniczoną konkurencję) ukierunkowane na realizację zamówień ze strony energetyki i przemysłu, w tym dotyczących urządzeń zasilanych z tracji elektrycznej, a także produkcję specjalną. Znaczna część produktów MEDCOM-u jest eksportowana. Samo przedsiębiorstwo zostało powołane do życia w 1988 r. przez grupę młodych pracowników naukowych Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej. Aktualnie zatrudnia 19 konstruktorów, z czego 8 ma tytuł doktora inżyniera. Obroty spółki MEDCOM, począwszy od 1990 r., systematycznie rosną i w 2004 r. zgodnie z szacunkami przekroczył kwotę 25 mln PLN.

Z innej strony zagadnienie łączenia wiedzy akademickiej z praktyką gospodarczą ukazał prof. Marek Kowalczyk (dyrektor Centrum Che-

Dyskusja panelowa w dniu 25 maja 2004 r. — prowadzący Krzysztof Węgrzecki, zastępca dyrektora Biura UNIDO

mii Polimerów w Zabrze), poprzez ukierunkowanie kwestii zarządzania technologią i negocjacji w transferze technologii na sektor badawczo-rozwojowy. W swojej wypowiedzi prof. Kowalczyk podkreślił zmieniające się warunki prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej, tj. globalizację sektora badawczo-rozwojowego, zwiększającą się potrzebę rozwiązywania ważnych problemów społecznych oraz ograniczoną możliwość przewidywania potrzeb rynkowych, a tym samym dostosowywania oferty. Z drugiej jednak strony, zmieniają się również warunki prowadzenia działalności gospodarczej (zwiększanie się liczby źródeł konkurencji, globalizacja i liberalizacja handlu, zmieniające się postawy konkurencyjności, zmieniające się rozmieszczenie nowych technologii oraz zmiany ram prawnych).

Wydarzeniem kończącym obrady było uroczyste wręczenie, przez dyrektora warszawskiego Biura UNIDO, certyfikatów potwierdzających udział w zajęciach z zakresu zarządzania technologią i negocjacji w transferze technologii studentom naszej uczelni.

W dniu 26 maja 2004 r. na Wydziale Ekonomii odbyło się seminarium naukowe nt. „Prowadzenie działalności eksportowej na Jednolitym Rynku Europejskim”. Klamrą spinającą program tego seminarium był wykład mgr. Michała Czuba (eksperta UNIDO) na temat metod przygotowania ofert handlowych i zasadach ich negocjowania. Osoby uczestniczące w nim mogły zapoznać się z podstawowymi rodzajami ofert, metodologią ich opracowywania oraz kryteriami ocen jakimi kieruje się zamawiający, które to prowadzący popierał licznymi przykładami ze swego wieloletniego doświadczenia zawodowego w tym zakresie. Tą samą zasadą kierował się mgr Czuba w drugiej części swojego wystąpienia dotyczącej całego procesu negocjacji.

Pomiędzy pierwszą i drugą częścią omówionego wyżej wykładu zgromadzeni goście mogli

zapoznać się z problematyką programów pomocowych Unii Europejskiej, mających na celu rozwój przedsiębiorczości oraz wspieranie eksportu, które to scharakteryzował w swoim wystąpieniu dr Tadeusz Trocickowski. Równie interesującą częścią seminarium był wykład Emira Jabiry Mahameda (wiceprezesa Izby Gospodarczej i Handlowej Polska–Maghreb). Przedstawił on w sposób niezwykle barwny historię oraz perspektywę rozwoju wymiany gospodarczej pomiędzy Polską a krajami arabskimi, podkreślając nie tylko komplementarność gospodarek, ale także przedstawiając oferty bezpośredniej współpracy jaką pragną nawiązać z polskimi przedsiębiorstwami przedsiębiorstwa arabskie. Kolejnym punktem w programie seminarium była prezentacja „Europejskiej jakości w polskim wykonaniu. Systemy informatyczne wspomagające Zintegrowane Systemy Zarządzania przedsiębiorstw eksportowych”, dokonana przez mgr. inż. MBA Janusza Szychalskiego.

Należy tu podkreślić, że omawiana konferencja nie była jedynym przedsięwzięciem naukowym zrealizowanym przez Wydział Ekonomii w ubiegłym roku akademickim. Wydział stworzył studentom możliwość zapoznania się poza salą wykładową z następującymi zagadnieniami:

— polsko-rosyjska współpraca zagraniczna w świetle przystąpienia Polski do Unii Europejskiej — w ramach seminarium naukowego w dniu 10 grudnia 2003 r. zorganizowanego we współpracy z Biurem Promocji Inwestycji i Technologii ds. Rozwoju Przemysłowego UNIDO w Warszawie;

— ocena funkcjonowania samorządu terytorialnego — w ramach seminarium naukowego w dniu 9 stycznia 2004 r. zorganizowanego we współpracy z Wydziałem Administracji WSHE oraz Centrum Doradztwa Strategicznego w Krakowie;

— zależności pomiędzy innowacyjnością przedsiębiorstw a zarządzaniem wiedzą —

wykład otwarty w dniu 19 stycznia 2004 r. prowadzony przez prof. dr hab. Irenę Hajduk i prof. dr. inż. Wiesławę M. Grudzińskiego z Katedry Systemów Zarządzania Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie oraz Instytutu Organizacji i Zarządzania w Przemysle „ORGMAZ” w Warszawie;

— możliwości absorpcji środków pomocowych Unii Europejskiej przez samorządy lokalne i podmioty gospodarcze województwa kujawsko-pomorskiego — seminarium naukowe w dniu 6 kwietnia 2004 r., w ramach którego zostały zaprezentowane wyniki badań ankietowych zrealizowanych przy czynnym udziale studentów naszego wydziału, na ich podstawie ukazały się dwie publikacje, tj. *Pozycja i funkcjonowanie samorządu terytorialnego. Wybrane zagadnienia ekonomiczne i prawne*, pod red. Marka Stefańskiego (źródłem dla niej były materiały z omawianego seminarium, na którym swoje referaty wygłosili m.in. dr P. Churski, prof. dr hab. Cz. Sobków, dr A. Potoczek) oraz *Możliwości absorpcji instrumentów pomocowych Unii Europejskiej przez samorządy lokalne i podmioty gospodarcze województwa kujawsko-pomorskiego*, pod red. M. Stefańskiego (źródłem dla niej były bezpośrednio ww. badania ankietowe);

— transformacja gospodarki rosyjskiej — wykład otwarty w dniu 21 kwietnia 2004 r. prowadzony przez prof. Aleksandra Katrowskiego ze Smoleńskiego Uniwersytetu Humanistycznego.

Jak wynika z powyższego zestawienia podstawowymi tematami poruszonymi przez Wydział Ekonomii w jego działalności naukowej w roku akademickim 2003/2004 były: innowacyjność przedsiębiorstw, absorpcja środków unijnych oraz współpraca polsko-rosyjska, a więc podstawowe problemy z jakimi obecnie boryka się polska gospodarka.

Anna Jolanta Strzelecka

¹A. Pomykański, *Zarządzanie innowacjami*, Warszawa–Łódź 2001, s. 13 (za: Ph. Kotler, S. Jastuspirok, S. Maesinee, *Marketing narodów*, Kraków 1999, s. 9).

²H.J. Warnecke, *Revolucja kultury przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo fraktalne*, Warszawa 1999, s. 23.

³A. Pomykański, *Zarządzanie...*, s. 28.

⁴Tamże, s. 29.

⁵www.unido.pl

⁶H.J. Warnecke, *Revolucja...*, s. 76–77.

Prezentacja wyników badań ankietowych — seminarium „Możliwości absorpcji środków pomocowych Unii Europejskiej przez samorządy lokalne i podmioty gospodarcze województwa kujawsko-pomorskiego”

W celu uzyskania wiarygodnych wyników w cyklu rocznym, pomiary przeprowadzano w tym samym czasie (ten sam dzień tygodnia i pora dnia). Podstawą klasyfikacji badanej przez nas wody było porównanie uzyskanych wyników z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 r. Rozporządzenie to ustala trzypięciową skalę klasyfikacji czystości śródlądowych wód powierzchniowych, a o końcowej klasie czystości decyduje wskaźnik zanieczyszczenia o najwyższym przekroczeniu normy.

Przeprowadzając analizy fizykochemiczne czystości wód Zalewu Włocławskiego i dolnej Wisły, w 2003 r. nie zaobserwowano przekroczenia dopuszczalnych norm jakości wód powierzchniowych. Na odcinku dolnej Wisły, między zaporą a Zakładami Azotowymi „Anwil” odnotowano wyższą zawartość azotu azotynowego i fosforu ogólnego. Wpłynęła ona na to, że wody na tym odcinku zaklasyfikowane zostały do III klasy czystości. Poniżej Zbiornika Włocławskiego, na wysokości Wistki Szlacheckiej, w okresie letnim zaobserwowano obniżenie natlenienia wody. Stężenia pozostałych wskaźników fizykochemicznych spełniały wymogi I i II klasy. Niemniej jednak w obu punktach poboru prób odnotowano podwyższoną liczbę bakterii coli fekalnej co spowodowało, że w ogólnej klasyfikacji stan sanitarny wody odpowiadała III klasie.

Na realizację badań, Wydział Ochrony Środowiska WSHE we Włocławku uzyskał dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Umożliwiła ona zakup sprzętu niezbędnego do realizacji zadania (autoklawu, lampy bakteriobójczej, dobrej klasy zestawu do badań wód w terenie, wagi laboratoryjnej). Pozyskany w ten sposób sprzęt zwiększył bazę badawczą stale rozwijającego się laboratorium wydziałowego, które z czasem stanowić będzie podstawę do realizacji programów badawczych z zakresu ochrony środowiska. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku jest jedyną placówką oferującą kształcenie z zakresu ochrony środowiska na poziomie wyższym w podregionie włocławskim. Dalszy rozwój tej placówki umożliwi w przyszłości utworzenie bazy badawczej na tym terenie, w oparciu o którą mogłyby być przeprowadzane badania z zakresu ekologii wód Zbiornika Włocławskiego oraz dolnej Wisły, jak również zanieczyszczeń gleb i wpływu działalności człowieka na środowisko przyrodnicze Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego.

Realizacja powyższego programu badawczego oraz głęboka analiza uzyskanych wyników stanowi początek całego cyklu badań, które Wydział Ochrony Środowiska WSHE we Włocławku ma zamiar kontynuować.

*Halina Bugajska
prof. dr hab. Stanisław Biniak*

Relacja z uczestnictwa w konferencjach

IV Zjazd Katedr Kryminalistyki w Toruniu — maj 2004 r.

Międzynarodowa konferencja naukowa w Białymstoku „W służbie prawa i bezpieczeństwa 1918–1939” — lipiec 2004 r.

W maju br. Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zorganizował IV Zjazd Katedr Kryminalistyki. Uczestniczyli w niej przedstawiciele wszystkich polskich uniwersytetów, Biura Kryminalistyki Komendy Głównej Policji, Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, wymiaru sprawiedliwości oraz przedstawiciele uczelni zagranicznych. Obrady rozpoczęły się uroczystością wręczenia Księgi Jubileuszowej prof. dr. hab. Mariuszowi Kulickiemu z okazji 70-lecia urodzin. Część robocza obrad rozpoczęła się od prezentacji katedr kryminalistyki polskich uczelni. Omawiano realizowane programy badawcze i specjalności.

Kolejne dwa dni obrad poświęcono czynnościom kryminalistycznym w polskich procedurach. Badacze wszystkich ośrodków naukowych kraju wygłosili ponad dwadzieścia referatów poświęconych różnym aspektom postępowań karnych i badań kryminalistycznych. Większość referatów skupiała swoją uwagę na aspektach formalnych badań kryminalistycznych. Rozważano m.in. rolę badań kryminalistycznych w świetle nowych uregulowań prawnych. Nie zabrakło odniesień do znanych z mediów spraw i wpadek biegłych sądowych. Zdecydowanie marginalnie potraktowano problemy techniczne badań kryminalistycznych, będące silną stroną toruńskiej Katedry Kryminalistyki, w tym znanych w całym kraju badań broni prof. Mariusza Kulickiego. Widać stąd wyraźnie, że uniwersyteckim kryminalistom bliższe są badania teoretyczne. Dr Bolesław Sprengel reprezentujący Wyższą Szkołę Humanistyczno-Ekonomiczną we Włocławku w czasie konferencji wygłosił referat nt. „Czynności kryminalistyczne Policji Państwowej w sprawach pożarów”, a w książce pamiątkowej zamieścił artykuł pt. „Taktyka i technika kryminalistyczna Policji Państwowej na łamach tygodnika «Na posterunku»”.

Z okazji 85. rocznicy powstania Policji Państwowej Ośrodek Badań Historii Wojskowej Mu-

zeum Wojska Polskiego w Białymstoku zorganizował 1 lipca br. międzynarodową konferencję naukową pt. „W służbie prawa i bezpieczeństwa 1918–1939”. Oprócz krajowych badaczy zajmujących się historią organów bezpieczeństwa i porządku publicznego zaproszono także przedstawicieli środowisk naukowych z Łotwy i Wielkiej Brytanii. Patronat honorowy nad nią objął były prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Ryszard Kaczorowski. Obrady poprzedziło otwarcie wystawy poświęconej Policji Państwowej w województwie białostockim, na którą zgromadzono liczne oryginalne eksponaty, w tym broń, mundury i wyposażenie przedwojennych policyjnych jednostek. Kustoszem wystawy był mgr Marek Gajewski, autor kilku publikacji poświęconych przedwojennej policji, a nad całością czuwał dyrektor muzeum dr Krzysztof Filipow, który uczynił z kierowanej przez siebie placówki muzealnej ważny ośrodek badań nad dziejami polskich formacji chroniących bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne Polski. W czasie konferencji wygłoszono 18 referatów. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują m.in. wystąpienia prof. Andrzeja Peptońskiego o formacjach bezpieczeństwa poprzedzających powstanie Policji Państwowej, dr Jolanty Gierowskiej-Kaładur o polskiej służbie bezpieczeństwa na terenie zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich (1919–1922), dr. Zbigniewa Siemaka o przedwojennej policji konnej i dr. Eriksa Jekabsona z Łotwy, który mówił o powstaniu polskiej policji w Dyneburgu w 1920 r. Zaproszony na konferencję dr Bolesław Sprengel wygłosił referat o polityce informacyjnej Policji Państwowej. Materiały z obu konferencji zostaną opublikowane.

dr Bolesław Sprengel

Kamerleon

Gdy wszystko się wali, gdy brakuje już sił, aby zacząć od nowa pozostają tylko przyjaciele. Gdy ekran z trudem zbudowany z hukiem pada na ziemię i pęka na drobne kawałki, pozostają przyjaciele. Pozostaje wiara, że jeszcze nie wszystko stracone. Nie ma spraw przegranych, są tylko sprawy trudne do realizacji. My, „Teatr Mocnych Wrażeń” (TMW) w roku akademickim 2003/2004, oprócz akcji charytatywnej Mikołaj Dzieciom, zorganizowaliśmy Przegląd Filmów Niezależnych KAMERLEON, który odbył się 2 kwietnia 2004 r.

W sali Auditorium Maximum o godzinie 16.00 zebraliśmy grupę ludzi wrażliwych na sztukę i piękno. Nasz maraton filmowy trwał do godziny 22.00. Okiem widza to tylko sześć godzin, okiem TMW to wiele dni ciężkiej pracy. Nasz rajd rozpoczął się w momencie, gdy pierwsza nieśmiała myśl znalazła potwierdzenie w słowach: Kamerleon we Włocławku.

Cała idea imprezy została zaczerpnięta z Akademii Wychowania Fizycznego w Gdańsku. To tam narodziła się inicjatywa przeglądu. TMW postanowił przenieść na grunt Włocławka to co zostało zaszczone w Gdańsku. Czy nam się to udało, ocena należy do osób, które 2 kwietnia siedziały na widowni zapatrzone w ekran, zasłuchane w opowieści o życiu, o nas samych, o tym co nas otacza. Jestem pewna, że było warto. Takie akcje pomagają przebudzić się młodym ludziom, zwłaszcza w nielicznej społeczności studenckiej jaką posiada Włocławek. Jest nas niewielu, w porównaniu z Warszawą, Gdańskiem, ale nie powinniśmy mieć z tego powodu kompleksów. Możemy zdziałać o wiele więcej jeśli tylko znajdą się ludzie, którzy podejmą inicjatywę. Nie ukrywam, że jesteśmy grupą zwariowanych młodych osób, która być może w ocenie innych, porywa się z motyką na słońce.

Był projekt, trzeba zrobić przegląd. Skoro zaistniał on w Gdańsku, to dlaczego nie miałyby i nam się udać. Włocławianie są wrażliwi na sztukę, a sztukę, którą proponowaliśmy, była na najwyższym poziomie. W repertuarze znalazły się filmy nagrodzone na prestiżowych przeglądach. „Ballada Dworcowa” sprawiła, że niejedna łza popłynęła po policzku, „Jurek” śmieszył naturalnością i prostotą, „Dunia” wprowadziła nutkę fantazji i zamyślenia, „Człowiek Magnez” wniósł szczyptę metafizyki. To jedynie wybrane tytuły filmów, a każdy z nich przekazywał widzom inne emocje.

Do każdej projekcji staraliśmy się dodać odpowiednią oprawę artystyczną. Nie stanowiło to dla nas problemu, w porównaniu z barierami natury technicznej. Magia całego przeglądu, z naszego punktu widzenia, polegała na stworzeniu czegoś z niczego. W dosłownym tego słowa znaczeniu. Grupa studentów dostała do dyspozycji aulę i zamieniła ją w kino. Wbrew pozorom nie było to takie łatwe, biorąc pod uwagę brak podstawowych atrybutów: ekranu i antyram na wystawę plakatów. Co wtedy robią studenci? Plakaty wieszają na sznurkach od bielizny, a ekran budują z płyt kartonowo-gipsowych (niestety, konstrukcja padła na kilka godzin przed imprezą i pracę trzeba było zaczynać od nowa). Najważniejsze, że wybiła godzina 16.00, przyszli ludzie i nadszedł czas, że popłynęła „Ballada Dworcowa”, a ja siedząc w pierwszym rzędzie zastanawiałam się jak to się stało, że to już koniec naszej pracy. Cały wysiłek poświęcony dla tych kilku godzin, kiedy to na własnoręcznie wykonanym ekranie wyświetlimy filmy, a kiedy skończy się ostatni, zgasną światła — rozejdziemy się do domów.

Do KAMERLEONA chcemy jeszcze powrócić w przyszłym roku. Przegląd 2004 jest już za nami, nie udało się, gdyby zabrakło poparcia władz i pracowników uczelni. Dostaliśmy od nich kredyt zaufania i podali nam pomocną dłoń, za co serdecznie dziękujemy. Obliguje nas to do dalszych działań, zatem nie stawiamy jeszcze kropki nad i...

Jesteśmy TEATREM MOCNYCH WRAŻEŃ, nie bez powodu.

Agata Keplin
studentka II roku filologii polskiej

„Teatr Mocnych Wrażeń” w inscenizacji poprzedzającej przegląd filmów

DYSCYPLINA PEŁNA MIŁOŚCI, *czyli* O WITAMINIE M W WYCHOWANIU

„*...Miłość nie jest samoistnym darem losu.
Kochania trzeba się nauczyć kochaniem
i wymagającą miłością!*”

Problematykę rodziny podejmuje obecnie wiele dyscyplin. Każda z nich posługuje się nieco odmienną definicją, eksponując aspekty najbardziej istotne z punktu widzenia głównego przedmiotu rozważań. I tak np. socjologowie używają określenia „mikrostruktura” czy „mikrogrupa społeczna”, rzadziej „system społeczny” lub „podstawowa grupa społeczna”. W języku potocznym rozpowszechniło się określenie „podstawowa komórka społeczna”. W Raporcie o stanie oświaty z 1973 r. o rodzinie mówi się, że jest to pierwsza i istotna instytucja wychowania i kształcenia².

Zauważyć można, iż różne definicje rodziny mają jedną wspólną cechę, a mianowicie eksponują jej znaczenie zarówno w życiu narodu, społeczeństwa, ale przede wszystkim w indywidualnym życiu jednostki.

Największy wpływ na zapewnienie dziecku optymalnych warunków rozwoju ma jego najbliższe otoczenie, przede wszystkim rodzina. Matka, ojciec, babcia, dziadek troszczą się o jego rozwój od pierwszych chwil jego życia, a nawet jeszcze wcześniej, zanim pojawi się na świecie. Czynią wszystko, by rosło i rozwijało się jak najlepiej. Małe dziecko poznaje zatem taki świat, jaki stwarzają mu rodzice. W zależności od ich zabiegów wychowawczych i sposobu postępowania kształtuje się doświadczenie dziecka. A zatem, aby pomagać w prawidłowym rozwoju dziecka, nie wolno zapomnieć, iż każde dziecko przeżywa różnorodne napięcia psychiczne, chwile lęku, niepewności, bezradności, niepokoju, zachwiania poczucia bezpieczeństwa. Źródłem ich są wydarzenia różnej treści, czasem dużego formatu, a czasem bardzo małej rangi, czasem istotnie tragiczne, a czasem zupełnie błahe: choroby wieku dziecięcego, ból zęba, konflikty z rówieśnikami, strata ulubionej zabawki, niemożność posiadania tego, czego pragnie, zakazy i ograniczenia stawiane przez dorosłych. I tak rola rodziców polega nie tylko na żywieniu dziecka, opiece nad nim, wychowaniu i decydowaniu o losach dziecka³... — ważny jest tu ścisły związek między sferą psychiczną i fizyczną dziecka a suwerennością jego osoby. Bez empatycznej i naturalnej więzi między dzieckiem a jego rodzicami nie jest możliwe ani jego aktualne i przyszłe zdrowie psychiczne, ani rozwój jego zdolności do kochania⁴. Bowiemy, jak konstatuje M. Ziemska, „[...] rodzice stanowią oparcie w procesie kształtowania się osobowości dziecka, jego świata myśli, uczuć, dążeń do samorealizacji oraz przy wyodrębnianiu poczucia własnego „ja” i tworzeniu się obrazu samego siebie”⁵.

Dlatego też pragnę zwrócić uwagę na **miłość** w rozwoju dziecka, gdyż stanowi ona bardzo ważny, a zarazem niezwykle istotny element, chyba najważniejszy spośród wszystkich, warunek dobrego rozwoju dziecka. Mam tu na uwadze „mądrą miłość”, czyli taką, która stanowi podwaliny dla optymalnego i pożądanego biopsychospołecznego rozwoju dziecka. Co więcej, nie wystarczy kochać dziecka, by właściwie kierować jego rozwojem, by tak organizować jego życie, otoczenie, działanie, aby sprzyjało realizacji wszystkich możliwości dziecka, by przyczyniało się do ukształtowania osobowości dojrzałej, spójnej, zintegrowanej. Miłości do dziecka powinna towarzyszyć, uzupełniać ją i wspierać, wiedza o podstawach i prawach rozwoju, o czynnikach, które wpływają na jego przebieg i decydują o jego jakości. Gdyż „chora miłość” może spowodować zaburzony rozwój biopsychospołeczny dziecka.

Jednocześnie chciałam podkreślić, iż miłość w życiu dziecka jest nie tylko potrzebą, jak u osób dorosłych, lecz koniecznością — koniecznością niezbędną dla wszechstronnego rozwoju młodego człowieka. Otóż miłość, przywołując tu słowa M. Łopatkowej, „[...] stanowi warunek prawidłowego rozwoju dziecka. Brak »witaminy M« musi odbić się niekorzystnie na dziecięcym zdrowiu psychicznym”⁶. Jako argument potwierdzający zasadność istnienia miłości, owej witaminy M w kształtowaniu się ogólnego rozwoju jednostki, autorka zadaje pytanie: „A cóż jest warte życia, jeśli nie ma w nim miłości?”⁷.

Poza tym, opierając się na adekwatnej literaturze przedmiotu wiadomo, iż niezaspokojona u dzieci potrzeba miłości, a co z tym związane — przynależności i bezpieczeństwa emocjonalnego, rodzi negatywne skutki psychiczne, jak:

— u dzieci w wieku przedszkolnym — w postaci opóźnienia w rozwoju, nadpobudliwości, braku koncentracji, trudności w dokonywaniu selekcji i lękości uczuciowej (uczuciowy imbecylyzm);

— u dzieci w wieku szkolnym — w postaci niechęci do nauki i szkoły, bierności, powierzchowności, agresywności lub wycofywania się z kontaktów społecznych i zamykania się w sobie, obniżenia poziomu myślenia abstrakcyjnego i logicznego, braku poszanowania rzeczy, zwiększonej roszczeniowości czy postaw konsumpcyjnych;

— u młodzieży — w postaci zaniku ambicji, braku samodzielności, inicjatywy, odpowiedzialności za siebie i innych, skłonności do spożywania alkoholu i wczesnej inicjacji życia seksualnego⁸.

W związku z tym można powiedzieć, że rodzina jest naturalnym środowiskiem życia dzieci i młodzieży i oddziałuje na nie socjalizująco (uspołeczniająco), stwarzając warunki sprzyjające rozwojowi lub hamując go. Niezależnie od tego jak funkcjonuje, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przejawia wyraźne cechy patologii, w każdym przypadku kształtuje ich osobowość, postawę społeczną, wyznacza koleje losu.

Przejdę teraz do rozważań dotyczących refleksji nad „**dyscypliną pełną miłości**”.

„Być człowiekiem to czuć, kładąc swoją cegłę, że bierze się udział w budowaniu świata”⁹, a świat budować można tylko poprzez rozmowę, bliski, emocjonalny, a tym samym konstruktywny dialog. Rozmowa rodzica z dzieckiem to szansa, aby rozwijać jego wrażliwość i kreatywność, ożywiać jego życie uczuciowe, napełniać je bogactwem wewnętrznym obrazów i zakorzenić jego działanie w obiektywnych wartościach¹⁰.

Aby nauczyć się reguł współżycia, potrzebne jest **wychowanie**. Dziecko podlega pewnym zasadom, prawidłowościom i procedurom, mimo że nie zawsze ma ono na to ochotę i rzadko w związku z nimi przeżywa uczucie zadowolenia.

Cóż ma więc robić rodzic? Kierować się tylko rozumem, czy też dawać posłuch przede wszystkim głosowi serca? Stawiać na dyscyplinę, czy na płynący z miłości liberalizm?

W stosunkach pomiędzy dziećmi i rodzicami dyscyplina pozbawiona miłości i bliskości przynosi mizerne skutki i nader łatwo przeradza się w dryl i tresurę.

Miłość bowiem łagodzi dyscyplinę i powoduje, że jest jej tyle, ile naprawdę potrzeba do osiągnięcia koniecznych celów. Z kolei pełna miłości dyscyplina zapewnia dziecku poczucie bezpieczeństwa, czyniąc jego życie uporządkowanym i przewidywalnym oraz pozwala mu przekonać się, że rodzice interesują się jego życiem w sposób trwały i głębioki.

Małgorzata Laskowska
studentka II roku pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej
studia uzupełniające magisterskie

Działalność Studenckiego Koła Naukowego Pedagogów **PERSONA** w roku akademickim 2003/2004

Opiekun Koła: dr Urszula Kempieńska
Przewodnicząca Koła: Małgorzata Laskowska

Spotkania studentów odbywały się w każdy czwartek o godz. 12.30 w sali 31 Collegium Novum.

Główną przesłanką działania KNP „Persona” było umożliwienie rozwoju osobowości studenta, a tym samym jego dążenie do samorealizacji, czyli aktualizacji własnych potencjalnych szans.

Podczas spotkań Studenckiego Koła Naukowego Pedagogów „Persona” omawiane były takie zagadnienia, jak:

- znaczenie mediów w procesie wychowania rodzinnego i edukacji szkolnej,
- działalność instytucji wspomagających proces wychowania i edukacji szkolnej,
- rola podmiotów interakcji wychowawczej w edukacji młodego pokolenia.

Działalność Studenckiego Koła Naukowego Pedagogów „Persona” skoncentrowana była na następującej aktywności:

— prowadzenie badań na temat „wizerunku partnera”, czyli poszukiwanie odpowiedzi na pytanie, co decyduje o wyborze danej osoby na partnera życiowego,

- udział w akcji „Wampiryzsko” organizowanej przez PCK,
- nawiązanie współpracy z Domem Dziecka w Lubieniu Kujawskim. Dlatego też studenci z koła „Persona” zorganizowali Akcję Mikołaj Dzieciom, przy współpracy Koła Humanistów, sekcja filologia polska. Zbierano zabawki, książki, przybory szkolne, ubrania i słodycze, które w Mikołajki zostały przekazane dzieciom. Podczas imprezy obecny był Mikołaj, który doskonale poradził sobie z nawiązaniem ciepłego kontaktu z dziećmi i młodzieżą, co przyczyniło się do miłej i rodzinnej atmosfery,

— zorganizowanie zabawy karnawałowej dla dzieci z Domu Dziecka w Lubieniu Kujawskim,

— wolontariat, m.in. w Domu Dziecka we Włocławku oraz w Lubieniu Kujawskim,

- przygotowanie własnej strony internetowej.
- Plany na przyszłość „Persony” to:
- nawiązać stały kontakt z Domem Dziecka w Lubieniu Kujawskim i współpracować zarówno z wychowawcami, jak i wychowanymi,
 - wspierać działalność pracy opiekuńczo-wychowawczej w tak specyficznej placówce,
 - nawiązać współpracę z Łódzkim Studenckim Kołem Naukowym Psychologów.

KNP „Persona” daje studentom szansę rozwijania swoich zainteresowań, pogłębiania wiedzy teoretycznej, zdobywanej podczas zajęć dydaktycznych i możliwość wykorzystania jej w działalności praktycznej. A zatem istotą działania KNP „Persona” jest świadoma zmiana osobowości i zachowań studenta, odnosząca się bezpośrednio do jego sfery emocjonalno-wolitionalno-decyzyjnej, a pośrednio do całej osobowości.

Małgorzata Laskowska
studentka II roku pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej
studia uzupełniające magisterskie

¹M. Łopatkowa, *Podgrzana*, Warszawa 1985, s. 10.

²*Encyklopedia pedagogiczna*, pod. red. W. Pomykała, Warszawa 1997, s. 700.

³*Rodzina i dziecko*, pod red. M. Ziemskiej, Warszawa 1986, s. 11.

⁴B. Śliwerski, *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków 2003, s. 94.

⁵*Rodzina...*, s. 11.

⁶M. Łopatkowa, *O prawną ochronę więzi uczuciowej dziecka*, Warszawa 1996, s. 1–3.

⁷Tamże, s. 3.

⁸M. Łopatkowa, *Samotność dziecka*, Warszawa 1983, s. 179.

⁹H. Konopka, *Wiedza o społeczeństwie — wychowanie obywatelskie*, Kraków 1999, s. 8 (cyt. za: Antoine de Saint-Exupéry).

¹⁰A. Bruhlmeier, *Edukacja humanistyczna*, Kraków 1993, s. 131.

„Dynamika przemian ekosystemów w krajobrazach rolniczych i leśnych Kotliny Płockiej i Wysoczyzny Kujawskiej” to tytuł seminarium naukowego, które odbyło się 17 kwietnia 2004 r. w Zielonej Szkole w Gorenieniu na terenie Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Zorganizował je i poprowadził dr Kazimierz Biały, natomiast referaty przygotowali i wygłosili studenci siódmego semestru Wydziału Ochrony Środowiska WSHE we Włocławku (obecnie już absolwenci). Wśród zaproszonych gości byli pracownicy naukowcy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Akademii Techni-

czno-Rolniczej w Bydgoszczy. Z włocławskiej uczelni przybyli prorektorzy dr Paweł Churski i dr Zbigniew Brenda oraz dziekan i prodziekan Wydziału Ochrony Środowiska — dr hab. Stanisław Biniak i dr Wojciech Górecki wraz z wykładowcami wydziału prof. dr. hab. Andrzejem Gizińskim, prof. dr. hab. Zygmuntem Babińskim i dr. Romanem Dysarzem. Nie zabrakło też przedstawicieli Urzędu Miasta Włocławek, lokalnych samorządów, a także leśników reprezentujących lokalne nadleśnictwa — Gostynin i Włocławek oraz regionalną dyrekcję Lasów Państwowych w Łodzi i Toruniu.

Sesja referatowa podzielona została na dwie tematyczne części. Pierwsza dotyczyła Kotliny Płockiej, natomiast druga zachodniej części Wysoczyzny Kujawskiej.

Referatem wprowadzającym do tematyki Kotliny Płockiej był referat Andrzeja Składanowskiego, Katarzyny Józwiak i Krystyny Styczyńskiej pt. „Rynna Wikaryjska jako przykład krajobrazu poddanego antropopresji leśno-hodowlanej i turystycznej”. Autorzy przedstawili uwarunkowania edaficzne tego terenu oraz aktualny stan roślinności leśnej. Szczególnie duże zainteresowanie wzbudziła ostatnia część

W Seminarium naukowe GORENIU

Dr Kazimierz Biały
(w pierwszym rzędzie)
w gronie studentów,
uczestników seminarium,
fot. Wojciech Koperski (str. 28 i 29)

referatu poświęcona presji turystycznej. Wiadomo, że Jezioro Wikaryjskie i jego otulina leśna to bardzo ważne miejsce dla mieszkańców Włocławka, odpoczywających tu w wolne upalne dni. Zaprezentowano interesujące wyniki dotyczące obciążenia otuliny leśnej ludźmi i pojazdami samochodowymi oraz skutki tej presji na roślinność i glebę. Referująca tę część K. Styczyńska zaproponowała ciekawe rozwiązanie problemu parkowania pojazdów samochodowych, które powodują najwięcej zniszczeń.

Kolejny referat „Wpływ Zbiornika Włocławskiego na siedliska leśne i drzewostany sosnowe Kotliny Płockiej” przygotowały i zaprezentowały Małgorzata Bas i Anna Twardowska. Autorki wykazały, że ponad trzydziestoletnie oddziaływanie rozległego akwenu wodnego, zwanego Zbiornikiem Włocławskim, uwidoczniło się zwiększeniem powierzchni siedlisk wilgotnych i zintensyfikowaniem wzrostu sosny, co bardzo wyraźnie odzwierciedlił zastosowany w badaniach wskaźnik zwany bonitacją sosny.

Ciekawych danych dostarczyły badania Krzysztofa Gerwatowskiego dotyczące przekształcania poziomów powierzchniowych gleb leśnych w miejscach stałego dokarmiania łownych ssaków kopytnych. Jak wykazał autor, w miejscach gdzie systematycznie prowadzi się dokarmianie ssaków łownych następują zmiany we właściwościach poziomów powierzchniowych gleb. Pod paśnikami poprawia się trofia gleb, natomiast na poletkach łowieckich wyraźnie przyspieszony jest proces mineralizacji glebowej materii organicznej. Autor zaznaczył, iż miejsca gdzie następuje poprawa właściwości gleb powinny być w przyszłości wykorzystane do wprowadzania drzew liściastych, zwłaszcza w obrębie obszarów wydmych.

Problematykę związaną z oddziaływaniem zwierząt kontynuowała Elżbieta Koperska. W referacie zatytułowanym „Rola Niecki Kłóciewskiej w kształtowaniu chemizmu wód powierzchniowych i gruntowych” oceniona zosta-

ła też rola biotopu bobrowego funkcjonującego na tym terenie od 1981 r. Autorka wykazała pozytywne oddziaływanie terenów bagiennych na chemizm wód. Znaczna ilość ładunków chemicznych jest przez te tereny wyłapywana, na co wskazuje jakość wód wypływających z obszaru niecki.

Część pierwszą zakończyło wystąpienie Przemysława Grudzińskiego. Zaprezentował on mało znaną metodę zwalczania mechanicznego strzygoni choinówki, którą stosowano w lasach na początku XIX w. O ile wcześniejsze referaty dotyczyły procesów zachodzących współcześnie, to temat ostatni był bardzo ciekawy ze względu na historyczne uwarunkowania kształtowania niektórych typów krajobrazów leśnych.

Druga część sesji poświęcona była problemowi przemian zachodzących w krajobrazach rolniczych części zachodniej Wysoczyzny Kujawskiej. Bardzo ciekawy referat zaprezentowały Magdalena Stróżewska i Anna Rutkowska. Dotyczył on roli procesów powierzchniowych w kształtowaniu właściwości pokrywy glebowej na załomie Wysoczyzny Kujawskiej. Szczególnie interesujące były wyniki badań nad zimą erozją eoliczną glin morenowych. Do tej problematyki nawiązywały badania Andrzeja Filipiaka wykonane w dolinie rzeki Lubieńki. Te procesy powierzchniowe zaprezentowane zostały w kontekście użytkowania rolniczego doliny. Autor wykazał, że stosowanie orki potęguje procesy erozji wodnej, przez co systematycznie odprowadzane są do rzeki części spławialne gleb. Tematem, który wywołał dużą dyskusję był referat Dariusza Szkopka pt. „Zmiany w krajobrazie rolniczym Kujaw na przykładzie wybranego obszaru w gminie Chodecz”. Jaki wpływ ma ilość sadów, miedz, oczek wodnych i wysp leśnych na funkcjonowanie krajobrazów rolniczych? Jak rozwija się urbanistyka wsi i jakie są jej skutki? Tego wszystkiego można było dowiedzieć się słuchając referatu Darka.

Dla uczestników seminarium atrakcją była też wycieczka przybliżająca krajobrazy i ekosystemy, w których wykonano badania. Pewnego wysiłku wymagał spacer po wydmach, zaczynających się tuż za budynkiem Zielonej Szkoły. Z najwyższej wydmy można było podziwiać niemal cały obszar Niecki Kłócieńskiej i położeń tuż za nią załom Wysoczyzny Kujawskiej.

Seminarium, które odbyło się w Zielonej Szkole w Gorenium, przybliżyło nam tylko niektóre problemy ekologiczne tego interesującego obszaru. Takie też zresztą było założenie organizatora seminarium dr. Kazimierza Białego i jego studenckiej grupy seminaryjnej kończącej edukację we wrocławskiej Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej. Czy znajdą naśladowców? Na seminarium przedstawione zostały tematy najciekawsze, które udało się zrealizować dzięki ogromnej pracy promotora i jego studentów. Może warto by kontynuować zapoczątkowaną przez nich ciekawą prezentację prac dyplomowych, jaka miała miejsce w szkole w Gorenium.

Katarzyna Józwiak, Andrzej Składanowski
studenci Wydziału Ochrony Środowiska

Sala obrad

Spotkanie przy ognisku

sesja

Studentci... Jaka to dziwna odmiana dorosłego człowieka. Kto to jest właściwie student? Według samych zainteresowanych, to nazwa własna, określająca osobnika płci żeńskiej lub męskiej, który przez proces immatrykulacji został wpisany w poczet organizacji dydaktycznej zwanej „wyższą uczelnią”. Owo indywiduum przeważnie wyznaje zasadę: *quae nocent, docent* (to co szkodzi, uczy).

W zetknięciu z nim należy pamiętać o jednym: *nil admirari* (niczemu się nie dziwić) — to klucz do zrozumienia studenta. Istnieje jeszcze wiele charakterystycznych cech dotyczących wyżej definiowanego osobnika, ale o tym innym razem.

Rok akademicki 2003/2004 dobiegł końca. Wprawdzie głowę zaprzatają myśli o ciepłych, słonecznych chwilach na plaży, ale warto wrócić do wspomnień letniej sesji egzaminacyjnej, choćby po to, by cieszyć się myślą, że do następnej jest jeszcze bardzo dużo czasu.

Stałam przed jego drzwiami dobre kilka minut, zanim odważyłam się dotknąć klamki. Zimno metalu pamiętam do dziś i to dziwne uczucie, które chyba można nazwać intuicją... Wszystkie znaki na niebie i ziemi mówiły mi abym nie przekraczała progu jego mieszkania. Nie rozumiem dlaczego owładnęły mną takie uczucia, przecież bywałam tu już wcześniej. Jedno szarpnięcie klamki i byłam w środku. Zobaczyłam to, czego tak bardzo się bałam...

To był on, siedział bezbronny, wtopiony w pluszowe obicie fotela. Tak bardzo chciał stać się częścią mebla. Zielona bluza wprawdzie zlewała się z zielenią materiału, ale zdradzały go oczy. Ciemne, okrągłe niczym spodki mówiły:

— *Dlaczego ja, dlaczego właśnie ja...!*

...a zegar tykał. Sekundnik nie zatrzymał się nawet na chwilę. Wprost przeciwnie, uparcie posuwał się do przodu. Minuta za minutą, aż minie kolejna godzina.

— *Na czym jesteś?*

— *Obrobiłam Napoleona.*

— *Nieźle, to już połowa.*

— *Jeszcze tylko dziewięć godzin i kilka wieków.*

— *Jak dobrze, że zaczęliśmy o dwudziestej.*

Mogłabym w barwnych słowach opisać nastrój grozy i panikę jaka panuje na przełomie stycznia i lutego, maja i czerwca. Nie zrobię tego. Wystarczy, że napiszę słowo **SESJA!** Ten wyraz sam w sobie budzi wystarczające przerażenie. Przychodzi taki dzień, gdy jest on na ustach wszystkich studentów.

— *Ja, osobiście wolę Mieszka. Sympatyczny, łatwo przyswajalny. Oby takich więcej było.*

— *Daj sobie z nim spokój. Zajmij się Krzyżakami, Chrobrym, albo od razu przejdź do II wojny, bo nie zdążysz.*

— *...wielbłąd, skąd Mieszko wziął wielbłąda. Wyobraź sobie, że dostajesz takiego zwierzątko od pana M. Nie zastanawia cię skąd w tamtych czasach tak egzotyczne zwierzę?*

— *O to skąd wziął się wielbłąd w posiadaniu Mieszka, na egzaminie nikt cię nie zapyta... Zapamiętaj raczej dla kogo była ta łapówka.*

Jedna noc jest za krótka, a historia za długa. Książki, ściągki, opracowania są wszędzie. Na biurku, na łóżku, na podłodze. Otaczają nas, przytłaczają, duszą i wzbudzają wyrzuty sumienia. To się nazywa magia studiowania. Grupka przyjaciół, mocna kawa, podręcznik na kolanach. W ramach rozrywki irytująca sąsiadka z dołu, jakby zapomniata, że

kiedyś też miała dwadzieścia lat. Uczą się wszyscy, uczy się również właściciel zielonej bluzy w zielonym fotelu, z twarzą, która stopniowo również staje się zielona. Ach te nerwy... Strach w szybszym stopniu niż wiedza udziela się zgromadzonym. Jeszcze tylko parę godzin. Byle do przodu, byle nie patrzeć wstecz.

Nie należy rozpaczać, nie należy tracić nadziei. Egzaminy to nic miłego, ale kto obiecywał, że życie składa się z samych przyjemności? Gdyby nie było upadków, nie byłoby również wzlotów, bo nikt by ich nie zauważał. Życie stanowiłoby ciągłą linię podobnych do siebie dni. Dlatego emocje, nawet te przyprawiające o dreszcz, nadają smak codzienności. Błogosławieństwem ich jest fakt, że prędzej czy później miną. Nadejdzie nowy dzień i nowe możliwości. Tę prawdę Wisława Szymborska zamknęła w słowach wiersza „Nic dwa razy”:

*Czemu ty się, zła godzino,
z niepotrzebnym mieszasz lękiem?*

Jesteś — a więc musisz minąć.

Mijas — a więc to jest piękne.

Najgorsze jest czekanie i poczucie winy, że mogłoby być lepiej. Wystarczyłoby więcej czasu, więcej zaangażowania, wysiłku, a można było się tego nauczyć. Niestety, czas nie jest elastyczny. Nawet dla studenta, przed sesją nie zrobi wyjątku i nie zatrzyma się. Pozostaje już tylko obietnica na przyszłość, która choć przez chwilę uspokoi skołataną serce: *nulla dies sine linea* (ani jeden dzień bez owocnej pracy).

Można jeszcze długo i barwnie opisywać co czuje studentka z książką w ręku. Można rozwozić się na ten temat w setkach słów, ale i tak przesłanie jest jedno: *ora et labora* (módl się i pracuj), a *que sera, sera* (co będzie to będzie).

Agata Keplin
studentka II roku filologii polskiej

naszej uczelni w

Na zdjęciach: Aneta Orlkowska, Marek Dżewucki, Jakub Stachowiak — studenci filologii polskiej

Fot. Ilona Kloss

MISTRZYNIĘ WIOŚLARKI WTW — STUDENTKAMI WSHE

W Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku od tego roku akademickiego prowadzony jest kierunek wychowanie fizyczne. Zainteresowanie tą ofertą edukacyjną było bardzo duże, także wśród czynnie uprawiających sport. Do uczelni zostały przyjęte dwie utytułowane zawodniczki Włocławskiego Towarzystwa Wioślarskiego Anna Specjalska i Olga Pińska.

Wioślarki będą występowały podczas zawodów pod szyldem WTW-WSHE Włocławek, na łódce i w strojach z logo uczelni. Będą studiowały na Wydziale Zdrowia Publicznego w systemie dziennym, otrzymały także stypendium rektora za wybitne osiągnięcia sportowe. Wielokrotnie potwierdziły, że należą do czołówki zawodników tej dyscypliny. W drugiej połowie sierpnia na jeziorze Szałe koło Kalisza rozegrało finałowe konkurencje Młodzieżowych Mistrzostw Polski i Mistrzostw Polski Młodzików. Anna Specjalska i Olga Pińska wygrały rywalizację w konkurencji dwójek bez sterniczki i zdobyły złoty medal. Świetna dyspozycja włocławskiej dwójki zaowocowała powołaniem do reprezentacji Polski na Akademickie Mistrzostwa Świata w Brive we Francji.

Do największych osiągnięć sportowych Anny Specjalskiej i Olgi Pińskiej należą:

1999 r. — Mistrzostwa Polski Młodzików w Kruszwicy, czwórka ze sterniczką: 6. miejsce.

2000 r. — VI Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Kruszwicy, dwójka bez sterniczki: brązowy medal.

2001 r. — VII Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Kaliszu, dwójka bez sterniczki: złoty medal; ósemka: srebrny medal.

2001 r. — Międzynarodowe Regaty Wioślarskie Nadziei Olimpijskich w Bydgoszczy, dwójka bez sterniczki: 2. miejsce.

2002 r. — Mistrzostwa Polski Juniorów w Kruszwicy, dwójka bez sterniczki: złoty medal.

2002 r. — Międzynarodowe Regaty Wioślarskie „Baltic Cup-2002” dwójka bez sterniczki: 2. miejsce.

2003 r. — Mistrzostwa Polski Juniorów w Kruszwicy, dwójka bez sterniczki: srebrny medal; czwórka bez sterniczki: złoty medal.

2003 r. — Mistrzostwa Świata Juniorów w Atenach (Grecja), dwójka bez sterniczki: brązowy medal.

2003 r. — 7. miejsce w Plebiscycie „Gazety Pomorskiej” w głosowaniu czytelników na najpopularniejszego sportowca Kujaw i Pomorza w 2003 r.

2004 r. — Mistrzostwa Polski Seniorów w Poznaniu, dwójka bez sterniczki: srebrny medal.

2004 r. — Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Kaliszu, dwójka bez sterniczki: złoty medal.

2004 r. — Światowe Regaty Wioślarskie do 23 lat w Poznaniu (nieoficjalne Młodzieżowe Mistrzostwa Świata), czwórka bez sterniczki: 10. miejsce.

2004 r. — Akademickie Mistrzostwa Świata w Brive we Francji, czwórka bez sterniczki wraz ze studentkami Akademii Bydgoskiej (start we wrześniu).

Andrzej Sołtysiak

Wioślarki będą występowały pod szyldem WTW-WSHE Włocławek
fot. Marek Stelmasik

WIZYTA LEKTOREK

ze Smoleńskiego Uniwersytetu Humanistycznego

Goście ze Smoleńska
w Auditorium Maximum

W maju br. w WSHE przebywała grupa lektorek języka angielskiego i rosyjskiego z uczelni smoleńskiej. Głównym celem wizyty był udział w seminarium metodycznym organizowanym przez WSHE wspólnie z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową we Włocławku. Poza programem szkolenia goście z Rosji zwiedzili Toruń, skansen w Kłóbce oraz zabytki włocławskie.

Joanna Skiba

Wizyta w Sali
Tradycji WSHE

Wizyta z Bułgarii

W dniach 29 kwietnia–2 maja 2004 r. przebywała w WSHE we Włocławku prof. Antonina Kirova z Uniwersytetu Ekonomicznego w Sofii. W lutym br. podpisano umowę w programie Socrates/Erasmus, która realizowana będzie w formie wymiany studentów i kadry od października 2004 r. poprzez trzy kolejne lata — z możliwością przedłużenia.

Prof. Kirova spotkała się z władzami dziekańskimi Wydziałów Ekonomii i Administracji. Określono wspólne kierunki rozwoju współpracy, m.in. organizację konferencji, badań i wspólne szkolenie kadry (np. w oparciu o podobne projekty już realizowane z uczelnią ze Smoleńska).

Obecnie obydwie strony opracowują dodatkowy szczegółowy kontrakt, który precyzuje formy wspólnych działań i metody ich realizacji.

Uczelnia bułgarska jest uczelnią państwową, powstała 80 lat temu i kształci obecnie ponad 20 tys. studentów na kierunkach ekonomicznych i administracyjnych (www.unwe.acad.bg).

Prof. Kirova przyznała, że widzi w dalszej współpracy wiele korzyści dla obydwu stron, które wynikać będą z podjętych wspólnych decyzji i omówionych planów. Jednym z nich jest wspólna organizacja we wrześniu 2005 r. Międzynarodowej Ekonomicznej Szkoły Letniej dla studentów i kadry uczelni partnerskich.

Joanna Skiba

Prof. Antonina Kirova w Rektoracie, spotkanie z Moniką Jabłońską, kierownikiem Działu Promocji i Joanną Skibą

Spotkanie prof. Antoniny Kirovej z prorektorem ds. ekonomicznych, dr. Zbigniewem Brendą

Wieczory Europejskie

Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku kontynuuje spotkania z cyklu „Wieczory Europejskie”.

W Auditorium Maximum WSHE odbył się pokaz mody, zaprezentowana została wystawa „Wieża Eiffla wczoraj i dziś”, Zespół Tańca „Classic” pod kierunkiem Iny Griszczuk zatańczył kankana. Odbył się też recital finalistów Konkursu Piosenki Francuskiej w Radziejowie.

Oprócz tego ponad 400 gości wysłuchało wykładów Anity Perlikowskiej „Cuda Francji”, Andrzeja Dobrowolskiego „Nawet codzienność jest wyjątkowa, czyli rendez-vous pod kogutem”. O różnicowaniu regionalnym Francji opowiedział geograf dr Paweł Churski.

Rozlosowane były także cenne nagrody: dwuosobowa kolacja francuska w hotelu „Aleksander”, trzy weekendy z samochodami Peugeot, a także bon konkursowy do realizacji w Studiu Urody „Anna”.

Wieczór francuski odbył się 22 kwietnia 2004 r. W planach organizacyjnych są już kolejne spotkania w tym cyklu, z których najbliższe odbędzie się w połowie grudnia. Serdecznie zapraszamy!

Joanna Skiba

OGÓLNOPOLSKIE spotkanie *redaktorów*

Redaktorzy prasy akademickiej organizują od dwunastu lat, każdego roku w innym ośrodku akademickim, spotkania, które, jak to podkreślił ich inicjator — dr Tadeusz Zaleski z Gdańska, mimo że nie posiadają formalnej organizacji, nieprzerwanie odbywają się. Świadczyć to może o ogromnej potrzebie jak najlepszego sprostania zadaniom pracy redaktorów, wymianie doświadczeń, a także integracji środowiska redaktorów.

XII Spotkanie Redaktorów Gazet Akademickich odbyło się w dniach 9–12 września 2004 r. w Szczecinie. Wzięło w nim udział około 40 redaktorów gazet uniwersyteckich, politechnik, akademii rolniczych, medycznych, wychowania fizycznego i innych z całej Polski, także „Forum Akademickiego”, Fundacji na rzecz Nauki Polskiej oraz „Vladislavii”. Organizatorami byli: Akademia Morska w Szczecinie, Akademia Rolnicza w Szczecinie, Politechnika Szczecińska, Uniwersytet Szczeciński. Przewodniczącą obrad była prof. dr hab. Dorota Gołębiowska, redaktor naczelna Biuletynu Akademii Rolniczej „Agrarius”. W pierwszym dniu uczestnicy konferencji spotkali się z władzami rektorskimi uczelni szczecińskich.

Zasadniczą częścią programu były wykłady i warsztaty.

Wykład nt. prawa prasowego i prawa autorskiego wygłosiła prof. Ewa Ferenc-Szydełko, która po przedstawieniu funkcji prasy (informacyjna, kontrolna) omówiła prawa i obowiązki dziennikarza. Dziennikarzem jest każdy kto działa na rzecz i zlecenie redakcji (może nim być również student). Podstawowym prawem jest prawo do informacji, zaś obowiązkiem — szczególna staranność i rzetelność w publikowaniu informacji, dbałość o poprawność języka. W pracy dziennikarskiej występują także ograniczenia, m.in. obowiązek ochrony prywatnej sfery życia osób, o których się wypowiadamy. Nie jest natomiast chroniona sfera życia zawodowego i działalności publicznej tych osób. Przywilejem jest tajemnica dziennikarska, która należy do podstawowych narzędzi pracy dziennikarza.

Kolejne zajęcia—warsztaty poświęcone były poprawnej polszczyźnie w pracy redakcyjnej. Prowadziła je dr Ewa Kołodziejek, językoznawca, nauczyciel akademicki, adiunkt w Instytucie Filologii Polskiej US. Dr Kołodziejek poprowadziła warsztaty wykładem, po którym uczestnicy zadali dziesiątki szczegółowych pytań, otrzymując odpowiedź na zawarte w nich wątpliwości.

W języku polskim obowiązują dwie normy poprawności: 1) języka pisanego i kontaktów oficjalnych, 2) języka potocznego używanego

Spotkanie w redakcji „Kuriera Berlińskiego. Polonica” w Berlinie

w bezpośrednich kontaktach, w popularnych czasopiśmie, gdy skuteczność komunikacyjna jest ważniejsza od poprawności.

W tekstach pisanych, w tym także w czasopiśmie uczelnianych, wymagana jest norma wzorcowa. Tymczasem w wielu czasopiśmie (niekoniecznie uczelnianych) pojawia się coraz bardziej niekorzystna tendencja, aby tekst jak najbardziej upotocznic. Kosztem zaniżania poziomu językowego zabiega się o odbiorców, którzy obecnie posługują się coraz gorszą polszczyzną. Choć norma potoczna jest dopuszczalna, nie powinna być polecana, gdyż z czasem zostaje ugruntowana w zwyczaju językowym. Ponadto tendencja do potoczności może prowadzić do wulgaryzacji (np. często przejawia się w reklamach).

Dr Kołodziejek wymieniła wiele negatywnych zjawisk, jak np. stopniowy zanik używania wołacza, oraz najczęściej popełniane błędy, które niektórzy odbierają jako formy poprawne — wadliwe stopniowanie przymiotników, stosowanie zaimek, liczebników, nieodmianianie nazwisk itd.

Wskazała na bardzo często pojawiające się w pismach uczelnianych kłopoty z używaniem tzw. wielkich i małych liter, a właściwie z nadużywaniem wielkich liter. Przykładem mogą być takie słowa jak: uczelnia, rektor, dziekan, doktor, kierownik itp. Pisanie wielkich liter w takich przypadkach ma jedynie podłoże emocjonalne, a takie nie powinno mieć odzwierciedlenia w tekstach publicystycznych, prasowych. Wielkie litery można stosować w pismach grzecznościowych, mających charakter szczególnego szacunku i uznania dla osoby.

Niekorzystnym przejawem zdarzającym się w stylu pisanym jest tzw. bycie młodzieżowym,

na luzie — łatwo jest wówczas przekroczyć cienką granicę poprawności językowej.

Należy pamiętać, że dziennikarze, redaktorzy także kształtują normę językową i mogą mieć wpływ na utrzymanie lub obniżenie poziomu poprawnej polszczyzny.

Każde upraszczanie jest złym zjawiskiem, jest stratą dla języka polskiego, a im bogatszy język, tym więcej potrafimy wyrazić — te słowa dr Kołodziejek mogą stanowić podsumowanie warsztatów.

Osobny dzień organizatorzy przeznaczili na wyjazd do Berlina. Tam przygotowano spotkanie w redakcji czasopisma polonijnego „Kurier Berliński. Polonica”, wydawanego dwujęzycznie, rozprowadzanego na terenie całych Niemiec, także w Polsce. Czasopismo ukazuje się od 1997 r. i trafia do około 40 tys. czytelników, m.in. deputowanych do Bundestagu, polskich i niemieckich polityków, ambasadorów, ludzi biznesu, lekarzy itd.

Na zwiedzanie Berlina pozostało niewiele czasu, ale za to w miłym towarzystwie Marii Bartczak, korespondentki TVP w Berlinie.

Natomiast Szczecin mile zaskoczył wielu uczestników zabytkami, pięknym, przestronnym układem ulic (gwiazdzisty), szerokimi alejami, parkami, skwerami, placami pełnymi zieleni. Bardzo interesująca była wizyta i zwiedzanie Akademii Morskiej położonej przy imponujących Wałach Chrobrego.

Po niezwykle ciekawym, doskonale zorganizowanym spotkaniu w Szczecinie wszyscy uczestnicy oczekiwali będą na następne — w Słupsku.

Dorota Wojciechowska

Cenny nabytek

w Bibliotece Głównej WSHE

W ostatnich dniach o bardzo cenną publikację wzbogaciła swe zbiory biblioteka uczelniana — pozyskała 60-tomowe dzieło „**The Great Books of the Western World**” wydawnictwa Encyclopaedia Britannica.

Stało się to możliwe dzięki wymianie z Biblioteką Bałtyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej z Koszalina. Książnica ta była bardzo zainteresowana pozyskaniem do swojego księgozbioru publikacji Wydawnictwa WSHE, które są cenione i poszukiwane przez studentów i kadre naukową tejże uczelni.

W zamian zaproponowano właśnie „The Great Books”.

Biblioteka Główna WSHE od pewnego czasu nosiła się z zamiarem zakupu tego monumentalnego dzieła. Jego wartość i przydatność została oceniona wysoko, niestety, koszty zakupu powodowały przesunięcie w czasie tej decyzji. Szczęśliwie, dzięki nawiązanej współpracy, czytelnicy już teraz mają możliwość skorzystania z tak cennego źródła.

Publikacja obejmuje kanon literatury światowej od Homera do drugiej połowy XX wieku.

Całość napisana jest w języku angielskim i zawiera 517 dzieł 130 najbardziej znanych autorów. Znaleźć tu można nie tylko utwory z zakresu literatury pięknej, ale także z filozofii, nauk przyrodniczych oraz ekonomii. Dwa pierwsze tomy stanowią przewodnik po tym niezwykłym dziele.

Publikacja ta wzbogaci księgozbiór Czytelni Biblioteki Głównej i tam właśnie będzie udostępniana.

Katarzyna Gradzik

The Great Books
of the Western
World

Digitalizacja zbiorów w bibliotekach

Dzieła przeniesione na nośniki elektroniczne

Dostęp do unikalnych zbiorów w bibliotekach systematycznie poprawia się. Dzieje się tak głównie za sprawą digitalizacji zbiorów, czyli przenoszenia tekstów na nośniki elektroniczne. Powstało wiele firm zajmujących się profesjonalnie tą działalnością. Wspomagają one biblioteki oraz wydawnictwa podejmujące trud utrwalenia i szerszego udostępniania źródeł historycznych oraz tekstów literackich, również poprzez sieć Internet.

Sztandarowym przykładem takich działań jest powołana **Polska Biblioteka Internetowa** (www.pbi.edu.pl). Jej celem jest zwiększenie dostępności publikacji wydanych w języku polskim osobom mieszkającym w małych miastach i na wsi. Komputer podłączony do Internetu jest niejednokrotnie jedynym kanałem łączącym odbiorcę ze zdobyciami literatury i kultury.

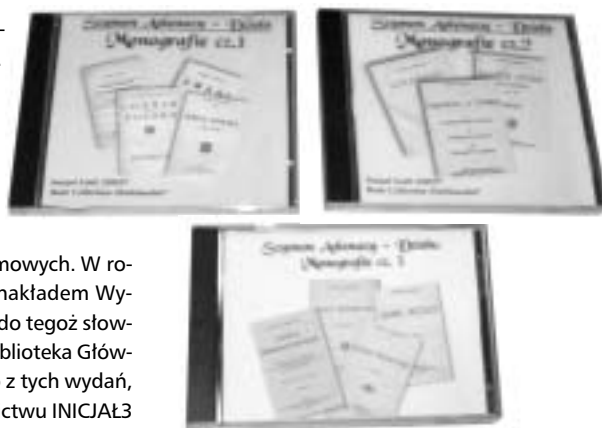
Poza PBI powstają inne platformy o podobnym charakterze, chociażby **Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa** (www.wbc.poznan.pl) udostępniająca najstarsze zabytki piśmiennictwa polskiego, skrypty i podręczniki dla studentów filologii polskiej.

Swoją wkład w tę sferę działalności ma również Biblioteka Główna WSHE. Będąc początkowo jedynie nabywcą zdigitalizowanych źródeł historycznych (m.in. Szymona Askenazego *Dzieła. Monografie, cz. 1–3* oraz *Wybór tekstów źródłowych do historii polskiego państwa i prawa* wydanych przez Wydawnictwo INICJAŁ3 z Łodzi), zwróciła się z własną propozycją przeniesienia na nośniki elektroniczne poszukiwanego przez nią dzieła. Trudną do zdobycia pozycją książkową, nie wznawianą w latach dziewięćdziesiątych, był bowiem *Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich* wydany po raz pierwszy w War-

szawie w latach 1880–1902 nakładem F. Sulimierskiego i Wł. Walewskiego.

Przedruki tego 15-tomowego słownika, bardzo cennego dla historyków, pojawiły się w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych nakładem Wydawnictw Artystycznych i Filmowych. W roku 1995 ukazał się natomiast, nakładem Wydawnictwa DiG, indeks nazwisk do tegoż słownika. Niestety, poza indeksem, Biblioteka Główna WSHE nie posiadała żadnego z tych wydań, toteż zaproponowano Wydawnictwu INICJAŁ3 z Łodzi przygotowanie wersji elektronicznej owej publikacji. Aby przedsięwzięcie mogło być zrealizowane, wymagało deklaracji zakupu gotowego produktu przez co najmniej kilka bibliotek — co też się stało.

Umożliwiło to wydawnictwu oraz firmie ZETO SA, będącej koproducentem, w krótkim czasie wykonać zlecenie. Dzięki temu zainteresowane biblioteki, za stosunkowo niewielką cenę, wzbogaciły swoje zbiory i mogą je szeroko udostępnić.

Optymistycznym akcentem jest fakt, że bibliotekarze mogą wpływać na podejmowane decyzje, które publikacje mają zostać utrwalone cyfrowo. Znają oni bardzo dobrze potrzeby czytelników i stan księgozbiorów, toteż dokonywana przez nich kwalifikacja tytułów do digitalizacji jest miarodajna.

Katarzyna Gradzik

TNOiK
Adam Marszałek
„LexisNexis”
„Lega” WTN
Wydawnictwo WSHE

II KIERMASZ Książki Akademickiej

Biblioteka Główna WSHE przykłada dużą wagę do kształtowania wizerunku instytucji, jako ośrodka kulturotwórczego. Aktywnie uczestniczy w wielu przedsięwzięciach naukowych, imprezach kulturalnych, uroczystościach. Współpracuje z wiesłoma instytucjami, znacząco przyczyniając się do rozwoju kulturalnego Włocławka i regionu. Biblioteka uczelniana powołana jest głównie do wspierania procesu dydaktycznego, jednak, jak każda biblioteka, niezależnie od swojego profilu, przyjmuje odpowiedzialność za popularyzację czytelnictwa książek, jako formy przyjemnego spędzania wolnego czasu i nieocenionego źródła rozwoju intelektualnego społeczeństwa.

Powyższe cele przyświecały organizacji II Kiermaszu Książki Akademickiej, który odbył się 17 kwietnia 2004 r. w holu Collegium Novum WSHE. Na imprezę zostały zaproszone wydawnictwa naukowe z regionu: TNOiK (Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa) z Torunia, Wydawnictwo Adam Marszałek z Torunia, Wydawnictwo Prawnicze „LexisNexis” z Bydgoszczy, Oficyna Wydawnicza „Lega” WTN z Włocławka, Wydawnictwo WSHE. Stoiska wystawiły również Księgarnia Akademicka „Kodeks” i Biblioteka Główna WSHE.

Wystawcy zapewнили przegląd najnowszej literatury naukowej, zgodnej z profilem włocławskiej uczelni. Studenci wszystkich kierunków mogli nabyć wiele podręczników i opracowań istotnych w procesie pisania prac magisterskich i licencjackich, a także wiele interesujących pozycji literatury pięknej i popularnej. Podkreślić należy, że wystawcy zadbali o uatrakcyjnienie oferty, znacząco obniżając ceny na wszystkie książki. Stoiska cieszyły się wielkim zainteresowaniem, ponieważ już za 3, a nawet 1 zł można było kupić bardzo wartościowe książki. Atrakcją imprezy był konkurs wiedzy o WSHE. Przewidziane zostały nagrody książkowe i gadzety reklamowe, ufundowane przez uczelnię oraz uczestniczące w kiermaszu wydawnictwa.

Biblioteka Główna WSHE, organizując Kiermasz Książki Akademickiej, od początku zakładała jego cykliczność. Głównym motywem przedsięwzięcia było rosnące zapotrzebowanie na tego typu imprezy w dynamicznie rozwijającym się środowisku akademickim Włocławka. Potwierdzeniem znaczenia imprezy była znacznie większa frekwencja, w porównaniu z I edycją oraz obecność mediów. Organizatorzy starali się o zapewnienie udziału wydawców pre-

zentujących oferty zgodne z profilem kształcenia w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej. Na każdą, kolejną imprezę zapraszamy wszystkich do uczestnictwa w imprezach kulturalnych w murach naszej uczelni.

ne edycje kiermaszu organizowane były z jeszcze większym rozmachem. Serdecznie zapraszamy wszystkich do uczestnictwa w imprezach kulturalnych w murach naszej uczelni.

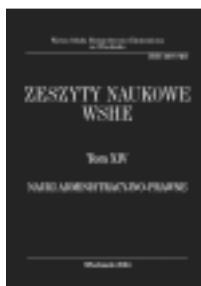
Rafał Sadowski

Stoisko
Wydawnictwa
Adam
Marszałek

Oferta
Wydawnictwa
TNOiK

„Zeszyty Naukowe WSHE”, t. XIV
Nauki administracyjno-prawne
ISSN 1507-7403, Włocławek 2004
B5, s. 245; cena 26 zł

Tom składa się z dwóch części, z których pierwsza jest rezultatem prowadzonych badań nad uwarunkowaniami rozwoju powiatowego samorządu terytorialnego oraz materiałów zaprezentowanych na konferencji naukowej poświęconej funkcjonowaniu powiatu. W części drugiej prezentowany jest zbiór artykułów, których tematyka dotyczy różnych dziedzin prawa i administracji.

Marek Stefański
Finanse w ochronie środowiska
ISBN 83-88500-55-4, Włocławek 2004
B5, s. 140; cena 16 zł

Głównym celem opracowania jest prezentacja obecnego systemu finansowania ochrony środowiska i zachodzących w nim zmian. Autor podjął próbę odpowiedzi na pytania skąd wziąć środki na ochronę środowiska i jak je efektywnie wykorzystać. Zawarł analizę niezbędnych nakładów inwestycyjnych i, co ważne, wskazał źródła ich finansowania.

Zygmunt Wiatrowski
Praca w zbiorach wartości pracujących, bezrobotnych i młodzieży szkolnej
ISBN 83-88500-58-9, Włocławek 2004
B5, s. 203; cena 20 zł

Publikacja z zakresu pedagogiki pracy prezentuje wyniki badań nad stosunkiem do fundamentalnej wartości jaką jest praca, ludzi różnych kategorii społecznych. Trzem grupom, w których Autor prowadził badania, poświęcił odrębne rozdziały opracowania. Zawarł w nich analizę ilościową i jakościową badań. Przedstawił obraz hierarchii pracy zawodowej w zbiorach wartości badanych osób.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej — historia i współczesność
pod red. W.I. Galcowa, R. Sudzińskiego
ISBN 83-88500-60-0, Włocławek 2004
A5, s. 121; cena 10 zł

Książka zawiera materiały z konferencji prezentujące wybrane zagadnienia z historii i współczesności regionu Rosji, jakim jest sąsiadujący z Polską Obwód Kaliningradzki. Artykuły pozwalają poznać m.in. historię i etapy rozwoju Obwodu, problem kształtowania się tożsamości Kaliningradczyków, szkolnictwo wyższe regionu, sytuację Polonii, główne formy współpracy Polski z Obwodem Kaliningradzkim.

Zbigniew Korsak
Kultura filmowa — edukacja filmowa. Koncepcje, badania, uwarunkowania
ISBN 83-88500-59-7, Włocławek 2004
B5, s. 182; cena 19 zł

Autor poddał analizie powszechną edukację filmową od momentu pojawienia się filmu do dnia dzisiejszego. Podjął próbę wyodrębnienia pedagogicznych aspektów kultury i edukacji filmowej. W książce czytelnik zapozna się m.in. z zagadnieniami filmu jako sztuki, problemami zakresu i treści kultury filmowej, typologiami odbiorców filmowych, relacjami pomiędzy filmem i jego odbiorcą w świetle badań. Autor przedstawił także własne badania nad kulturą filmową młodzieży z zastosowaniem analizy porównawczej.

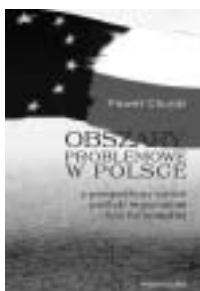
Pozycja i funkcjonowanie samorządu terytorialnego. Wybrane zagadnienia ekonomiczne i prawne
pod red. Marka Stefańskiego
ISBN 83-88500-62-7, Włocławek 2004
B5, s. 141; cena 15 zł

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej wymaga systematycznego doskonalenia i dostosowywania zasad funkcjonowania samorządu terytorialnego do standardów w niej obowiązujących. Jednym z ważniejszych problemów są ich finanse, w tym środki pozyskiwane z UE. Podjęte w publikacji zagadnienia dotyczą m.in. wykorzystania funduszy pomocowych UE, problemu opracowania dobrych projektów, przygotowania i roli planowania strategicznego, a także funkcjonowania audytu wewnętrznego.

Możliwości absorpcji instrumentów pomocowych Unii Europejskiej przez samorządy lokalne i podmioty gospodarcze województwa kujawsko-pomorskiego, pod red. Marka Stefańskiego
ISBN 83-88500-63-5, Włocławek 2004
B5, s. 260; cena 25 zł

Publikacja powstała na bazie badań ankietowych przeprowadzonych przez Wydział Ekonomii oraz materiałów seminarium naukowego. Badania przeprowadzono wśród wszystkich samorządów lokalnych (162) i podmiotów gospodarczych (100) województwa. W artykułach zaprezentowano: programy wspólnotowe i ich strukturę, problem wspierania rozwoju obszarów wiejskich przez UE, środki pomocowe UE skierowane do województwa. Dokonano oceny metod doboru próby do badań i charakterystyki zbiorowości oraz analizy wyników badań ankietowych.

Paweł Churski
Obszary problemowe w Polsce z perspektywy celów polityki regionalnej Unii Europejskiej
ISBN 83-88500-64-3, Włocławek 2004
B5, s. 118; cena 13 zł

Książka jest efektem realizacji projektu badawczego KBN. Zawiera charakterystykę zasad wyznaczania i zróżnicowania przestrzennego obszarów problemowych unijnej polityki regionalnej, podstawowe informacje na temat genezy, przemian i stanu obecnego unijnej i polskiej polityki regionalnej. Celem pracy było dokonanie analizy zróżnicowania poziomu rozwoju regionalnego Polski w układzie jednostek NUTS, przy jednoczesnym odniesieniu tego stanu do zróżnicowania regionalnego państw członkowskich UE.

Zdzisław Murawski
Praktyki zawodowe studentów Wydziału Administracji WSHE we Włocławku
ISBN 83-88500-61-9, Włocławek 2004
A5, s. 16; cena 2 zł

Określono cele, zadania, program, miejsca do odbywania praktyk zawodowych. Przedstawiono zasady organizacji praktyk, m.in. obowiązki nałożone na Wydział Administracji i na studentów.

Dorota Wojciechowska

ZAPOWIEDZI WYDAWNICZE

„Zeszyty Naukowe WSHE”, tom XV, Ochrona środowiska

B. Ziółkowska, *Bibliografia zawartości publikacji Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku (2001–2003)*

S. Wszelak, *Wybrane zaawansowane procedury pakietu MS Excel w analizach ilościowych Polska w integrującej się Europie*, pod red. R. Łaszewskiego i E. Ponczka

R. Kozłowski, *Październik '56 w regionie kujawsko-pomorskim w świetle niepublikowanych źródeł PZPR Polska polityka wschodnia w XX wieku*. Studia pod red. M. Wojciechowskiego i Z. Karpusa

B. Sprengel, *Ustrój organów administracji bezpieczeństwa i porządku publicznego*

Młode pokolenie polskich emigrantów — jego losy i problemy w XX wieku, pod red. R. Sudzińskiego

U. Kempieńska, *Małżeństwa młodocianych — przyczyny i konsekwencje*

- 06 II 2004** — Aktualne problemy szkolnictwa wyższego, a także współpraca między uczelniami z centralnej Polski były tematem Konferencji Rektorów i Kanclerzy. W ośrodku „Mazowsze” w Soczewce koło Płocka rektorzy pięciu uczelni omawiali tendencje w rozwoju publicznego i niepublicznego szkolnictwa wyższego, możliwości współistnienia i współpracy. Tematem przewodnim były także perspektywy szkolnictwa wyższego w świetle wejścia Polski do Unii Europejskiej. Przedstawiciele Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych w Płocku, Ciechanowie, Koninie i we Włocławku oraz Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku wymienili doświadczenia w zakresie badań naukowych. Rozmawiali o pozyskiwaniu środków na ten cel. Na uwagę zasługuje fakt, że wśród publicznych szkół wyższych znalazła się uczelnia niepubliczna. Jest to kolejny dowód na to, że placówki nie konkurują między sobą, tylko z myślą o studentach poszerzają ofertę edukacyjną, chociażby poprzez wymianę nauczycieli akademickich. Rektor WSHE prof. dr hab. Jerzy Garbacz powiedział, że na pewno współpraca między tymi uczelniami uściśli się. Takie kontakty są potrzebne także w celu wymiany informacji o warunkach i możliwościach kształcenia.
- 12 II 2004** — Została przeprowadzona sesja egzaminów Zertifikat Deutsch Instytutu Goethego. Egzamin składał się z części pisemnej i ustnej. W kolejnej, planowanej za rok sesji, wprowadzone będą nowości, m.in. egzaminy o niższych poziomach zaawansowania, pozwalające na zweryfikowanie swojej wiedzy już po roku nauki.
- 23 II 2004** — Uczelnia podpisała kolejną, czwartą już, umowę w programie Socrates/Erasmus. Uczelnią partnerską jest Uniwersytet Ekonomiczny w Sofii (Bułgaria), powstały ponad 80 lat temu i kształcący 20 tys. studentów. Umowa dwustronna będzie realizowana od października 2004 r. i zakłada przede wszystkim realizację wymiany studenckiej.
- 24–25 II 2004** — Dwa dni trwały „Drzwi Otwarte” w WSHE we Włocławku. Około 800 tegorocznych maturzystów ze szkół Włocławka i regionu zapoznało się z ofertą edukacyjną, bazą lokalową i warunkami studiowania, a także mogło porozmawiać z władzami uczelni. Po oficjalnym powitaniu dr Paweł Churski, prorektor ds. organizacji dydaktyki, przedstawił prezentację multimedialną o WSHE. W kampusie każdy mógł dowiedzieć się więcej o interesującym go kierunku, zapoznać się z ofertą pięciu wydziałów. Zaprezentowany został także nowy kierunek — pielęgniarstwo, połączony z pokazem ratownictwa medycznego. Na maturzystów czekało również wiele innych atrakcji. Pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska przygotowali dla maturzystów doświadczenia chemiczne w laboratorium, które goście mogli osobiście przeprowadzić. Odbyły się też ćwiczenia językowe w multimedialnej sali do nauki języków obcych, zajęcia z informatyki i ćwiczenia na ergometrach wioślarskich. Wystąpił Chór Akademicki „Arioso” oraz „Teatr Mocnych Wrażeń”, który bawił gości przedstawieniem kabaretowym. Swoje stoiska mieli m.in. Europejska Akademia Internetowa, a także Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, a także firmy i banki z naszego regionu. Każdego dnia przeprowadzano trzy konkursy: językowy, wydawniczy oraz „Z WSHE do Unii Europejskiej”. Bezpłatny semestr na wybranym kierunku wygrała Marta Rogalska, uczennica II LO im. M. Kopernika we Włocławku. Następnego dnia szczęście w losowaniu miała Katarzyna Chojnacka z Zespołu Szkół w Lubrańcu–Marysinie.
- 27 II 2004** — „Czy potrzebna jest nam tama koło Nieszawy?” — to temat debaty, jaka odbyła się na Wydziale Ochrony Środowiska. Spotkali się studenci oraz uczniowie szkół średnich Włocławka. Podczas spotkania goście mieli możliwość udziału w ciekawych eksperymentach badawczych związanych z analizą wody. Użytkali także informacje na temat oferty edukacyjnej wydziału.
- 03 III 2004** — Dla wszystkich osób poszukujących pracy niepubliczne szkoły wyższe z naszego regionu oraz jedna z agencji pracy tymczasowej zorganizowały Kujawsko-Pomorskie Targi Pracy 2004, które odbyły się w Hali Sportowo-Widowiskowej „Łuczniczka” w Bydgoszczy. Była to impreza masowa, która miała na celu ułatwienie znalezienia zatrudnienia. Na targach wystawiały się tylko te firmy, które poszukują pracowników, stażystów bądź praktykantów. Organizatorami byli: Biura Karier Wyższej Pomorskiej Szkoły Turystyki i Hotelarstwa w Bydgoszczy, Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu, Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku oraz Agencja Pracy Tymczasowej Creyf’ s Polska Oddział w Bydgoszczy.
- 04 III 2004** — Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku uczestniczyła w jednej z najważniejszych imprez targowych szkolnictwa wyższego — Międzynarodowym Salonie Edukacyjnym w Warszawie. Ofertę swą prezentowało kilkaset uczelni wyższych z całego kraju zarówno państwowych, jak i niepaństwowych. Komitet Honorowy Salonu stanowili: minister edukacji narodowej i sportu, minister spraw zagranicznych, minister kultury, prezydent m.st. Warszawy oraz przewodniczący KRASP.
- 06 III 2004** — W WSHE powstał Wydział Zdrowia Publicznego, w ramach którego był przeprowadzony nabór na kierunek pielęgniarstwo. Z tej okazji w Auditorium Maximum WSHE odbyła się Uroczysta Inauguracja Roku Akademickiego 2003/2004 na kierunku pielęgniarstwo. Okolicznościowe przemówienie wygłosił p.o. dziekana Wydziału Zdrowia Publicznego dr n. med. Jacek Klawe. Ponadto przyszłych studentów, nauczycieli akademickich i zaproszonych gości przywitał prof. dr hab. Jerzy Garbacz, rektor WSHE i prof. dr hab. med. Szymon Kubiak, prezes Włocławskiego Towarzystwa Naukowego. Jak zwykle przy takiej okazji odbyła się uroczysta immatrykulacja. Chór Akademicki „Arioso” zaśpiewał „Gaude Mater Polonia”, zabrzmiała także pieśń studencka „Gaudeamus”. Wykład „Pomiędzy emocją a myślą” wygłosiła prof. dr hab. Małgorzata Tafil-Klawe.
- 11 III 2004** — Odbyło się spotkanie studentów Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku z Wojcie-

chem Zawadzki, naczelnikiem Wydziału Promocji i Informacji Urzędu Służby Cywilnej nt. „Praca i kariera w Służbie Cywilnej”. Studenci mogli dowiedzieć się, jakie są możliwości zatrudnienia i rozwoju zawodowego w służbie cywilnej. Zapoznali się także z ofertą kształcenia w Krajowej Szkole Administracji Publicznej w Warszawie, której ukończenie jest najlepszą przepustką do kariery w urzędach państwowych.

- 11 III 2004** — W Płocku zostały rozegrane Mistrzostwa Polski Uczelni Niepublicznych w Piłce Halowej. Wśród 31 drużyn z całego kraju, województwo kujawsko-pomorskie reprezentowały dwie uczelnie — WSHE we Włocławku i WPSTiH w Bydgoszczy. Nasza drużyna zdobyła 7. miejsce, dystansując także kolegów z bydgoskiej uczelni.
- 12 III 2004** — Rok akademicki zainaugurowali studenci na kierunku informatyka. Grupa żaków otrzymała indeksy z rąk władz dziekańskich Wydziału Ekonomii.
- 16 III 2004** — WSHE podpisała dwie nowe umowy o współpracy z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Socrates/Erasmus. Uczelniami partnerskimi zostały: turecka uczelnia Dumlupinar University przystępująca do programu Erasmus po raz pierwszy od roku 2004/2005 oraz hiszpański University of Cantabria.
- 17 III 2004** — Do egzaminu z przysposobienia obronnego przystąpiło 62 żaków Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku. Studenci z PWSZ (28 osób) uczestniczyli w zajęciach i mogli przystąpić do egzaminu na podstawie stosownego porozumienia zawartego pomiędzy obiema uczelniami w dniu 6 stycznia 2004 r. Udział w szkoleniu zakończony zdaniem egzaminem jest pierwszym etapem w edukacji z zakresu przysposobienia obronnego. Drugi etap to odbycie szkolenia wojskowego, które stanowi rodzaj czynnej służby wojskowej i będzie odbywać się w centrach wojskowych (Wrocław, Poznań, Toruń, Zegrze).
- 19 III 2004** — Uczelnia uczestniczyła w Targach Zawodów oraz Uczelni Wyższych, które zorganizowało po raz pierwszy Liceum im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku. Oferta edukacyjna WSHE spotkała się z dużym zainteresowaniem ze strony tegorocznych maturzystów.
- 25 III 2004** — Odbyła się konferencja dotycząca Procesu Bolońskiego, której organizatorem była Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku. Z ramienia WSHE udział w niej wzięli prorektor ds. organizacji dydaktyki dr Paweł Churski, pełnomocnik rektora ds. współpracy z zagranicą Joanna Skiba oraz kierownik Działu Dydaktyki Monika Rucińska. W pierwszej części spotkania zaprezentowano główne idee Procesu Bolońskiego w europejskiej edukacji.
- 25 III 2004** — Wydział Humanistyczny zorganizował konferencję naukową nt. „Italia poetów. Od Jana Kochanowskiego do Jana Pawła II”. Konferencja naukowa skierowana była do wszystkich tych, którzy interesują się literaturą polską, a szczególnie jej odniesieniami do kultury obszaru Morza Śródziemnego.
- 29 III 2004** — Studium Języków Obcych WSHE przeprowadziło konferencję metodyczną dla nauczycieli języka angielskiego ze szkół gimnazjalnych i średnich oraz językowych szkół prywatnych.

30 III 2004 — Dobięła końca III edycja Konkursu Wiedzy o Społeczeństwie, którego organizatorami były Wydziały Administracji i Humanistyczny. Tegoroczna edycja przebiegała pod hasłem „Polski parlamentarizm”. Do finału przystąpiło 36 uczniów szkół średnich z województwa kujawsko-pomorskiego oraz województw ościennych. Laureatami III Konkursu zostali: I miejsce — Michał Werkowski, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Liceum Ogólnokształcące w Janowcu Wielkopolskim, II miejsce — Paulina Jerszyńska, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Liceum Agrobiznesu w Janowcu Wielkopolskim, III miejsce — Krzysztof Możdziejewski, Zespół Szkół nr 1 im. St. Staszica LO w Kutnie.

31 III 2004 — Tygodnik „Polityka” opublikował, już po raz piąty, Ranking Wyższych Uczelni. Klasyfikacja ta dotyczyła uczelni państwowych i niepaństwowych w zakresie najpopularniejszych, jak pisze redakcja, kierunków studiów, tzn.: ekonomii i zarządzania, informatyki, pedagogiki, politologii, prawa, psychologii i socjologii. Badaniem objęte były uczelnie wyższe, które m.in. posiadają przynajmniej dwa roczniki absolwentów na danym kierunku studiów. W tegorocznej edycji rankingu „Polityki” ocenie poddane były, podobnie jak w latach poprzednich, dwa kierunki prowadzone przez WSHE: pedagogika oraz ekonomia. Wydział Pedagogiczny (najstarszy i najliczniejszy wydział wrocławskiej uczelni), jako jedyny zakwalifikowany do rankingu spośród uczelni niepaństwowych regionu kujawsko-pomorskiego, znalazł się w pierwszej dziesiątce wszystkich uczelni tego sektora kształcenia prowadzących kierunek pedagogika w Polsce. W zakresie kształcenia na kierunkach ekonomicznych twórcy tegorocznej edycji rankingu przygotowali oddzielne klasyfikacje dla uczelni państwowych i niepaństwowych. W gronie wszystkich wyższych uczelni niepaństwowych w Polsce prowadzących ten rodzaj studiów Wydział Ekonomii WSHE (jako jedyny zakwalifikowany do rankingu tego sektora kształcenia w województwie kujawsko-pomorskim) uplasował się na 33. miejscu. Tym samym uzyskał on wyższą lokatę w porównaniu z rokiem ubiegłym (38. miejsce).

02 IV 2004 — Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej uchwałą Nr 217/2004 z dnia 25 marca 2004 r. pozytywnie zaopiniowało wniosek Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku o uruchomienie studiów zawodowych na kierunku wychowanie fizyczne. Podstawą wydanej opinii jest pozytywna ocena przedstawionej koncepcji kształcenia, bazy materialnej i dydaktycznej oraz spełnienie wymagań kadrowych określonych rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 28 marca 2002 r. w sprawie warunków, jakie powinna spełniać uczelnia, aby utworzyć i prowadzić kierunek studiów oraz nazw studiów. Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej wydało tę decyzję także po zasięgnięciu opinii Zespołu Kierunków Studiów Wychowania Fizycznego. WSHE pod każdym względem jest przygotowana do uruchomienia ww. kierunku.

02 IV 2004 — Studencki „Teatr Mocnych Wrażeń” zorganizował Przegląd Niezależnego Kina Polskiego „KamerLeon”. To IV edycja tego przedsięwzięcia. „KamerLeon” narodził się prawie dwa lata temu w murach Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku. Pierwsza edycja pokazała od razu, że tego typu przedsię-

wzięcia odbijają się szerokim, pozytywnym echem wśród młodzieży. W ciągu jednego dnia przegląd ten odwiedziło ponad 400 osób. Z edycji na edycję wzrastała liczba widzów, zainteresowanie oraz prestiż imprezy. We Włocławku filmy obejrzało ponad sto osób. Przegląd odbył się w Auditorium Maximum WSHE. Oprócz emisji filmów widzowie mogli obejrzeć występ kabaretu w wykonaniu studentów WSHE.

04 IV 2004 — Stowarzyszenie Chór Vladislavia, Zespół Szkół Muzycznych oraz Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku byli organizatorami koncertu muzyki pasyjnej, który odbył się w katedrze włocławskiej. Wśród wykonawców byli m.in. Chór Akademicki „Arioso” WSHE, chóry „Nutka” i „Canto” Zespołu Szkół Muzycznych. Można było usłyszeć utwory W.A. Mozarta, A. Caldary, E. Elgara, S. Moniuszki, J. Świdara, A. Koszewskiego i innych. Koncert miał charakter otwarty.

06 IV 2004 — „Prezentacja wyników badań ankietowych na temat możliwości absorpcji środków pomocowych Unii Europejskiej przez samorządy lokalne i podmioty gospodarcze województwa kujawsko-pomorskiego” to temat seminarium naukowego, jakie odbyło się staraniem Wydziału Ekonomii. Celem badania było przede wszystkim określenie stopnia wiedzy oraz ocena umiejętności pozyskiwania środków pomocowych z Unii Europejskiej przez samorządy oraz przedsiębiorców z województwa kujawsko-pomorskiego, identyfikacja i analiza obszarów problemowych związanych z pozyskiwaniem środków unijnych oraz ustalenie kierunków inwestowania wspieranych środkami UE.

08 IV 2004 — Decyzją ministra edukacji narodowej i sportu WSHE otrzymała uprawnienia do prowadzenia wyższych studiów zawodowych na kierunku wychowanie fizyczne.

14 IV 2004 — Redakcje dziennika „Rzeczpospolita” oraz miesięcznika edukacyjnego „Perspektywy” ogłosiły kolejną edycję Rankingu Uczelni Wyższych w Polsce. Ranking ten należy do najbardziej rzetelnych i miarodajnych form klasyfikacji szkolnictwa wyższego w kraju. Ranking Uczelni Wyższych 2004 oceniający uczelnie państwowe i niepaństwowe w Polsce to w istocie kilka rankingów, w tym m.in. ranking niepaństwowych uczelni magisterskich oraz ranking niepaństwowych uczelni licencyjnych. W Polsce aktualnie działa 287 uczelni wyższych niepaństwowych, z czego 67 posiada uprawnienia do nadawania tytułu magistra na co najmniej jednym kierunku studiów. Do tego grona zalicza się Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku, która prowadzi studia na 9 kierunkach (dziesiąty kierunek — wychowanie fizyczne w organizacji), w tym magisterium na historii i pedagogice. W tegorocznej edycji WSHE zamyka pierwszą trzydziestkę najlepszych uczelni niepaństwowych magisterskich w Polsce (na 67 sklasyfikowanych). To skok o jedno „oczko” w stosunku do roku ubiegłego, ale o pięć w stosunku do roku 2002. Sukcesywna wędrówka z roku na roku w górę rankingu to najlepsza wizytówka skuteczności podejmowanych działań na rzecz rozwoju włocławskiej uczelni. WSHE ustępuje miejsca m.in. uczelniom warszawskim i tylko jednej uczelni z Łodzi (Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi). Nie bez powodu też w zeszłym roku WSHE otrzymała, jako najlepsza

uczelnia niepaństwowa województwa kujawsko-pomorskiego, „Orla Rzeczpospolitej”.

15 IV 2004 — Wydział Ekonomii zaprosił na spotkanie informacyjne pn. „Informatyka w WSHE” maturzystów z klas o profilu informatycznym oraz tych, którzy chcą podjąć studia inżynierskie na tym kierunku. Goście zapoznali się z warunkami i zasadami studiowania. Obejrzała bazę informatyczną uczelni, rozmawiali z wykładowcami oraz zwiedzili najnowsze pracownie komputerowe WSHE.

16 IV 2004 — Gościem Wydziału Pedagogicznego był prof. zw. dr hab. Kazimierz Denek, autor książki „Poza ławką szkolną”. Profesor K. Denek spotkał się ze studentami.

17 IV 2004 — Biblioteka Główna Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku zorganizowała II Kiermasz Książki Akademickiej, który odbył się w holu Collegium Novum, przy ul. Okrzei 94A. W trakcie imprezy została zaprezentowana bardzo bogata oferta literatury naukowej wydawnictw: Adam Marszałek z Torunia, Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa również z Torunia, Wydawnictwa Prawniczego „LexisNexis” z Bydgoszczy oraz oficyn włocławskich „Lega” i WSHE. Swoją ofertę przedstawiła również Księgarnia Akademicka „Kodeks”.

20 IV 2004 — „Polska w integrującej się Europie” to temat konferencji zorganizowanej przez Wydział Administracji Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku i Instytut Humanistyczny Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku. Konferencja była wspólną inicjatywą obydwu uczelni. Była wynikiem podpisanego 20 stycznia br. porozumienia o współpracy w dziedzinie naukowej, dydaktycznej, artystycznej i sportowej pomiędzy kadrą akademicką oraz studentami WSHE i PWSZ.

22 IV 2004 — Uczelnia kontynuuje spotkania z cyklu „Wieczory Europejskie”. Tym razem prezentowanym krajem była Francja. W Auditorium Maximum WSHE odbył się pokaz mody, zaprezentowana została wystawa „Wieża Eiffla wczoraj i dziś”, Zespół Tańca „Classic” pod kierunkiem Iny Griszczuk zatańczył kankana. Odbył się też recital finalistów Konkursu Piosenki Francuskiej w Radziejowie. Oprócz tego ponad 400 gości wysłuchało wykładów Anity Perlikowskiej „Cuda Francji” i Andrzeja Dobrowolskiego „Nawet codzienność jest wyjątkowa, czyli rendez-vous pod kogutem”. O różnicowaniu regionalnym Francji opowiedział geograf dr Paweł Churski. Rozlosowane były także cenne nagrody: dwuosobowa kolacja francuska w Hotelu „Aleksander”, trzy weekendy z samochodami Peugeot, a także bono o wartości 100 zł do realizacji w Studiu Urody „Anna”.

26 IV 2004 — Przy WSHE został uruchomiony ośrodek egzaminacyjny British Council na egzaminy Key English Test (KET), Preliminary English Test (PET) oraz Business English Certificates (BEC).

26 IV 2004 — Ukazała się kolejna edycja rankingu szkół wyższych tygodnika „Wprost”. Nasza uczelnia znalazła się na 16. pozycji wśród 40 najlepszych niepaństwowych szkół niebiznesowych w Polsce. Uczelnia utrzymała swoją mocną pozycję w drugiej dziesiątce i podobnie jak w latach poprzednich znalazła się w czołówce wszystkich uczelni niepaństwowych województwa

kujawsko-pomorskiego. Uczelnie wyższe niepaństwo-
we oceniane były według trzech kryteriów: ocena
zaplecza intelektualnego, ocena procesu kształcenia
oraz ocena szans kariery zawodowej i warunków
studiowania. WSHE otrzymała łączną punktację —
81 i jest to raptem 10,5 punktów różnicy w stosun-
ku do uczelni, która zajęła pierwszą lokatę w tym
rankingu.

27–29 IV 2004 — Pracownicy Działu Wydawnictw WSHE uczestni-
czyli w „Wiośnie Wydawców — Toruńskim Kierma-
szu Książek” zorganizowanym przez Uniwersytet Mi-
kołaja Kopernika w Toruniu. W kiermaszu wzięło
udział blisko 30 wydawnictw uczelni wyższych z całej
Polski, także Wydawnictwo Naukowe PWN, Wydaw-
nictwa: Sejmowe, Literackie, KiW, DiG.

29 IV 2004 — „Kujawy i ziemia dobrzyńska w Polsce odrodzonej
(1918–1939)” to temat uczniowskiego seminarium
popularnonaukowego zorganizowanego przez Wy-
dział Humanistyczny WSHE we Włocławku. Gości
powitał dziekan Wydziału Humanistycznego prof.
dr hab. Ryszard Sudziński. W tematykę seminarium
wprowadził dr Zbigniew Walczak.

29 IV 2004 — Wydział Administracji zorganizował seminarium
naukowe pt. „Administracja publiczna w przededniu
przystąpienia do Unii Europejskiej”. Obrady otwo-
rzył prof. zw. dr hab. Ryszard Łaszewski, dziekan
Wydziału Administracji.

09 IV 2004 — W WSHE we Włocławku przebywała prof. Antonina
Kirova z Uniwersytetu Ekonomicznego w Sofii. W lu-
tym br. rektorzy uczelni włocławskiej i sofijskiej pod-
pisali umowę w programie Socrates/Erasmus, która
realizowana będzie w formie wymiany studentów
i kadry od października 2004 r. poprzez trzy kolejne
lata. Prof. Kirova spotkała się z prorektorem ds. eko-
nomicznych dr. Zbigniewem Brendą oraz z władza-
mi dziekańskimi Wydziałów Ekonomii i Administra-
cji. Określono wspólne kierunki rozwoju wspólnie-
pracy, m.in. organizację konferencji, badań i wspólne
szkolenie kadry.

07 V 2004 — Pracownicy oraz studenci WSHE uczestniczyli w 68.
Pielgrzymce Akademickiej na Jasną Górę „Pójdź za
Mną”. W tym wydarzeniu wzięli udział m.in. dr
Paweł Churski, prorektor ds. organizacji dydaktyki,
dr n. med. Jacek Klawe, p.o. dziekana Wydziału Zdro-
wia Publicznego oraz ks. dr Witold Dorsz, duszpa-
sterz akademicki. Pielgrzymka wpisała się już na stałe
w tradycję życia akademickiego WSHE.

16 V 2004 — Na Wydziale Pedagogicznym przebywała Państwo-
wa Komisja Akredytacyjna, która dokonała kontro-
li jakości kształcenia na kierunku pedagogika.

20 V 2004 — Na 49. Międzynarodowych Targach Książki w War-
szawie przebywała delegacja pracowników Biblio-
teki Głównej WSHE. Ekspozycje kilkuset wystawców
z Polski i zagranicy zajęły niemal całą powierzchnię
wystawienniczą Pałacu Kultury i Nauki. Bogata ofer-
ta wydawnicza oraz piękna oprawa graficzna mogły
urzec najbardziej wybrednych koneserów literatury.

21 V 2004 — Wydział Ochrony Środowiska WSHE zorganizował
konferencję naukową pod patronatem rektora prof.
dr hab. Jerzego Garbacza — „Zanieczyszczenia śro-
dowiska. Odpady w środowisku — przegląd techno-
logii recyklingu i składowania”.

24 V 2004 — W WSHE we Włocławku przebywały lektorki języka
angielskiego i rosyjskiego z Uniwersytetu Humani-
stycznego w Somolesku. Głównym celem wizyty był
udział w seminarium metodycznym organizowanym
przez WSHE wspólnie z Państwową Wyższą Szkołą
Zawodową we Włocławku.

26 V 2004 — Wydział Ekonomii wspólnie z Biurem UNIDO w War-
szawie oraz Kujawsko-Pomorskim Klubem Eksportera
w Bydgoszczy zorganizowali konferencję naukową
„Rola uczelni wyższych we wspieraniu innowacyjno-
ści przedsiębiorstw”, a dzień później seminarium
naukowe nt. „Prowadzenie działalności eksportowej
na Jednolitym Rynku Europejskim”.

26 V 2004 — Do Włocławka na zaproszenie rektora WSHE prof. dr.
hab. Jerzego Garbacza przyjechali profesorowie
związani z największymi AWF-ami w Polsce. Byli to
prof. Zbigniew Mrocznyński (Gdańsk), prof. Bernard
Woltmann (Gorzów Wielkopolski), prof. Paweł Ko-
walski (Wrocław), prof. Tomasz Jurek (Gorzów Wiel-
kopolski). W spotkaniu wzięli też udział dr Bolesław
Mrocznyński, pełnomocnik rektora ds. organizacji
kierunku i dr Stanisław Kunikowski, sekretarz gene-
ralny Włocławskiego Towarzystwa Naukowego (za-
łożyciela WSHE). Na spotkaniu omawiano głównie
sprawy dotyczące organizacji studiów z wychowania
fizycznego w WSHE. Goście zwiedzili także campus.

01 VI 2004 — Na Uniwersytecie Daugavpils (Łotwa) zebrało się gro-
no pracowników naukowych z Litwy, Łotwy, Estonii,
USA, Gruzji, Białorusi i Polski (UMK Toruń i UMCS
Lublin), aby dyskutować o bezpieczeństwie i rozwoju
narodów. W tej międzynarodowej konferencji
uczestniczył również przedstawiciel WSHE — pro-
dziekan Wydziału Ekonomii dr Marek Stefański, któ-
ry wygłosił referat nt. „Bezpieczeństwo depozytów
składanych w bankach (gwarantowanie depozytu)”.
Udział w konferencji pozwolił na rozszerzenie wie-
dzy i zdobycie kolejnego doświadczenia w zakresie
organizacji konferencji międzynarodowych, jak
również sytuacji społeczno-ekonomicznej w naszym
regionie świata.

02 VI 2004 — Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we
Włocławku zaprezentowała najnowszą ofertę edu-
kacyjną na Targach Pracy i Edukacji, które zorga-
nizowała Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
w Płocku. Podczas imprezy odbyła się prezentacja
multimedialna WSHE, a zainteresowane osoby go-
ściły na stoisku uczelni.

04 VI 2004 — Zakład Historii Najnowszej i Stosunków Międzyna-
rodowych WSHE oraz Katedra Stosunków Międzyna-
rodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toru-
niu zorganizowali sesję naukową pt. „Polska polity-
ka zachodnia w XX wieku”. Kierownictwo nauko-
we nad konferencją objął prof. dr hab. Mieczysław
Wojciechowski. Prowadzącymi obrady byli: dr hab.
Zbigniew Karpus, prof. UMK, kierownik Katedry Sto-
sunków Międzynarodowych UMK w Toruniu. Sekre-
tarz konferencji — dr Marek Wojtkowski, Wydział
Humanistyczny WSHE.

11 VI 2004 — Urząd Miasta Włocławek prowadził prace mające na
celu przygotowanie kompleksowego „Programu Re-
witalizacji Śródmieścia Włocławka”. W tym celu
studenci Wydziału Ekonomii WSHE we Włocławku
przeprowadzili wśród mieszkańców Śródmieścia an-
kiety, która dotyczyła problemów i szans rozwoju tej

dzielnic. Wnioski i uwagi mieszkańców zostaną ujęte przy opracowywanym programie.

- 14 VI 2004** — Ponad 5 tys. studentów naszej uczelni rozpoczęło zmagania egzaminacyjne w sesji letniej, która trwała do 27 czerwca. Wśród nich znalazła się również kilkudziesięciosobowa grupa studentów pielęgniarstwa oraz informatyki (z naboru śródrocznego), dla których była to pierwsza sesja egzaminacyjna. Dla wielu studentów było to ostatnie spotkanie z wykładami przed punktem kulminacyjnym — obroną prac dyplomowych.
- 16 VI 2004** — O bardzo cenną publikację wzbogaciła swe zbiory biblioteka uczelniana. Pozyskała 60-tomowe dzieło „The Great Books of the Western World” wydawnictwa Encyclopaedia Britannica. Publikacja ta obejmuje kanon literatury światowej od Homera do drugiej połowy XX w. Całość napisana jest w języku angielskim i zawiera 517 dzieł 130 najbardziej znanych autorów. Znaleźć tu można nie tylko utwory z zakresu literatury pięknej, ale także z filozofii, nauk przyrodniczych oraz ekonomii.
- 17 VI 2004** — Prawie stu absolwentów Wydziału Ochrony Środowiska odebrało z rąk swoich promotorów dyplomy ukończenia wyższych studiów inżynierskich. W uroczystości wzięły udział władze rektorskie i dziekańskie wrocławskiej uczelni, przedstawiciele różnych środowisk miasta i regionu, a także najbliżsi naszych studentów. Rozdanie dyplomów, które odbyło się w Auditorium Maximum WSHE, uświetnił Chór Akademicki „Arioso”.
- 30 VI 2004** — Tomasz Strzelecki, student Wydziału Pedagogicznego WSHE we Wrocławku, będzie od września, jako pierwszy, kontynuował studia na uczelni partnerskiej w University College of Boras w Szwecji. Procedura kwalifikacyjna obejmowała test językowy oraz badanie ogólnych predyspozycji kandydata do studiowania za granicą. W ramach umowy bilateralnej określone jest, że studia na uczelni szwedzkiej są dla naszych studentów bezpłatne. Dodatkowo ze źródeł programu Erasmus student otrzymuje grant na pokrycie części kosztów utrzymania. W nadchodzącym roku akademickim pojawiają się również dla wszystkich studentów kolejne propozycje atrakcyjnych stypendiów zagranicznych. W planach jest to możliwość studiowania na Uniwersytecie Ekonomicznym w Sofii (Bułgaria) w semestrze letnim oraz uczestniczenie w zajęciach Międzynarodowej Ekonomicznej Szkoły Letniej zorganizowanej przez jedną z partnerskich uczelni. Procedura kwalifikacyjna rozpocznie się 1 października 2004 r.
- 06 VII 2004** — Już po raz szósty odbyły się Kujawskie Spotkania Chóralne, podczas których wystąpił Chór Akademicki „Arioso” WSHE we Wrocławku. Wśród wykonawców znaleźli się również: chór „Canto” Zespołu Szkół Muzycznych we Wrocławku, chór „Gabija” Uniwersytetu Technicznego w Wilnie, młodzieżowy chór mieszany i męski zespół wokalny Domu Kultury w Sankt Petersburgu. WSHE, realizując zasadę aktywnego uczestnictwa w projektach środowiskowych, była jedną z instytucji wspierających Kujawskie Spotkania Chóralne.
- 14 VII 2004** — W Toruniu odbyła się konferencja inauguracyjna w województwie kujawsko-pomorskim proces konsultacji

społeczno-gospodarczych Założeń Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007–2013. W spotkaniu, którego organizatorem był Urząd Marszałkowski, uczestniczył przedstawiciel WSHE — prorektor ds. organizacji dydaktyki dr Paweł Churski. Konferencję zaszczylił swoją obecnością minister rolnictwa i rozwoju wsi Janusz Olejniczak. Podczas spotkania przedstawiciele różnych środowisk przedstawione zostały Założenia Narodowego Planu Rozwoju oraz Strategiczna Wizja Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego w latach 2007–2013.

- 15 VII 2004** — Zakończył się pierwszy etap rekrutacji w WSHE. Prawie 1300 kandydatów wybrało kształcenie we wrocławskiej uczelni, która z dniem 1 października br. wkroczy już w 10 rok akademicki. Dotychczasowy wynik tegorocznej rekrutacji jest bardzo dobry i potwierdza niesłabnącą od lat popularność oferty edukacyjnej WSHE, która w bieżącym roku akademickim poszerzyła się o dwa nowe kierunki — pielęgniarstwo i wychowanie fizyczne. Te kierunki cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród osób składających dokumenty na studia. Jednak tradycyjnie najwięcej osób wybrało studia wyższe na pedagogice i administracji. Zadowolający jest również wynik rekrutacji na studia inżynierskie na informatyce. Jest to miłe zaskoczenie, szczególnie ze względu na fakt obecności konkurencji na lokalnym rynku usług edukacyjnych. Olbrzymi wpływ na tak wysoki, w historii uczelni, wynik pierwszego etapu rekrutacji mają z pewnością: różnorodna oferta kształcenia, najniższe czesne w regionie kujawsko-pomorskim wśród uczelni niepaństwowych oraz system ulg socjalnych i zniżek proponowanych studentom w nowym roku akademickim.
- 02 VIII 2004** — Zmieniły się numery telefonów do uczelni, podajemy nową numerację: Biuro Rektora (sekretariat): 23 04 106; faks: 23 04 111; rektor: 23 04 101; prorektor ds. organizacji dydaktyki: 23 04 102; prorektor ds. ekonomicznych: 23 04 103; asystent rektora – rzecznik: 23 04 107; dyrektor administracyjny: 23 04 104; kwestor: 23 04 105; obsługa czesnego: 23 04 114; Dział Administracji: 23 04 121; Dział Spraw Pracowniczych: 23 04 241; Dział Promocji: 23 04 252; Dział Dydaktyki: 23 04 142; Dział Wydawnictw: 23 04 148; Biblioteka Główna: 23 04 153; Czytelnia: 23 04 154; Studium Informatyki: 23 04 221; Studium Języków Obcych: 23 04 226; Studium Wychowania Fizycznego: 23 04 228; Samorząd Studencki: 23 04 245; Biuro Rekrutacyjne: 23 04 145. Dziekanaty Wydziałów: Administracji: 23 04 163; Ekonomii: 23 04 173; Humanistyczny: 23 04 182; Ochrony Środowiska: 23 04 193; Pedagogiczny: 23 04 201; Zdrowia Publicznego: 23 04 213. Informacji udziela też Biuro Numerów Telekomunikacji Polskiej pod nr. 913.
- 24 VIII 2004** — Na uczelnię zostały przyjęte dwie utytułowane zawodniczki Wrocławskiego Towarzystwa Wioślarskiego Anna Specjalska i Olga Pińska.

Andrzej Sołtysiak

„Drzwi Otwarte” w WSHE, 24–25 lutego 2004 r.

Konferencja metodyczna dla nauczycieli języka angielskiego, 29 marca 2004 r.

Konkurs Wiedzy o Społeczeństwie „Polski parlamentaryzm”, 30 marca 2004 r.

Konferencja naukowa „Polska w integrującej się Europie”, 20 kwietnia 2004 r.

Senat WSHE

Dr n. med. Jacek Klawe — p.o. dziekana Wydziału Zdrowia Publicznego

Przed immatrykulacją

Immatrykulacja

Wręczenie indeksu

Studentki pielęgniarstwa

w Bydgoszczy

w Toruniu

w Warszawie

w Koninie

w Płocku

w Liceum im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku

w Zarzeczu

w Kruszyńcu

w Golubiu-Dobrzyniu

PIELĘGNIARSTWO

PROMOCJA UCZELNI

